Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Maupassant, Guy de.; af Guy de Maupassant ; paa Dansk ved Loulou Marcussen ; Illustrationer af L. Vallet, Træsnit af G. Lemoine.
Titel | Title:	Frøken Fifi og andre Fortællinger
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : A. Christiansens Forlag, 1908
Fysiske størrelse | Physical extent:	253 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58, — 309.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 12135 8

+REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

SAMLEDE VÆRKER

AF

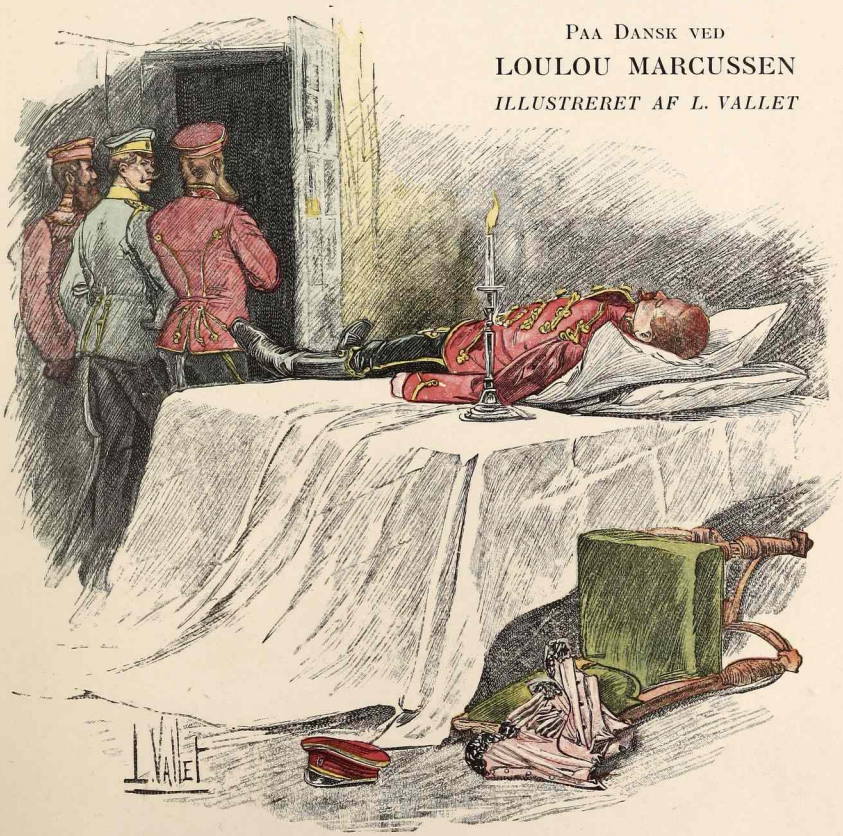
GUY DE MAUPASSANT

FRØKEN FIFI

PAA DANSK VED

LOULOU MARCUSSEN

ILLUSTRERET AF L. VALLET

A. CHRISTIANSENS FORLAG · KØBENHAVN

PARIS BERLIN LEIPZIG

SOCIÉTÉ D'ÉDITIONS LITTÉRAIRES ET ARTISTIQUES

Librairie PAUL OLLENDORFF

GUY DE MAUPASSANT

FRØKEN FIFI

OG ANDRE FORTÆLLINGER

SAMLEDE VÆRKER

AF

GUY DE MAUPASSANT

FRØKEN FIFI

OG ANDRE FORTÆLLINGER

PAA DANSK VED LOULOU MARCUSSEN

ILLUSTRATIONER AF L. VALLET

TRÆSNIT AF G. LEMOINE

KØBENHAVN MDCCCCIII

A. CHRISTIANSENS FORLAG

PARIS BERLIN LEIPZIG

SOCIÉTÉ D'ÉDITIONS LITTÉRAIRES ET ARTISTIQUES

Librairie PAUL OLLENDORFF

GRÆBES BOGTRYKKERI - KJØBENHAVN.

FRØKEN FIFI

MAJOR, prøjsisk Kommandant, Grev von Farlsberg var i Færd med at gaa sin Post igennem. Han sad lænet langt tilbage i den store Lænestol med det vævede Betræk, de bestøvlede Ben havde han lagt op paa den elegante Kamins Marmorhylde, hvor hans Sporer i de tre Maaneder, han havde opholdt sig paa Slottet Uville, havde slidt to dybe Huller, der Dag for Dag huledes mere ud.

1905. b. 344.

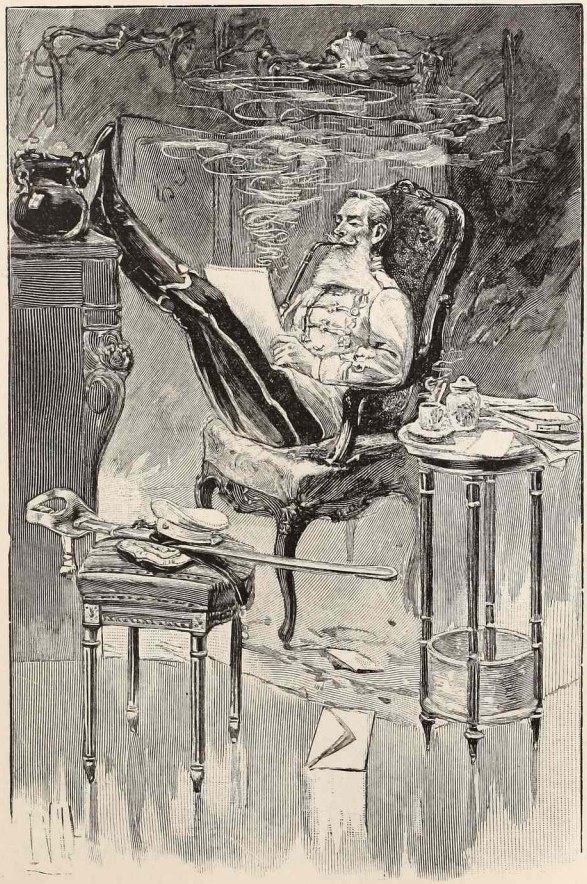
En Kop Kaffe stod og dampede paa et lille Mosaikbord, der var plettet af Likører, brændt af Cigarer og ituskaaret af den erobrende Officers Lommekniv; han havde nemlig for Vane nu og da, naar han spidsede sin Blyant, at holde inde og i Stedet for give sin svævende Fantasis Luner Luft i Tal og Figurer, som han indridsede paa det yndefulde Møbel.

Da han havde læst sine Breve færdig og gennembladet de tyske Aviser, som hans Vagtmester for lidt siden havde bragt ham, rejste han sig og gik hen til Vinduet efter først at have lagt tre uhyre, grønne Brændestykker paa Ilden; thi de Herrer Officerer huggede lidt efter lidt alle Parkens Træer om for at varme sig.

Regnen faldt i Strømme, en ægte normannisk Regn, som syntes at blive kastet ned af en rasende Haand, en Regn saa tæt som et Gardin, en Mur af skraa Streger, en snærtende Regn, der overstænkede og druknede alt

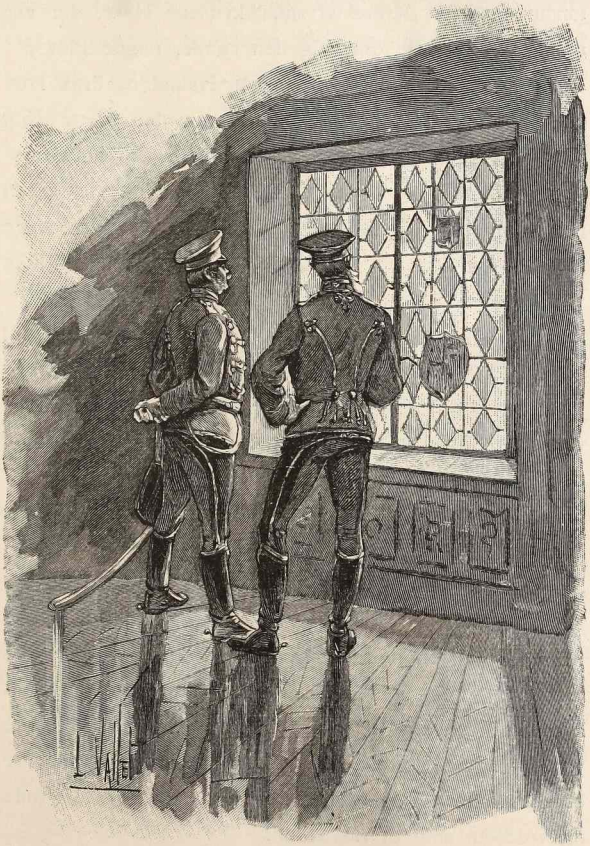
Officeren betragtede længe de oversvømmede Plæner

og længere nede den opsvulmede Bæk, der flød over; han begyndte paa at tromme en Rhinvals mod Ruderne, da en Støj fik ham til at vende sig, det var hans Næstkommanderende, Baron von Kelweingstein, Indehaver af en Grad, der svarer til en Kaptejns.

Majoren var en Kæmpe, bred over Skuldrene, prydet med et langt, vifteformigt Skæg, der som en Serviet bredte sig ud over Brystet; hele hans høje Skikkelse fremkaldte Tanken om en Militær-Paafugl, men en Paafugl, hvis Hale udfoldede sig fra Hagen. Han havde kolde, blide, blaa Øjne, og hans ene Kind bar en Fure, et Minde om et Sabelhug i den østerrigske Krig. Han havde Ord for at være lige saa brav som Menneske, som han var modig som Soldat.

Kaptejnen havde et rødt Ansigt og en stor Mave, der med Vold var snøret sammen til det mindst mulige; hans kort studsede Skæg var saa ildrødt, at det i visse Lysskær saa ud, som om hans Ansigt var indgnedet med Fosfor. I en Svirenat, uden at han selv rigtig huskede, hvorledes det var gaaet til, havde han mistet to Tænder, og denne Mangel var Skyld i, at han spyttede Ordene frem, saa tæt efter hverandre, at man ikke altid formaaede at gribe dem. Hans Skallethed, der holdt sig helt oppe paa Issen, lignede en Munke-

tonsur med en Krans af smaa krusede Haar, der var gyldne og lysende omkring den runde, nøgne Plet.

Kommandanten trykkede hans Haand og drak i en eneste Slurk sin Kaffe ud (det var den sjette Kop siden Morgenen), derpaa lyttede han til sin Underordnedes Rapport om de Begivenheder, der var forefaldet i Tjenesten. Da Rapporten var endt, gik de begge hen til Vinduet og erklærede, at dette her var ikke videre muntert.

Majoren var en sat, gift Mand, der lettere fandt sig i alt, men Baron-Kaptejnen, som var en uforbederlig Levemand, Solderist og Pigejæger, rasede over at have været indestængt i tre Maaneders tvungen Kyskhed paa denne afsides liggende Post.

Det bankede paa Døren, Kommandanten raabte: kom ind, og som en Automatfigur kom en Soldat til Syne i Døraabningen og kundgjorde ved sin blotte Nærværelse, at Frokosten var parat.

I Spisesalen ventede tre Officerer af en lavere Grad: en Løjtnant, Otto de Grossling og to Sekondløjtnanter, Fritz Scheunauburg og Marquis Wilhelm von Eyrik, en meget lille, blond, ung Mand, der var brutal overfor Mandskabet, haard mod de Besejrede og voldsom som et Ildvaaben.

Lige fra han var kommen ind i Frankrig, kaldte

hans Kammerater ham aldrig andet end Frk. Fifi. Dette Øgenavn havde han faaet, dels paa Grund af hele sit kokette Tilsnit, den smækre Midje, som man næsten skulde have troet indesluttet i et Korset, og det blege Ansigt, hvor man lige anede det spirende Overskæg, og dels paa Grund af, at han havde vænnet sig til hvert Øjeblik at udtrykke sin ophøjede Foragt for Ting og Mennesker ved Hjælp af det franske Udraab — *fi, fi donc*, som han udtalte med en let Hvislelyd.

Slottet Uvilles Spisesal var et langt og kongeligt Rum, hvis antike Krystalspejle, der var afstjernede af Kugler, og høje, vævede, flanderske Tapeter, som var skaarne i Stykker af Sabelhug og flere Steder hang ned i Laser, bar Vidnesbyrd om den Maade, hvorpaa Frk. Fifi yndede at tilbringe sine ledige Timer.

Paa Væggene hang fire Familieportrætter, en Kriger, klædt i Jernrustning, en Kardinal og en Præsident, alle

tre røg af lange Porcellænspiber; lige over for dem i en Ramme, hvis Forgyldning Tiden havde skallet af, fremviste en ædelig Dame med højt opsnøret Barm og en yderst arrogant Mine et vældigt Overskæg, sat paa med Kul.

Officerernes Frokost henrandt næsten i Tavshed i dette lemlæstede Værelse, som Regnen, der strømmede ned udenfor, gjorde endnu mørkere, og hvis hele besejrede Udseende gjorde et bedrøveligt Indtryk; det gamle Egetræs Parketgulv var bleven groft af Mishandling som Plankerne i et Værtshus.

Da de var færdige med at spise og begyndte at ryge og drikke, gav de sig til at tale om deres Kedsomhed. Likør- og Kognaksflaskerne gik fra Haand til Haand; lænet tilbage i Stolene drak de i smaa, hyppige Slurke uden at tage det lange, bøjede Piberør, der sluttede i et barbarisk, skrammereret Porcellænsæg, bort fra Munden.

Saasnart deres Glas var tømte, fyldte de dem igen med en Holdning, der røbede resigneret Ladhed. Kun Frk. Fifi, der hvert Øjeblik stak sit ud, havde dresseret en Soldat til straks at sætte et nyt foran ham.

Som et Slør lagde den skarpe Røgtaage sig over dem og de sank hen i den sløve, søvnige Rus, der er Maalet for Folk, som intet have at bestille.

Pludselig rejste Baronen sig. En Oprørstrang gen-

nemrystede ham: „Fy for Fanden! Dette her kan ikke blive ved; vi maa min Salighed se at finde paa noget.“

Løjtnant Otto og Sekondløjtnant Fritz, der begge havde et ægte tysk, tungt og alvorligt Fysiognomi, svarede i Kor: „Men hvad, Kaptejn?“

Baronen tænkte atter nogle Sekunder, saa gentog han: „Hvad! Vi kunde jo holde en Fest, hvis Kommandanten tillader det.“

Majoren tog Piben fra Munden: „Hvilken Slags Fest, Kaptejn?“

Baronen gik over til ham: „Jeg skal sørge for det hele, Hr. Kommandant. Jeg sender „Pligten“ til Rouen for at hente Damer, jeg ved, hvor han kan finde dem. Imedens bliver der lavet en Souper i Stand — her mangler jo intet — og saa vil vi i det mindste kunne tilbringe en munter Aften.“

Grev von Farlsberg trak paa Skulderen og smilede: „De er forrykt, kære Ven.“

Men alle Officererne havde rejst sig. De omringede deres Chef og plagede ham:

„Lad Kaptejnen faa Lov, Hr. Kommandant. Det er saa skrækkelig trist her.“

Omsider gav Majoren efter: „Saa lad gaa da,“ sagde han, og Baronen lod øjeblikkelig „Pligten“ kalde. Det var en gammel Underofficer, som ingen nogensinde havde set le, men som fanatisk udførte enhver Ordre, der kom fra hans Overordnede, ligegyldig hvorledes Ordren lød.

Staaende, med ubevægeligt Ansigt, modtog han Baronens Befaling, saa gik han ud og fem Minutter senere raslede en Trænvogn, forspændt med fire Heste og dækket af en Presenning, i Galop ud i den øsende Regn.

Det var, som om denne Raslen fik Sindene til at vaagne op; Officererne rettede sig op i Stolene, der kom Liv over Ansigterne, og Passiaren tog Fart.

Skøndt Bygerne rasede med uformindsket Voldsomhed, forsikrede Majoren, at det nu var mindre mørkt,

og Løjtnant Otto erklærede med Overbevisning, at det begyndte at klare op. Frk. Fifi kunde ikke længere holde sig rolig. Han rejste sig og satte sig igen. Hans haarde og klare Blik søgte efter noget, han kunde ødelægge. Pludselig stirrede han stift paa Damen med Overskægget og trak sin Revolver frem. „Det skal du ikke faa Lov at se paa, du deroppe," sagde han og, uden at forlade sin Plads, sigtede han og skød. To Kugler, der fulgte lige efter hinanden, gennemborede Portrættets Øjne.

Saa raabte han: „Lad os lave Mine!" og øjeblikkelig forstummede Samtalen, som om en ny og mægtig Interesse havde bemægtiget sig dem alle.

„At lave Mine" var Frk. Fifis personlige Opfindelse,

hans Yndlingsmaade at ødelægge paa og hans kæreste Morskab.

Da Slottets retmæssige Ejer, Grev Fernand d'Amoys d'Uville i Huj og Hast havde maattet flygte, havde han hverken haft Tid til at tage noget med eller skjule noget med Undtagelse af Sølvtøjet, der var bleven stukket ind i et Hul i Muren. Greven var uhyre rig og samtidig en stor Kunstelsker; det var derfor intet Under, at Slottets Festsal, hvis Døre gik ind til Spisesalen, kunde sammenlignes med et helt Museumsgalleri.

Paa Væggene hang Malerier, Tegninger og Akvareller af stor Værdi, og en broget og kostbar Vrimmel af tusinde Luksusting, japanske Vaser, Statuetter, saksiske Porcellænsfigurer, kinesiske Dukker, gammelt udskaaret Elfenben og venetianske Glasvarer befolkede omkring paa Møbler, Etagerer og i elegante Glasmontrer det vældige Rum.

Nu var der ikke længere meget tilbage af alle disse Herligheder. Salen var vel ikke bleven plyndret, thi det vilde Grev von Farlsberg aldrig have tilladt, men fra Tid til anden lavede Frk. Fifi „Mine", og paa de Dage morede Officererne sig i det mindste i fem Minutter af Hjertens Grund.

Den lille Marquis gik ind i Festsalen for at udsøge

sig, hvad han behøvede. Han kom tilbage med en henrivende, lille, kinesisk Thepotte af rosenrødt Porcellæn. Han fyldte den med Krudt og stak en lang, snoet Fyrsvamp ind i Tuden. Saa tændte han denne Lunte an og løb med hele Helvedesmaskinen ind i det tilstødende Rum.

Hurtig kom han tilbage og lukkede Døren. Alle Officererne ventede staaende, Ansigterne udtrykte en barnlig Forventning, og saa snart Eksplosionen havde gennemrystet Slottet, styrtede de allesammen ind i Festsalen.

Frk. Fifi, der var i Spidsen, klappede vildt i Hænderne foran en Terrakotta-Venus, hvis Hoved endelig var sprængt af. Officererne gav sig til at opsamle de spredte Porcellænsskaar og undrede sig over deres Glans og deres mærkelige Former, saa undersøgte de det nye Hærværk og skændtes om hvilke Ødelæggelser, der hidhørte fra tidligere Explosioner. Majoren saa med en faderlig Mine ud over den mægtige Sal, der laa i én stor Forvirring besaaet med Stumper af Kunstsager. Han gik først ud og erklærede godmodigt „Denne Gang var det virkelig vellykket."

Men den tykke Røg var trængt ind i Spisesalen, hvor den blandede sig med Tobakstaagen; det var ikke længere muligt at trække Vejret. Kommandanten aab-

nede Vinduet, og alle Officererne, der var komne tilbage for at drikke det sidste Glas Kognac, gik hen til det.

Den fugtige Luft banede sig Vej ind i Værelset. Den førte med sig et Slags Vandstøv, der pudrede Skæggene, og en Fornemmelse af Oversvømmelse. De saa ud over Træerne, der syntes overvældede af Bygerne, den brede Dal, hvorover de mørke og lave Skyer bredte en brunlig Tone og længere borte Kirkens Klokketaarn, der som en graa Spids ragede op i den plaskende Regn.

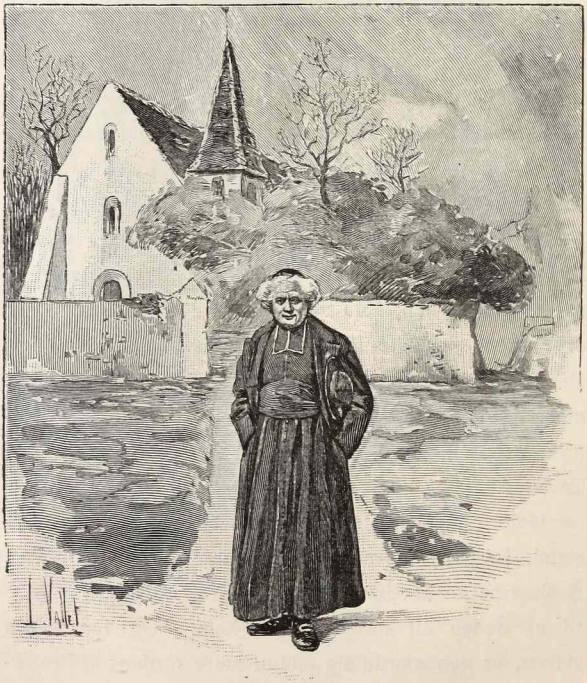
Lige siden deres Ankomst havde det været tavst. Det var den eneste Modstand, den indtrængende Fjende

havde mødt der paa Egnen. Sognepræsten havde paa ingen Maade undslaaet sig ved at modtage en Indkvartering af prøjsiske Soldater; han havde endogsaa flere Gange efterkommet en Indbydelse til at drikke en Flaske Øl eller Vin med den tyske Kommandant, der ofte brugte ham som velvillig Mellemmand overfor Befolkningen. Men det kunde ikke nytte at bede ham om et eneste Klemt af hans Kirkeklokke, han vilde hellere have ladet sig skyde ned.

Det var hans Maade at protestere mod Fjendens Ankomst, en fredelig Protest, Tavshedens Protest, den eneste, sagde han, som sømmede sig for en Præst, der er Fredens og ikke Blodets Mand; og alle i ti Miles Omkreds roste Abbed Chantavoines Fasthed og Heltemod, fordi han vovede at give den offentlige Sorg Udtryk, at proklamere den ved sin Kirkes haardnakkede Tavshed.

Hele Landsbyen var begejstret over denne Modstand, Præstens tavse Protest blev betragtet som en Beskærmelse af den nationale Ære, og alle var rede til at trodse alt for at støtte ham. Og Landsbyen syntes, at den gjorde sig endnu mere fortjent af Fædrelandet end baade Belfort og Strassburg, og at den gav et enestaaende Eksempel, der maatte gøre dens Navn

udødeligt; men ellers var der intet, som blev nægtet de sejrende Prøjsere.

Kommandanten og hans Officerer lo sammen over dette harmløse Mod; men da hele Egnen forøvrigt

viste sig velvillig og imødekommende overfor dem, taalte de Kirkeklokkens stumme Fædrelandskærlighed.

Kun den lille Marquis, Wilhem, vilde gerne have tvunget Klokken til at ringe. Han rasede mod sin Foresattes politiske Føjelighed overfor Præsten, og hver eneste Dag bønfaldt han Kommandanten om at lade ringe: ding-dang-dang, blot én Gang, blot en eneste lille bitte Gang, bare for Morskabs Skyld. Han gjorde sig kælen som en Kat, indsmigrende som en Kvinde, og hans Stemme blev blid som hos en Elskerinde, der vil opnaa Opfyldelsen af et Øjebliks Lune, men Kommandanten gav ikke efter, og for at trøste sig lavede Frk. Fifi „Mine" i Slottet Uville.

De fem Mand blev staaende nogle Minutter sammen ved Vinduet for at indaande Fugtigheden. Saa sagde Løjtnant Fritz med en fed Latter: „Damerne faar ikke godt Vejr til deres lille Udflugt."

Derpaa skiltes man; enhver gik til sin Tjeneste med Undtagelse af Kaptejnen, der straks begyndte paa de travle Forberedelser til Middagen.

Da de igen mødtes, efter at Mørket var faldet paa, gav de sig til at le ved at se hinanden ligesaa kokette, blanktpudsede, parfumerede, pomadiserede og opfiksede som paa en af de store Revy-Dage. Kommandantens

Haar syntes mindre graat end om Morgenen og Kaptejnen havde raget Skægget af med Undtagelse af Knebelsbarten, der som en Flamme lyste op under hans Næse.

Til Trods for Regnen lod de Vinduet blive staaende aabent, og fra Tid til anden gik en af dem hen til det for at lytte. Da Klokken var ti Minutter over seks, forkyndte Kaptejnen, at en Rullen lod sig høre i det fjerne. Alle styrtede til og lidt efter viste Vognen sig, de fire Heste, der havde galopperet hele Vejen, var overstænkede med Snavs helt op til de dampende, sitrende Rygge.

Fem Kvinder steg ud paa Stentrappen, fem flotte Pigebørn, som Kaptejnens Kammerat, til hvem „Pligten“

havde leveret sin Overordnedes skriftlige Besked, med særlig Omhu havde udsøgt.

De havde paa ingen Maade ladet sig bede, de var sikre paa at blive godt betalte, og desuden var de i de sidste tre Maaneder blevne vænnet til Omgangen med Prøjserne; de havde forlængst taget deres Parti, saavel overfor den nye Tingenes Tilstand som overfor de nye Mænd. „Stillingen fører det med sig", havde de undervejs sagt til hinanden som et ubevidst Svar paa den hemmelige Stikken, den sidste Rest af Samvittighed forvoldte dem.

De blev straks ført ind i Spisesalen. Nu, da den var oplyst, syntes den endnu mere uhyggelig i al sin ynkelige Forfaldenhed; Bordet, der bugnede med Kødretter og med det rige Sølvservice, som var bleven funden i den Mur, hvor Ejeren havde skjult det, gav Stedet Udseende af en Røverhule, hvor Banditterne sætter sig tilbords efter et Plyndringstog. Kaptejnen var straalende, han bemægtigede sig Pigerne som noget, han særligt forstod sig paa, kyssede dem og værdsatte dem med Kendermine; da de tre yngre Officerer hver vilde tage fat paa en, satte han sig imod det med Autoritet og erklærede, at han selv vilde foretage Fordelingen, der, for at være retfærdig, skulde ske efter

Graderne, saaledes at den militære Rangfølge ikke blev krænket.

For at undgaa enhver Diskussion, Protest eller Mistanke om Partiskhed stillede han dem i Geled efter Størrelsen, henvendte sig til den største og spurgte med Kommandostemme: „Hvad hedder du?"

Hun gjorde sin Stemme grov og svarede: „Paméla."

Saa proklamerede han: „Nummer ét, ved Navn Paméla, tilfalder Kommandanten."

Efter derpaa at have kysset den næste, Blondine, som Tegn paa sin Ejendomsret overgav han den tykke Amanda til Løjtnant Otto og „Eva Tomat" til Sekondløjtnant Fritz; den mindste af dem alle, Rachel, en lille purung Jødinde med Øjne saa sorte som Blækklatter og en Opstoppernæse, der dannede den bekræftende Undtagelse fra Reglen, som uddeler krogede Ørnenæb til hele hendes Race, blev tildelt den yngste af Officererne, den smækre Marquis Wilhem von Eyrik. De var forøvrigt alle kønne og buttede, det daglige Fællesliv havde udjævnet deres Fysiognomier og gjort dem næsten ens i deres Holdning og blege Teint.

De tre unge Officerer vilde straks slæbe af med deres Damer under Paaskud af at tilbyde dem Børster og Sæbe, men Kaptejnen var klog nok til at sætte sig imod det; han erklærede, at de var tilstrækkelig rene til at

gaa til Bords og at de, som havde været ovenpaa, bare vilde skifte, naar de kom ned, og bringe Forvirring ind mellem de andre Par. Hans Erfaring fik Overtaget. Der blev kun mange Kys, Forventnings-Kys.

Pludselig var Rachel lige ved at kvæles, hun hostede, saa hun fik Taarer i Øjnene, og der stod Røg ud af hendes Næsebor. Marquisen havde, under Foregivende af at ville kysse hende, pustet hende en Mundfuld Røg ind i Munden. Hun skældte ikke ud, sagde ikke et Ord, men hun saa stift paa sin Besidder, og helt nede paa Bunden af hendes sorte Øje vaagnede et Glimt af Vrede.

Der blev givet Signal til at gaa til Bords. Selv Kommandanten syntes henrykt; han tog Paméla paa sin højre Side og paa sin venstre Blondine, der, idet hun foldede sin Serviet ud, forsikrede: „Det er en ypperlig Ide, De der har haft, Kaptejn."

Løjtnanterne Otto og Fritz, der var ligesaa høflige som om de befandt sig overfor virkelige Damer, skræmmede en Smule deres Naboersker; men Baron von Kelweingstein, der til Gavns var i sit Es, straalede, han lod den ene Tvetydighed løbe af Stabelen efter den anden og syntes helt i Flammer med sin røde Haarkrans. Han gjorde sig paa et løjerligt Rhinfransk Umage for at være galant, og hans plumpe Knejpe-

komplimenter, som han slyngede ud gennem Hullet mellem de to knækkede Fortænder, naaede Pigebørnene midt i en Bombe af Spyt.

De forstod forresten ingenting; deres Forstandsevne syntes kun at vaagne, naar han udspyttede slibrige Ord og raa Vendinger, som blev lemlæstede af hans Akcent. Saa gav de sig alle til at le som Afsindige, kastede sig hen over deres Bordkavallerers Skød og gentog Udtrykkene, som Baronen derpaa med Vilje forvanskede for at faa dem til at sige Raaheder. Den første Flaske Vin havde straks gjort dem fulde, og de sagde alt, hvad Baronen vilde have dem til at sige; de var blevne helt og holdent dem selv, aabnede paa vid Gab Døren for alle deres Vaner, kyssede løs paa Overskæg til højre og venstre, kneb i Armene, udstødte vilde Skrig, drak af alle Glas og sang franske Sange og Stumper af tyske Viser, som de havde lært i deres daglige, ømme Omgang med Fjenden.

Snart blev ogsaa Mændene revet med, beruste af den nøgne Kvindehud, der udstilledes under deres Blik; de raabte op og slog Porcellæn itu, medens Soldaterne bag deres Ryg vartede op uden at fortrække en Mine.

Kun Kommandanten bevarede Anstanden.

Frk. Fifi havde taget Rachel paa Skødet, det ene

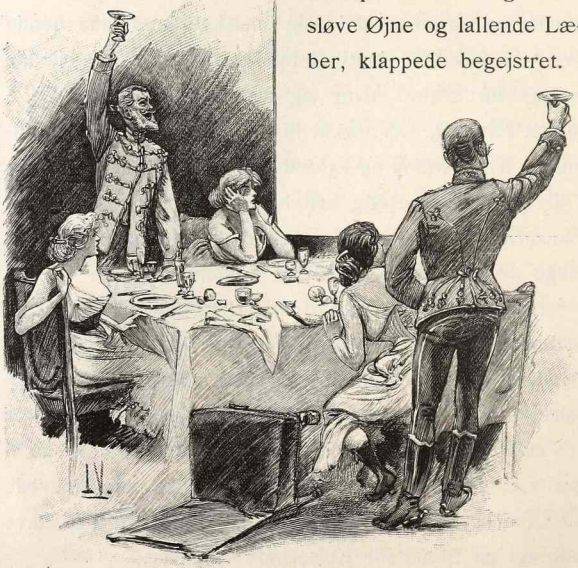
Øjeblik kyssede han vildt Haarets Ibenholts-Krus paa hendes Nakke og indaandede ved Kjolens Udringning den varme, bløde Duft, der steg op fra hendes Legeme, i det næste gav han efter for sin Trang til at gøre Skade, og ansporet af hidsig Ondskab kneb han hende som en rasende, indtil hun skreg. Han tog hende ogsaa ofte i sine Arme og trak hende ind mod sig i et tæt Favntag, saa trykkede han sine Læber mod Jødindens friske Mund og kyssede hende, indtil hun mistede Vejret; men pludselig bed han hende saa dybt, at en Blodstribe banede sig Vej ned over den unge Kvindes Hage og blev borte i hendes Kjoleliv.

Hun saa ham atter stift ind i Ansigtet og mumlede, idet hun tørrede Blodet fra Saaret: „Den Slags Ting betales." Han lo haardt og sagde: „Jeg skal nok betale."

Desserten var kommen paa Bordet; der blev skænket Champagne. Kommandanten rejste sig, hævede sit Glas og sagde i samme Tone, hvori han vilde have udbragt en Skaal for Kejserinde Augusta:

„Til Ære for vore Damer." Og en Række Skaaler begyndte, Skaaler, der vrimlede af Drukkenboldts-Galanterier, blandet med obskøne Vittigheder, som det mangelfulde Kendskab til Sproget gjorde endnu brutalere.

Den ene efter den anden rejste sig og gjorde Anstrængelse for at være aandrig og morsom; Kvinderne, der nu vare saa drukne, at de næppe kunde staa paa Benene og havde sløve Øjne og lallende Læber, klappede begejstret.

Kaptejnen hævede endnu en Gang sit Glas, aabenbart i den Hensigt at lægge et Skin af Ridderlighed over hele denne Orgie, og sagde højtideligt: „Paa vore Sejre over Hjerterne!“

Saa skød Schwarzwalder-Bjørnen Løjtnant Otto i Vejret, opflammet og overmættet af Drik. Og i pludselig udstrømmende Spiritus-Fædrelandskærlighed raabte han: „Paa vore Sejre over Frankrig!“

Midt i deres Fuldskab blev Kvinderne ganske stille og Rachel vendte sig dirrende om: „Jeg kender Fransk-mænd, Du, i hvis Nærværelse Du ikke vovede at sige det.“

Den lille Marquis, som stadig holdt hende fast paa Skødet, gav sig til at le, han var bleven glad af Vinen: „Ha, ha, ha! Dem har jeg aldrig set. Saasnart vi viser os, stikker de af med Halen mellem Benene!“

Ude af sig selv skreg hun ham lige ind i Ansigtet: „Du lyver, Svinehund!“

Et Sekund fikserede han hende stift med sine klare Øjne, paa samme Maade som han fikserede de Malerier, han med sin Revolver skød sønder og sammen, saa lo han igen: „Jo, pyt, det var ogsaa noget at snakke om, min smukke, sad vi maaske her, hvis de var saa modige?“ Og han talte sig op: „Nej, vi er deres Herrer! Frankrig tilhører os!“

Med et Sæt var hun nede fra hans Skød og lod sig falde tilbage paa sin Stol. Han rejste sig, rakte sit Glas ud mod Midten af Bordet og gentog: „Os til-

hører Frankrig og Franskmændene, Frankrigs Skove, Marker, Huse, alt er vort!"

De andre, der var fuldstændig drukne, blev pludselig grebet af en stupid Militær-Begejstring, de løftede deres Glas og skraalede: „Leve Prøjsen!" og tømte dem derpaa i ét Drag.

De bange Kvinder protesterede ikke mere, de var bragte til Tavshed. Selv Rachel tav, ude af Stand til at svare.

Saa satte den lille Marquis sit Champagneglas, der straks igen var blevet fyldt, paa Jødindens Hoved: „Og os tilhører ogsaa alle Frankrigs Kvinder!" skreg han.

Hun rejste sig saa hurtig, at Krystalglasset væltede og som til en Daab tømtes den gule Vin ud over hendes sorte Haar; saa faldt Glasset paa Gulvet og knustes. Med skælvende Læber trodsede hun den stadig leende Officers Blik, og med en Stemme, der kvaltes af Vrede, fremstammede hun: „Det, det — — det er ikke sandt, I faar aldrig Frankrigs Kvinder."

Han satte sig for rigtig bekvemt at kunne le ud og forsøgte paa at efterabe Pariserjargonen: „Den er god, vældig god, hvad bestiller du saa her, du smaa?"

Først tav hun forbløffet, i sit Oprør havde hun ikke rigtig forstaaet, saa, i samme Øjeblik hun havde fattet, hvad han havde sagt, tilslyngede hun ham hæftig og

opbragt: „Jeg! Jeg! Jeg er ingen Kvinde, jeg er kun en Skøge, det er alt, hvad Prøjserne fortjener."

Hun havde ikke talt ud, før han af fuld Kraft smældede hende en Lussing; men da han endnu en Gang hævede Haanden, greb hun ude af sig selv af Raseri en lille Dessertkniv med Sølvblad, der laa paa Bordet, og lynsnart, før nogen kunde se, hvad der skete, jog hun den ind i hans Hals, lige i Hulningen, hvor Brystet begynder.

Et Ord, han var i Færd med at sige, blev stikkende i Svælget, og han blev staaende med vidtaaben Mund og et skrækkeligt Blik.

Alle udstødte en Brølen og sprang op i vild Tumult, men Rachel kastede sin Stol ind mellem Benene paa Løjtnant Otto, der faldt over Ende i hele sin Længde, løb hen til Vinduet, aabnede det, og før nogen kunde gribe hende, svang hun sig ud i Natten og Regnen, der stadig strømmede ned.

Paa to Minutter var Frk. Fifi død. Saa trak Fritz og Otto blank og vilde myrde Kvinderne, der klamrede sig bønfaldende til deres Knæ. Det var med Nød og næppe, at det lykkedes Majoren at forhindre dette Slagteri og faa de fire forskræmte Pigebørn lukkede ind i et Værelse med to Soldater til Vagt. Saa gav han sig, paa samme Maade, som han vilde have

beredt sine Soldater til Kamp, til at organisere Forfølgelsen efter Flygtningen, som han var sikker paa at fange.

Halvtredsindstyve Mand blev, opmuntret med Trudsler, sendt ud i Parken. To hundrede andre gennemrodede Skovene og alle Dalens Huse.

Bordet, der i et Øjeblik var blevet afdækket, tjente nu som Paradeseng for den Døde, og med ét Slag gjorte ædru stod Officererne stive og med haarde, krigsvante Ansigter ved Vinduerne og spejdede ud i Mørket.

Det skylregnede stadig. En vedvarende Plasken fyldte Natten, en flydende Mumlen af Vand, som falder, og Vand, som siver, Vand, som drypper, og Vand, som springer tilbage fra Pytterne.

Pludselig lød et Geværskud, saa et andet længere borte; fire Timer itræk hørtes saaledes fra Tid til anden, nærmere eller fjærnere, Knald og Samlingsraab, underlige Ord, der som en Appel udslyngedes af gennemtrængende Stemmer.

Om Morgenen vendte alle Soldaterne tilbage; to af dem vare i Forfølgelsens Iver og den natlige Jagts Forfjamskelse blevne dræbte og tre andre saarede af deres Kammerater.

Rachel var ikke bleven fundet.

Saa blev Beboerne skræmmede op, hver eneste Bolig endevendt, hele Egnen gennemstøvet og gennemrodet. Men Jødinden syntes ikke at have efterladt et eneste Spor paa sin Vej.

Generalen, som blev underrettet om det skete, paabød, at Affæren skulde neddysses for ikke at give Armeen et slet Eksempel, og en Disciplinærstraf blev idømt Kommandanten, som atter straffede sine Underordnede. Generalen havde sagt: „Man fører ikke Krig for at fjase med offentlige Pigebørn." Og Grev Farlsberg, der var rasende, besluttede at lade sin Hævn gaa ud over Landet.

Da han maatte have et Paaskud for med et Skin af Ret at kunne udøve sin Strænghed, lod han Præsten komme og befalede ham at lade Klokkerne ringe ved Marquis von Eyriks Begravelse.

Imod al Forventning viste Præsten sig yderst føjelig, ydmyg og hensyntagende. Og da Frk. Fifis Lig, baaret af Soldater og med Soldater foran, paa Siderne og bagved, alle med ladte Geværer, drog ud fra Slottet Uville og drejede ind paa Vejen til Kirkegaarden, lød Klokkens første Slag, og den klemtede til Lig saa munter og glad som om den blev kærtegnet af en kærlig Haand.

Om Aftenen lød den igen og næste Dag og alle

de følgende Dage; den ringede af Hjertens Lyst. Undertiden kunde den endogsaa midt om Natten vaagne, uden at nogen vidste hvorfor, og sende to eller tre svage Klemt ud i Mørket, det lød som et Udslag af hemmelighedsfuld Glæde. Da sagde alle Stedets Bønder, at den var forhekset, og ingen medUndtagelse af Præsten og Degnen turde mere nærme sig Klokketaarnet.

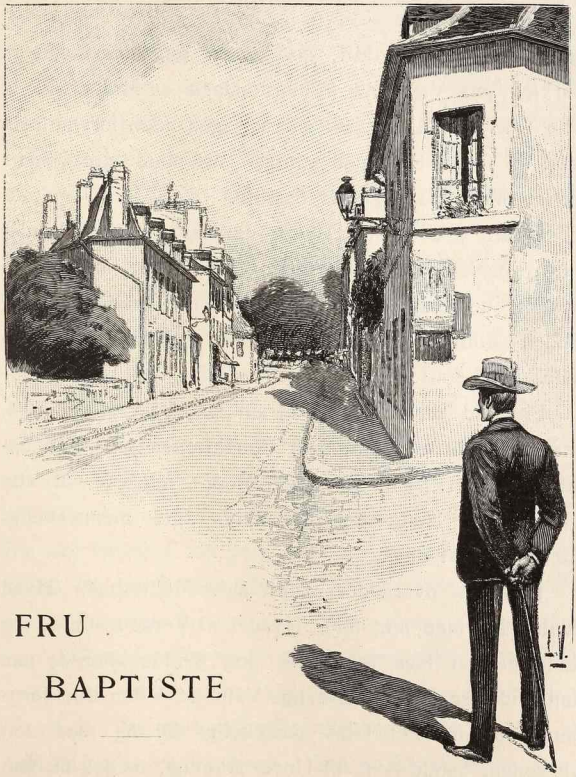
Men deroppe levede i Angst og Ensomhed en stakkels Kvinde, som de to Mænd i Smug bragte Føde.

Hun blev deroppe, lige til de tyske Tropper drog bort. Saa en Aften kørte Præsten, som havde laant Bagerens Char-a-banc, hende selv til Rouens Port.

Der omfavnede Præsten hende faderligt, hun stod af og gik til Fods gennem Byen tilbage til sit tidligere Opholdssted, hvis Værtinde havde troet hende død.

Nogen Tid efter blev hun taget ud af en fordomsfri, fædrelandskærlig Mand, der elskede hende for hendes smukke Handling; senere hen kom han til at elske hende for hendes egen Skyld, ægtede hende og gjorde hende til en Dame, der kunde være ligesaa god som mange andre.

FRU BAPTISTE

FRU BAPTISTE

Da jeg traadte ind i Ventesalen paa Loubains Banegaard, gjaldt mit første Blik Uhret. Jeg havde to Timer og ti Minutter at vente paa Iltoget til Paris. Jeg følte mig pludselig træt, som om jeg havde

gaaet en halv Snes Mil; saa saá jeg mig omkring, som om jeg paa Væggene kunde opdage et Middel til at slaa Tiden ihjel. Derpaa gik jeg igen uden for, stillede mig op foran Stationsbygningen og pinte min Hjerne for at finde paa noget at bestille.

Gaden gik op ad Bakke, det var en Slags Boulevard, beplantet med magre Akaciatræer mellem to Rækker uensartede Smaakjøbstads-Huse, helt oppe ved Enden skimtede man nogle Træer, som om den afsluttedes med en Park.

Fra Tid til anden skred en Kat over Kørebanen, skrævende betænksomt over Rendestenen med højt opløftede Poter. En geskæftig Moppe snusede til alle Træerne og ledte efter Madaffald. Intet menneskeligt Væsen var at øjne.

Jeg blev overfaldet af en sløv Modløshed. Hvad skulde jeg tage mig for? Hvad i al Verden skulde jeg finde paa at tage mig for? Jeg tænkte allerede paa den endeløse og uundgaaelige Ventetid i den lille Jernbanekafé foran et Glas udrikkeligt Øl og med den ulæselige, lokale Avis til Underholdning, da jeg fik Øje paa et Ligtog, der fra en Sidegade svingede ind i Hovedgaden, hvor jeg befandt mig.

Synet af Ligvognen var mig en Lettelse. Det var mindst ti Minutter vundet.

Men pludselig fordobledes min Opmærksomhed.

Den Døde blev kun fulgt af otte Herrer, hvoraf den ene græd. De andre passiarede indbyrdes meget venskabeligt. Ingen Præst var med i Følget. Jeg tænkte først: „Det er en borgerlig Begravelse", men saa sagde jeg til mig selv, at i en By som Loubain maatte der være mindst en Hundrede Fritænkere, der næppe vilde lade en saadan Lejlighed gaa fra sig til at foranstalte en større Demonstration. Men hvad da? Togets hurtige Gang røbede dog tydeligt nok, at den Døde blev begravet uden nogensomhelst Ceremoni og at det altsaa ikke kunde være en religiøs Handling.

Min ledige Nysgerrighed tumlede sig i de vildeste Hypotheser, og i samme Øjeblik Toget passerede forbi, fór en forfløjen Ide mig gennem Hovedet: jeg vilde slutte mig til de otte Herrer, der udgjorde Følget. Det var saa meget som en hel Time slaaet ihjel, og jeg gav mig med bedrøvet Mine til at gaa bagved de andre.

De to sidste vendte sig forundret, saa hviskede de sammen. De forhørte sig aabenbart gensidig, om jeg kunde være der fra Byen. Saa raadspurgte de de to, som gik foran dem, og som nu ligeledes vendte sig og stirrede paa mig. Denne forskende Opmærksomhed begyndte at genere mig, og for at faa en Ende paa den, gik jeg tættere hen til mine Sidemænd og sagde

efter at have hilst: „Jeg beder meget om Forladelse, hvis jeg afbryder de Herrers Samtale. Men da jeg kunde forstaa, at dette er en borgerlig Begravelse, skyndte jeg mig at slutte mig til Følget, uden iøvrigt at kende noget til den Døde.“ En af Herrerne indskød: „Det er en Kvinde.“ Jeg blev overrasket og spurgte: „Men det er jo dog en borgerlig Begravelse, ikke?“

Den anden Herre, der øjensynlig intet havde imod at give mig nærmere Underretning, tog Ordet: „Ja og nej. Gejstligheden har nægtet os Adgang til Kirken.“ Jeg udstødte et forbløffet: „Ah!“ Jeg forstod ikke et Ord af det hele.

Min velvillige Sidemand betroede mig med dæmpet Stemme: „Aah, det er en hel Historie. Den unge Kvinde har taget Livet af sig, og derfor har Kirken ikke villet begrave hende. Det er Manden, der gaar forrest. Kan De se, han, som græder.“

Jeg forsøgte tøvende: „Hvad De siger, forundrer og interesserer mig i høj Grad, min Herre. Vilde det være indiskret at bede Dem fortælle mig den Historie? Hvis De ikke synes om det, saa lad os lade, som om jeg intet har sagt!“

Han tog familiært min Arm: „Paa ingen Maade, paa ingen Maade. Lad os sørge for at komme lidt

bagefter. Jeg skal fortælle Dem det hele. Det er meget sørgeligt. Vi har Tid nok, inden vi naar Kirkegaarden, hvis Træer De ser deroppe, thi Bakken er drøj."

Og han begyndte: „Den unge Dame, Fru Paul Hamot, var Datter af en af Egnens rigeste Handelsmænd, Hr. Fontanelle. Da hun var ganske lille, kun elleve Aar, hændte der hende noget skrækkeligt, en Tjener skændede hende. Hun var lige ved at dø som en Følge af den Mishandling, hun havde været Genstand for. Fyrens egen Brutalitet angav ham. En uhyggelig Proces fandt Sted, og det blev afsløret, at Barnet i hele tre Maaneder havde været Offer for Uslingens Skamløshed. Slynglen blev dømt til Tvangsarbejde paa Livstid.

„Den lille Pige voksede op, mærket af Skændsel, afsondret fra alle, uden Kammerater og uden Kærlighed fra de Voksne, der vilde have følt det som en Besudling at berøre hendes Pande med deres Læber.

„Hun stod for hele Byen som et Slags Uhyre, et Fænomen. Folk puffede til hinanden: „Det er hende, den smaa Fontanelle", og alle vendte sig om efter hende, naar hun gik forbi. Det var næsten ikke engang muligt at faa en Pige til at spadsere med hende, de andre Familiers Tyende vilde have holdt sig paa Af-

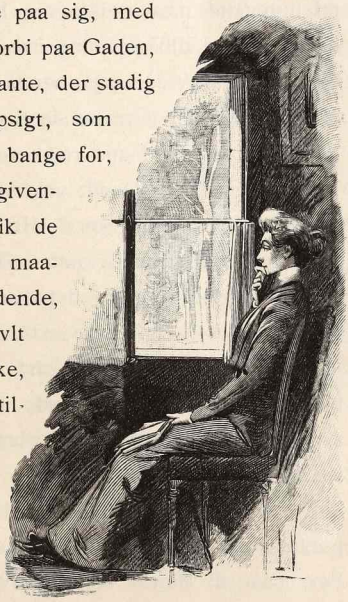
stand fra hende, som om der fra Barnet udgik en Smitte, der bredte sig til alle, som nærmede sig det.

„Det var en Ynk at se den stakkels lille i Parken, hvor Børnene leger om Eftermiddagen. Hun stod ganske stille ved Siden af sin Pige og stirrede bedrøvet paa de andre, som morede sig. Undertiden gav hun efter for sin uimodstaaelige Lyst til at blande sig ind i Legen, hun vovede sig bange frem med frygtsomme Bevægelser og listede sig ind i Gruppen med ydmyge Skridt, ligesom i Bevidstheden om sin Uværdighed. Og øjeblikkelig foer Mødre, Tanter og Piger op fra deres Bænke, styrtede til, greb de Børn, der var betroet til deres Værge, og trak skyndsomst af med dem. Den lille Fontanelle blev staaende alene, ganske fortabt, uden at forstaa; og hun gav sig til at græde, som om hendes Hjerte skulde briste. Saa løb hun hen og skjulte hulkende sit Ansigt i Pigens Forklæde.

„Hun voksede til og det blev værre endnu. Alle de unge Piger blev holdt borte fra hende, som om hun var pestbefængt. Husk paa, at dette Barn vidste Besked om alt, alt; at hun havde mistet Retten til at bære Orangeblomsterne, Jomfruelighedens Symbol; at hun, førend hun endnu havde lært at læse, var trængt helt ned til Bunden af det store Mysterium, som de

skælvende Mødre først selve Bryllupsaftenen næppe tør lade deres Døtre gætte.

Naar hun i Følelsen af den hemmelighedsfulde Skam, hun mærkede tyngende paa sig, med nedsænkede Øjne gik forbi paa Gaden, ledsaget af sin Gouvernante, der stadig holdt hende under Opsigt, som om man bestandig var bange for, at den skrækkelige Begivenhed kunde fornyes, fik de andre unge Piger, som maaske var mindre uvidende, end der blev troet, travlt med at hviske og tiske, samtidigt med, at de tilkastede hende skinhelligt forargede Blikke og skyndsomt drejede Hovedet til den anden Side, hvis hun saa paa dem.

„Der var næsten ingen, der hilste paa hende. Kun enkelte Herrer blottede Hovedet. Mødrene lod som om de ikke saa hende. Nogle ondskabsfulde Gade-

drenge kaldte hende „Fru Baptiste“. Baptiste var Navnet paa Tjeneren, der var Skyld i hendes Ulykke.

„Ingen kendte hendes Sjæls hemmelige Lidelser, thi hun talte næsten ikke og lo aldrig. Selv hendes Forældre var tilbageholdne overfor hende, som om de bestandig var vrede paa hende for noget, hun havde begaaet, og som ikke kunde tilgives.

„En hæderlig Mand rækker ikke gerne en frigiven Tugthusfange sin Haand, vel, selv om denne Tugthusfange er hans egen Søn? Hr. og Fru Fontanelle saa paa deres Datter med samme Øjne, hvormed de vilde have betragtet en Søn, der var sluppet bort fra Galejerne.

„Hun var smuk, bleg, høj, slank, elegant. Hvis hele den Affære ikke havde været, vilde jeg have syntes endog særdeles godt om hende, det forsikrer jeg Dem.

„Saa for en halvandet Aar siden fik vi en ny Underpræfekt. Han havde sin Sekretær med sig, en løjerlig Fyr, som til Bunds kendte Livet i Paris' Studenterkvarter, lader det til.

„Han saa Frøken Fontanelle og blev forelsket i hende. Han fik alt at vide, men nøjedes med at svare: „Aah pyt! Det er netop en Garanti for Fremtiden. Det

er bedre, at saadan noget kommer før Ægteskabet end bagefter. Med den Hustru vil jeg kunne sove roligt."

„Han gjorde Kur, friede og giftede sig med hende. Bagefter var han fræk nok til at gøre Bryllupsvisiter med hende, som om der ingenting var i Vejen. Nogle gengældte dem, andre holdt sig borte. Men alligevel, lidt efter lidt, begyndte man at glemme, og hun fik fast Fodfæste i Selskabslivet.

„Jeg maa sige, at hun tilbad sin Mand som en Gud. Husk paa, at han havde givet hende hendes Ære tilbage, han havde ført hende ind blandt Menneskene, havde trodset og sejret over den offentlige Mening, bragt alle Fornærmelser til Taushed, kort sagt givet et Eksempel paa Mod, som kun faa Mænd vilde have gjort ham efter. Hun nærede derfor ogsaa en hæftig og voldsom Lidenskab for ham.

„Hun blev frugtsommelig, og da Rygtet om hendes Svangerskab bredte sig, aabnede selv de mest fordomsfulde deres Døre for hende, som om Moderværdigheden havde renset hende for det sidste Smuds. Det er underligt, men saadan var det.

„Alt gik saaledes paa det bedste, da vi forleden Dag skulde afholde den aarlige Fest for Egnens Skytspatron. Præfekten, omgivet af hele sin Stab og alle Autoriteterne, præsiderede ved Sangforeningskonkurrencen.

Han havde endt sin Tale og Uddelingen af Præmiemedaljerne begyndte. Det var hans Privatsekretær, Paul Hamot, der havde det Hverv at overrække dem til hver af de prisbelønnede.

„Nu ved De nok, at der ved saadan en Lejlighed altid er en hel Del Skinsyge og Misundelse, der let kan faa Folk til at gaa over Stregen.

„Alle Byens Damer var til Stede paa Tribunen.

„Dirigenten for Mormillons Sangforening blev kaldt frem. Hans Sangere havde kun faaet en anden Klasses Medalje. Alle kan jo heller ikke faa første Klasse, vel?

„Og saa sker det, at da Sekretæren rækker ham Medaljen, kaster Manden ham den lige i Ansigtet og skriger: „Den kan Du beholde til Baptiste. Skøndt han fortjente i Grunden ligesom jeg, at Du gav ham en første Klasses."

„Der var en hel Del, der gav sig til at le. Folk i Almindelighed er hverken fintfølende eller menneskekærlige, og alles Blikke rettedes mod den stakkels Dame.

„Har De nogensinde set en Kvinde blive gal? — Ikke? — Nej, det kan jeg tænke mig. Men det saa vi. Hun rejste sig og faldt tilbage paa sin Stol tre Gange i Træk, som om hun havde villet flygte, men

forstaaet, at det ikke var muligt at trænge gennem Mængden, der omgav hende.

„En Stemme et eller andet Sted blandt Publikum raabte: „Se paa Fru Baptiste!“ Saa blev der et vældigt Spektakkel, sammensat af Latter og indignerede Udbrud.

Støjen voksede til Tumult, alle Hoveder kom i Bevægelse. Smæde-Ordet fløj fra Mund til Mund, man stod paa Taaspidserne for at komme til at se den ulykkeliges Ansigt; Mændene løftede deres Koner op paa Armene for at vise dem hende; Folk spurgte hinanden: „Hvem af dem er det? Er det hende i blaat?“ Drengene kaglede som Høns, og Latteren forplantede sig fra Sted til Sted.

Hun rørte sig ikke mere, fuldstændig fortabt sad hun paa sin Paradestol, som om hun var bleven sat op til Beskuelse for Forsamlingen. Hun kunde hverken flygte eller skjule sit Ansigt. Hendes Øjenlaag blinkede hastigt, som om et stærkt Lys brændte mod Øjnene, og hun stønnede som en Hest, der arbejder sig op ad en Bakke.

„Synet af hende kunde faa ens Hjerte til at briste.

„Hr. Hamot havde grebet den grove Slyngel i

Struben, og de rullede begge om paa Jorden midt i en forfærdelig Forvirring.

„Festen blev afbrudt.

„En Timestid senere gik Hamots sammen hjem. Den unge Kone havde ikke sagt et Ord siden Forhaanelsen, men hun skælvede som om alle hendes Nerver var blevne sat i Bevægelse af en Fjeder. Da de var komne til Broen, greb hun pludselig fat i Rækværket, og før hendes Mand kunde faa Tid til at holde hende tilbage, havde hun svunget sig over det og forsvandt i Floden.

„Vandet er dybt under Brobuerne. Der gik over to Timer, inden det lykkedes at fiske hende op. Hun var død, naturligvis."

Fortælleren tav. Saa tilføjede han: „Det var maaske ogsaa det bedste for hende. Der er nu engang Ting, der aldrig udslettes.

„Nu forstaar De, ikke sandt, hvorfor Gejstligheden har lukket Kirkedøren? Aah, hvis det havde været en kirkelig Begravelse, saa havde hele Byen fulgt. Men De kan nok begribe, at naar Selvmordet kommer til det andet, saa maatte Familierne holde sig borte. Desuden lader det sig heller ikke godt gøre her paa Stedet at tage Del i en Begravelse, hvor Præsten er væk."

Vi drejede ind ad Kirkegaardsporten. Jeg ventede meget bevæget, til Kisten var sænket ned i Graven, saa gik jeg hen til den stakkels Mand, der stadig hulkede, og trykkede kraftigt hans Haand.

Han saa overrasket paa mig gennem sine Taarer og stammede: „Tak, min Herre“. Og jeg fortrød ikke, at jeg havde fulgt med Ligtoget.

BRÆNDESTYKKET

BRÆNDESTYKKET

STUEN var lille, helt indsvøbt i Gardiner og Portierer. En diskret Duft hvilede over den. I den brede Kamin flammede en mægtig Ild; en enlig Lampe paa et Hjørne af Kaminhylden gød sit bløde, af en Skærm af gamle Kniplinger dæmpede Lys ud over de to, der passiarede.

Hun, Husets Herskerinde, var en gammel Dame med hvide Haar, men en af de tilbedelsesværdige gamle Damer, hvis Hud er uden Rynker, glat som et Stykke parfumeret Luksus-Papir, helt gennemtrængt af de fine Essentser, som gennem de mange Aars ødsle Brug synes at have ført sin Duft helt ind under Huden, helt ind til selve Kødet, og hvis Haand, naar man kysser den, gennem ens Lugtesans vækker Forestillingen om en Daase florentinsk Irispudder, der bliver aabnet.

Han var en gammel Ven, Pebersvend og trofast, med regelmæssige, ugentlige Besøg, en Rejsekammerat i Tilværelsen. Intet mere forøvrigt.

Der havde været omtrent et Minuts Tavshed, de saa begge ind i Ilden, drømmende om ligegyldigt hvad i den Stilhed, der kun kan opstaa mellem rigtig gode Venner, som ikke altid behøver at tale for at befinde sig vel sammen.

Pludselig sank Baalet i Kaminen bragende sammen og ved Sammenstyrtningen gjorde en Træstub med flammende Rodfrynser sig løs og trillede ud over Kaminristen henad Gulvtæppet, udspyende Ildgnister til alle Sider.

Med et lille Skrig fór den gamle Dame op som for at flygte, men med et velrettet Spark sendte han det brændende Træstykke tilbage i Kaminen og kvalte med sine Støvlesaaler de glødende Gnister, der laa spredte over Gulvet.

Ulykken var afværget, men en stærk, brændt Lugt blev tilbage i Værelset. Han satte sig atter lige over for sin Veninde, saa smilende paa hende og sagde, idet han pegede paa Brændestykket, der havde anrettet Uheldet: „Der ser De Grunden til, at jeg aldrig har giftet mig.“

Hun saa forundret paa ham. Hendes Blik udtrykte

den kvindelige Nysgerrighed, der vil vide Besked, men den Nysgerrighed, der er egen for Kvinder, som ikke længere er helt unge, og som derfor er mere reflekterede og ofte tillige lidt ondskabsfuldt nyfigne. „Hvorledes det?“ spurgte hun.

„Aah, det er en hel Historie,“ svarede han, „en ret grim og sørgelig Historie.

„Mine tidligere Kammerater har mange Gange forbauset sig over den Kulde, der pludselig opstod mellem mig og en af mine bedste Venner, hvis Fornavn var Julien. De kunde ikke begribe, hvorledes to Venner, der var saa fortrolige og uadskillelige som vi, paa en Gang kunde blive næsten fremmede for hinanden. Nu skal De faa Hemmeligheden ved vor Adskillelse at vide.

Han og jeg 'boede sammen. Vi forlod aldrig hinanden. Det Venskab, der bandt os sammen, var saa stærkt, at det skulde synes, som om intet var i Stand til at bryde det.

En Aften kom han hjem og meddelte mig, at han agtede at gifte sig.

Det var, som om jeg fik et Slag for Brystet, som om han havde bestjaalet eller forraadt mig. Naar en Ven gifter sig, saa er det forbi, helt forbi. En Kvindes Kærlighed er altfor legemlig, hæftig, urolig og skinsyg til ved Siden af sig at ville taale den frejdige, tillidsfulde, rent aandelige Hengivenhed, der eksisterer mellem to Mænd.

Ser De, Frue, af hvad Art den Kærlighed saa end er, der slutter Mand og Kvinde sammen, saa er og bliver de to krigsførende Magter; der maa altid være en Betvinger og en Undertvungen, en Herre og en Slave, snart er det den ene, snart den anden, men de er aldrig to Ligemænd. Deres Hænder mødes i skælvende Lidenskab, men de giver aldrig hinanden et kraftigt og ærligt Haandtryk, der lukker Hjerterne op og lægger deres Indre blot i et oprigtigt Udslag af en stærk og mandig Følelse. Hvis Folk var kloge, saa vilde de i Stedet for at gifte sig og til en Trøst for deres Alderdom frembringe Børn, der bare senere hen forlader dem for at leve deres eget Liv, søge en god og sikker Ven, med hvem de kunde ældes i det Tanke-Fællesskab, der kun kan findes imellem Mænd.

Naa, min Ven Julien giftede sig altsaa. Hun var nydelig, hans Kone, lyst Purhaar, livlig, buttet — og hun lod til at tilbede ham.

I Begyndelsen holdt jeg mig lidt borte fra dem; jeg var bange for at genere dem i deres Ømhedsudvekslinger og følte mig nærmest overflødig. Ikke desto mindre syntes de at holde af mig, de indbød mig stadig og gjorde alt for at faa mig til at komme.

Lidt efter lidt lod jeg mig rive med af det blide Trylleri ved dette fælles Liv. Meget ofte spiste jeg til Middag hos dem og tidt, naar jeg kom hjem om Aftenen og følte mig trist og ene i de tomme Værelser, tænkte jeg paa at gøre det samme som han og finde mig en Hustru.

De lod til virkelig at elske hinanden og var altid sammen. En Dag skrev Julien til mig for at bede mig komme til Middag. Jeg fulgte Indbydelsen.

„Kære Ven," sagde han til mig, „efter Bordet bliver jeg desværre nødt til at gaa ud i et Forretningsanliggende. Jeg kan ikke naa at være tilbage før elleve, men Klokken elleve præcis er jeg her igen. Jeg haaber, at Du vil holde Berthe med Selskab saalænge."

Den unge Frue smilte: „Det er forresten mig, der fik den Ide at sende Bud efter Dem."

Jeg trykkede hendes Haand: „Det var rigtigt elskværdigt af Dem, Frue." Hendes Fingre sluttede sig om mine i et langt venskabeligt Tryk, men jeg tænkte

ikke videre over det. Vi gik til Bords og efter Middag, Klokken otte, gik Julien.

Da han var gaaet, opstod der pludselig mellem hans Kone og mig en underlig Slags Forlegenhed. Vi havde endnu aldrig været alene sammen, og til Trods for den hver Dag voksende fortrolige Omgang bragte denne Tête-à-tête os derfor i en helt ny Situation.

Jeg forsøgte først, som man altid gør i generende Pavser, at tale om allehaande ubestemmelige og ligegyldige Ting. Hun svarede ikke. Hun sad lige overfor mig paa den anden Side af Kaminen, hendes Hoved var bøjet og Blikket svævende, den ene Fod havde hun strakt frem mod Ilden, hun syntes hensunken i Tanker, der ¦voldte hende en Del Bryderi. Da jeg var ¦naaet til Bunden af mit Konversationsstof, 'tav jeg. Det er forbavsende, hvor vanskeligt det undertiden kan være at finde paa noget at sige. Desuden følte jeg i Luften noget usynligt, noget, jeg ikke rigtig ved, hvorledes jeg skal udtrykke, noget som en hemmelighedsfuld Advarsel. Har De aldrig lagt Mærke til, at den Følelse kan komme, naar et andet Menneske har en hemmelig Hensigt, den være sig god eller daarlig, med En?

Den pinlige Stilhed varede nogen Tid. Saa sagde Berthe til mig: „Læg dog et Stykke Brænde paa Ilden, min Ven, De ser jo, at den er ved at gaa ud.“ Jeg

lukkede Brændekassen op — den stod netop paa samme Maade som Deres — og tog et Stykke Brænde frem, det allerstørste, jeg kunde finde, og lagde det ind i Kaminen oven paa Brændepyramiden, der allerede var trekvart fortæret.

Stilheden begyndte igen.

Efter nogle Minutters Forløb flammede Stykket saa stærkt op, at Heden slog brændende mod vore Ansigter. Den unge Kone saa op paa mig, hendes Øjne forekom mig besynderlige: „Her bliver for varmt," sagde hun, „lad os gaa derhen, paa Kanapeen."

Og vi satte os hen paa Kanapeen.

Saa pludselig vendte hun sig mod mig og saa mig lige ind i Ansigtet.

„Hvad vilde De gøre, hvis en Kvinde sagde til Dem, at hun elskede Dem?"

Jeg svarede meget forbløffet: „Det ved jeg ikke, for det første er det et Tilfælde, jeg ikke har forudset, og for det andet vilde det afhænge af, hvilken Kvinde der sagde det."

Hun gav sig til at le, nervøst og dirrende, med en fremhyklet, kunstlet Latter, hvis tørre, haarde Lyd maatte kunne faa fine Glas til at slaa Revne, og tilføjede:

— „I Mænd er hverken kloge eller dristige."

Hun tav lidt, saa spurgte hun:

„Har De nogensinde elsket, Paul?“

Jeg indrømmede det, ja, jeg havde elsket.

„Fortæl mig om det,“ sagde hun.

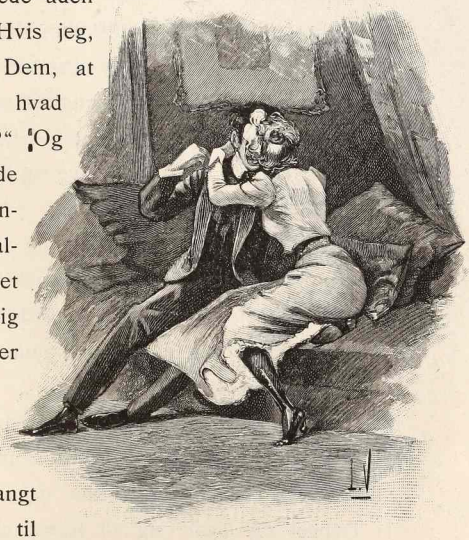
Jeg fortalte hende et eller andet. Hun hørte opmærksomt paa mig med jævnlige Tegn paa Misbilligelse og Foragt. Midt i det brød hun af: „Nej, De forstaar ikke, hvad det vil sige. Hvis Kærligheden skal være den rette, maa den drage som et Uvejr gennem Hjertet, krænge alle Nerver og kuldkaste alle Tanker. Den maatte — ja, hvorledes skal jeg forklare det — den maatte være farlig, forfærdelig, den maatte kunne gaa lige til Forbrydelse, til Helligbrøde, og den maatte være et Forræderi; jeg mener, den maatte bære i sig en Trang til at bryde alle Hindringer, alle Love og broderlige Baand. Den Kærlighed, der er rolig, lige til, uden Fare, lovlig, er den ogsaa Kærlighed?“

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde svare, men for mig selv kunde jeg ikke afholde mig fra at komme med det filosofiske Udbrud: Oh, Kvindesind, hvor er Du dog ens!

Medens hun talte, havde hun antaget en hellig Uskyldsmine; støttet til Puderne havde hun strakt sig ud, saa at hun laa med Hovedet lænet mod min Skulder. Kjolen var gleden lidt op og blottede en rød Silke-

strømpe, der af og til, naar Skæret fra Ilden faldt paa den, lyste som en Flamme.

Efter et Øjebliks Forløb sagde hun: „Jeg gør Dem bange.“ Jeg protesterede. Hun lagde sig helt ind til mit Bryst og hviskede uden at se paa mig: „Hvis jeg, jeg, nu sagde til Dem, at jeg elsker Dem, hvad vilde De saa gøre?“ Og førend jeg kunde finde Svar, havde hun slynget Armene om Halsen paa mig, trukket mit Hoved ind til sig og presset sine Læber mod min Mund.

Jeg forsikrer Dem, kære Veninde, at jeg var langt fra at være vel til Mode. Hvad vilde der ske? Jeg skulde bedrage Julien! Skulde paatage mig Elskerrollen hos denne lille, listige, perverse og sikkert vanvittigt sanselige Kvinde, der allerede ikke længere havde nok i sin Mand. Uden Ophør skulde jeg lyve,

stadig lyve, hykle Kærlighed, bare for at opnaa Bevidstheden om at eje en forbuden Frugt, trodse en Fare og forraade et Venskab! Nej, det behagede mig aldeles ikke. Men hvad skulde jeg ellers gøre? Spille den dydige Josef? Det vilde være en endnu dummere Rolle og tillige yderst vanskelig, thi hun var betagende, den Smaa, midt i al sin skammelige Troløshed, hun skælvede berust af sin Dristighed og hun vilde. Lad den, der aldrig har følt paa sine Læber Kysset fra en Kvinde, der er rede til at give sig hen, kaste den første Sten efter mig . . .

. . . Kort sagt, et Minut til og . . . De forstaar mig, ikke? . . . et Minut til og jeg havde været . . . nej, hun havde . . . nej, undskyld, han havde været . . . naa ligemeget . . . et Minut til . . . men pludselig fik en forfærdelig Støj os til at fare op.

Brændestykket, ja, Brændestykket blev af Ilden slynget ud i Stuen, væltede Kulskuffen og Kamingitret, fløj som en gnistrende Orkan ud i Værelset, fængede i Tæppet og lagde sig til Rette under en Lænestol, som den uundgaaelig maatte sætte i Flammer.

Jeg styrtede til som en Gal, og medens jeg søgte at sparke den frelsende Brand tilbage til Kaminen, aabnedes Døren pludselig, og ind kom Julien, glad og

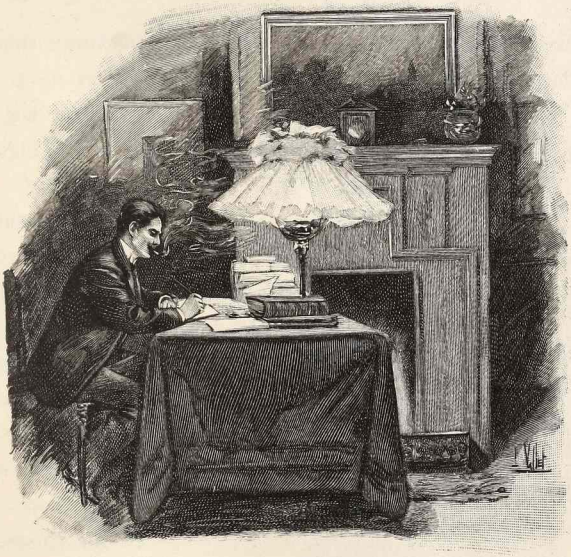
fornøjet. „Jeg er fri," raabte han, „jeg har faaet Forretningen besørget to Timer hurtigere."

Ja, der ser De, uden Brændestykket var jeg bleven grebet paa fersk Gerning. Og hvad Følgerne vilde være blevne, kan De selv tænke Dem til!

Jeg sørgede naturligvis for aldrig, aldrig mere at komme i samme Situation. Saa mærkede jeg, at Julien begyndte at blive køligere imod mig, lidt efter lidt fik han mig fjærnet fra sit Hjem og til sidst hørte vor Omgang fuldstændig op.

Men at jeg aldrig har giftet mig, kan ikke mere forundre Dem."

RELIKVIEN

Relikvien

Til

Hr. Pastor Louis d'Ennemare, Soissons.

Min kære Pastor!

Ja, nu er mit fremtidige Ægteskab med din Kusine gaaet over Styr, og det paa den dummeste Maade af Verden, bare paa Grund af en daarlig Spøg, som jeg

næsten uden at ville det havde tilladt mig overfor min Forlovede.

I min pinlige Forlegenhed kommer jeg til Dig, gamle Kammerat, thi Du alene kan hjælpe mig. Lige til min Død vil jeg være Dig taknemlig for det.

Du kender jo Gilberte, eller rettere, Du tror at kende hende, thi hvem kender nogensinde Kvinderne? Alle deres Meninger, deres Anskuelser, deres Ideer kommer altid lige overraskende. Det er alt sammen fuldt af Snogange og Omveje, altid uforudset, Udslag af Grunde, der ikke er til at faa fat paa, af en Slags bagvendt Logik og af en Stædighed, der synes urokkelig, men som i næste Øjeblik giver efter, blot fordi en lille Fugl sætter sig paa Kanten af et Vindue.

Jeg behøver ikke at fortælle Dig, at din Kusine er yderst religiøs, takket være den Opdragelse, hun har faaet af de sorte eller hvide Damer i Nancy.

Det ved Du endnu bedre end jeg. Men hvad Du ikke ved, er, at hun er lige saa eksalteret i alt andet, som hun er det i sin Fromhed. Hendes Hjerne tumler sig omkring som et Blad, der jages af Vinden; og hun er Kvinde eller rettere ung Pige i højere Grad end nogen anden, hun er straks rørt eller vred, altid rede til at sætte af Sted i Galop, hvad enten det gælder Kærlighed eller Had — og til at komme tilbage

paa samme Maade. Men hun er yndig, hvad Du ved, og betagende paa en Maade — — — som Du aldrig faar at vide.

Vi var altsaa forlovede; jeg tilbad hende, som jeg tilbeder hende endnu. Hun syntes ogsaa at elske mig.

En Aften fik jeg et Telegram, som kaldte mig til Køln; det gjaldt en Konsultation, der maaske vilde blive efterfulgt af en alvorlig og vanskelig Operation. Da jeg skulde rejse næste Dag, skyndte jeg mig hen til Gilberte for at sige Farvel og bede mine tilkommende Svigerforældre undskylde, at jeg ikke kunde komme til Middag Onsdag, men først Fredag, den Dag, jeg vilde være tilbage igen. Oh! tag

Dig i Vare for Fredagene: jeg forsikrer Dig, at de er skæbnesvangre!

Da jeg talte om min Rejse, saa jeg Taarer i hendes Øjne, men da jeg sagde hende, hvor hurtig jeg ventede atter at være hjemme, klappede hun straks i Hænderne og udbrød: „Næ, hvor det er dejligt; saa maa Du tage noget med til mig, men det skal være næsten ingenting, blot en lille Erindring, men en Erindring, der er valgt til mig alene. Du maa skaffe noget, der rigtig vil glæde mig, forstaar Du? Jeg vil se, hvad Du kan finde paa".

Hun grundede nogle Øjeblikke, saa tilføjede hun: „Det maa paa ingen Maade koste mere end tyve Francs. Det er Hensigten, Tanken, det kommer an paa, ikke Prisen, forstaar De, min Herre?" Hun tav igen lidt, saa fortsatte hun med nedslagne Øjne: „Hvis det slet ikke koster noget, der er værd at tale om, og det alligevel er rigtig kløgtigt og rigtig kærligt, saa — — — saa skal Du faa et Kys".

Den næste Dag var jeg i Køln. Det drejede sig om et Ulykkestilfælde, der havde gjort en hel Familie fortvivlet. En Amputation maatte øjeblikkelig foretages. Jeg blev tvungen til at bo der, og blev næsten behandlet som en Fange; jeg var kun omgivet af græ-

dende Mennesker, der var lige ved at plage Livet af mig. Jeg opererede en Døende, som jeg troede skulde gaa bort mellem Hænderne paa mig; to Nætter i Træk veg jeg ikke fra ham; saa, da jeg saa, at der var Udsigt til Frelse, lod jeg mig køre til Banegaarden.

Da jeg kom derhen, opdagede jeg, at jeg havde taget fejl af Tiden og endnu havde en Time for mig. Jeg slentrede lidt rundt i Gaderne; mine Tanker beskæftigede sig stadig med min stakkels Patient, da jeg blev standset af en Mand.

Jeg kan ikke tysk, og han forstod ikke fransk. Langt om længe fattede jeg dog, at han vilde tilbyde mig Relikvier. Jeg kom til at huske paa Gilberte og hendes fanatiske Religiøsitet. Det var netop den Foræring, jeg behøvede. Jeg fulgte Manden hen i en Butik, hvor der solgtes Andagts-Genstande, og dér fik jeg „en lille Bensplint af de elleve tusind Jomfruer".

Den foregivne Relikvie laa i en henrivende gammel Sølvæske, og det var denne Æske, der havde ledet mit Valg.

Jeg puttede den i min Lomme og steg op i min Wagon.

Da jeg kom hjem, vilde jeg nærmere undersøge mit Indkøb. Jeg tog Pakken frem. — — Æsken var gaaet op og Relikvien var tabt. Jeg rodede i mine Lommer,

jeg endevendte dem, men den lille Bensplint, der kun var halv saa stor som en Knappenaal, var og blev forsvunden.

Du ved, kære Pastor, at jeg kun er i Besiddelse af en middelmaadig Tro; Du har Sjælsstorhed og Venskab nok til at finde Dig i min Lunkenhed og til at lade mig beholde min Frihed og lade Tiden handle, som Du siger; men jeg er absolut vantro overfor de Relikvier, der falbydes af Hellighedsspekulanter, og jeg ved, at Du i den Retning fuldstændig deler mine Tvivl.

Tabet af den lille Splint Lammeben gik mig derfor ikke videre nær til Hjerte; jeg skaffede mig uden videre Besvær en akkurat lignende Stump, som jeg omhyggelig limede fast i Æsken.

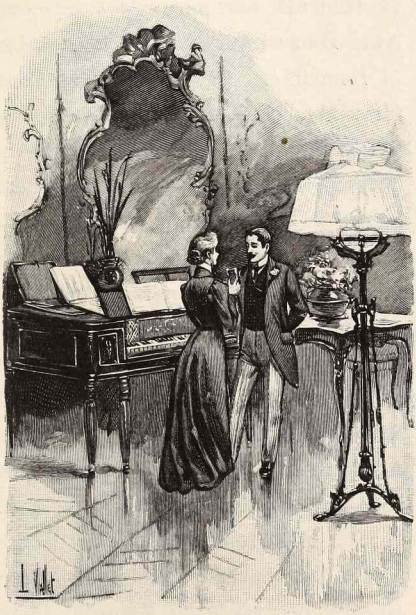
Hvorpaa jeg gik hen til min Forlovede.

Saa snart hun saa mig komme, styrtede hun mig spændt og smilende i Møde: „Hvad har Du saa bragt med til mig?“

Jeg lod først, som om jeg havde glemt hendes Anmodning, men hun troede mig ikke. Jeg lod mig imidlertid baade bede og tigge; omsider, da jeg mærkede, at hun var ude af sig selv af Nysgerrighed, gav jeg hende den hellige Sølvæske. Hun blev aldeles betaget af Glæde: „En Relikvie! Aah, en Relikvie!“ Og hun

kyssede lidenskabeligt Æsken. Jeg skammede mig over mit Bedrageri.

Men en lille Tvivl dukkede frem i hende, en Tvivl der i samme Nu forvandledes til en skrækkelig Frygt, og hun spurgte, idet hun stirrede mig stift ind i Øjnene:

— „Er Du ganske vis paa, at den er ægte?“

— „Ja, aldeles sikker.“

— „Hvorledes det?“

Jeg var grebet. At tilstaa, at jeg havde købt den højtidelige Benlevning af en Mand, der render rundt paa Gaderne for at fiske Købere, vilde være det samme, som at føre mig selv lige ind i Fortabelsen. Men hvad skulde jeg da sige? En

vild Ide fór mig gennem Hovedet; med dæmpet Stemme og hemmelighedsfuldt Tonefald svarede jeg:

— „Jeg har stjaalet den til Dig."

Hun saa paa mig med store, beundrende og henrykte Øjne. „Aah, har du stjaalet den! Hvor da?" — „I Domkirken, fra selve Helgenskrinet med de elleve tusind Jomfruer". Hendes Hjerte bankede; hun var lige ved at daane af Lyksalighed:

— „Næh — — har Du gjort det — — for min Skyld — — fortæl, hører Du — sig mig det hele!"

Det var gjort, jeg kunde ikke længere trække mig tilbage. Jeg opfandt en fantastisk Historie med de mest nøjagtige og overraskende Enkelthedér. Jeg havde givet Kirkens Opsynsmand hundrede Francs for at faa Lov til at gaa alene omkring. Helgenskrinet var under Reparation, men jeg kom lige netop i Præsternes og Arbejdernes Spisetid; ved at løsne en af Skrinets Sider, som jeg derpaa meget omhyggelig havde limet fast igen, var det lykkedes mig at faa fat paa den lille Bensplint (desværre saa lille) midt imellem en hel Mængde Knogler (jeg sagde en Mængde, fordi jeg tænkte paa, hvor meget Resterne af elleve tusinde Jomfru-Skeletter kunde blive til). Derefter havde jeg begivet mig hen til en Juvelér for at købe en Æske, som kunde være Relikvien værdig.

Jeg sørgede i Forbigaaende for at faa skudt ind, at Gemmet havde kostet fem hundrede Francs.

Men den Side af Sagen tænkte hun slet ikke paa; skælvende og fuldstændig i Ekstase lyttede hun til min Beretning. „Hvor jeg dog elsker Dig!“ mumlede hun og sank i mine Arme.

Læg vel Mærke til, at jeg for hendes Skyld havde begaaet en Helligbrøde. Jeg havde stjaalet, krænket Kirken, skændet et Helgenskrin, skændet og stjaalet de hellige Relikvier. Og hun tilbad mig for det, og fandt, at jeg var dejlig, fuldkommen, guddommelig. Saaledes er Kvinden, kære Pastor, saaledes er hun, helt og holden.

I to Maaneder gik jeg for at være den mest beundringsværdige Forlovede, som tænkes kunde. I sit Soveværelse havde hun indrettet et pragtfuldt lille Slags Kapel, hvori den Stump Koteletben, der, efter hvad hun troede, havde faaet mig til at begaa denne vidunderlige Kærlighedsforbrydelse, var anbragt; hver Aften og Morgen holdt hun Andagt foran Stumpen.

Jeg havde forlangt hendes Taushedsløfte, da jeg, som jeg sagde, var angst for at blive arresteret, dømt og udleveret til Tyskland. Hun havde holdt Ord.

Men saa i Begyndelsen af Sommeren fik hun pludseligt det sindssyge Ønske at se Stedet for min Bedrift.

Uden at aabenbare den egentlige Grund, plagede hun sin Fader saalænge, indtil han tog med hende til Køln. Efter Datterens Ønske holdt han Rejsen skjult for mig.

Jeg behøver vel ikke at sige Dig, at jeg aldrig har været inde i Domkirken. Jeg aner ikke, hvor de elleve tusinde Jomfruers Grav er, eller om Graven overhovedet eksisterer. Det lader i alle Tilfælde til, at man aldeles ikke kan faa Adgang til den, desværre!

Otte Dage efter fik jeg ti Linier, der gav mig min Frihed tilbage; desuden et forklarende Brev fra Faderen, der omsider var bleven Datterens Fortrolige.

Ved Synet af Helgenskrinet havde hun straks forstaaet mit Bedrageri og min Usandhed, og paa samme Tid min virkelige Uskyldighed. Da hun havde spurgt Opsynsmanden ved Relikvierne, om der nogensinde var bleven begaaet et Tyveri, havde han givet sig til at le og bevist hende Umuligheden af et saadant Attentat.

Men fra det Øjeblik jeg ikke længere havde brudt Kirkefreden og nedstukket min profane Haand mellem de højhellige Levninger, var jeg ikke mere min lyse og fintfølende Kæreste værdig.

Adgangen til Huset blev mig forbudt. Jeg bad og bønfaldt, men forgæves, intet formaaede at røre den fromme Skønne.

Jeg blev syg af Sorg.

Men endelig forrige Uge bad hendes Kusine, der altsaa ogsaa er din Kusine, Fru d'Arville, mig om at komme op til hende.

Nu skal Du høre Betingelserne for min Tilgivelse. Jeg skal skaffe en Relikvie, der stammer fra en eller anden Martyr eller Helgeninde, men den skal være fuldstændig authentisk, dens Ægthed maa være bekræftet af selve den hellige Fader i Rom.

Jeg er lige ved at blive sindssyg af Uro og Raadløshed.

Jeg vil selv tage til Rom, om det behøves. Men jeg kan jo dog ikke fremstille mig saadan uden videre for Paven og fortælle ham hele mit tossede Æventyr. Desuden tvivler jeg paa, at virkelige Relikvier bliver betroet til almindelige private Dødelige.

Kunde Du ikke anbefale mig til en eller anden Monsignore, eller blot til en fransk Prælat, der er i Besiddelse af Helgenindestumper? Og Du selv?

Skulde Du ikke i dine Samlinger eje den dyrebare, eftersøgte Genstand?

Hjælp mig, kære Pastor, og jeg lover Dig, at jeg skal omvende mig ti Aar tidligere!

Fru d'Arville, som tager Sagen i dybeste Alvor, har sagt til mig: „Stakkels Gilberte, hun vil aldrig gifte sig."

Min kære, gamle Kammerat, kan Du nænne at lade din Kusine gaa i sin Grav som Offer for en dum Spøg? Jeg beder Dig, lad hende ikke blive Nummer elleve tusind og en.

Tilgiv mig, jeg er ikke værdig til at hjælpes, men jeg stoler paa Dig og holder af Dig af ganske Hjerte.

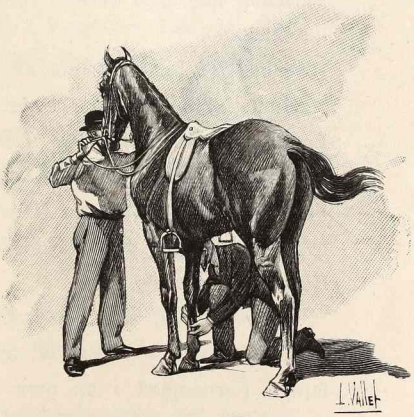
Din gamle Ven

HENRI PONTAL.

TIL HEST

Til Hest

De stakkels Mennesker levede kummerligt af Mandens lille Gage. De havde faaet to Børn, og de første Vanskeligheder var bleven til en stadig Elendighed; men den ydmyge, skamfulde Kamp for Udkommet blev holdt omhyggelig skjult, som altid hos adelige Familier, der trods alt vil hævde deres Rang.

Hector de Gribelin var bleven opdraget ude paa Landet, paa det fædrene Herresæde, af en gammel Huslærer, der var Theolog. De var ikke rige, men de klarede sig dog, og det lykkedes dem at bevare Skinnet.

Da han var bleven tyve Aar, var der bleven søgt en Stilling til ham, og han kom ind i Marineministeriet som Assistent med en Gage af femten hundrede Francs om Aaret. Han var strandet paa dette Skær, som alle andre, der ikke tidlig nok er blevne forberedte til Livets haarde Kamp, som ikke har faaet et Vaaben eller et Værktøj i Haanden, og som savner Midler, Modstandskraft og den fornødne, haardhudede Energi, fordi de ser paa Tilværelsen gennem en Sky og ikke fra deres Barndom har faaet deres Evner og Anlæg tilstrækkeligt udviklede.

Hans tre første Kontoraar var skrækkelige.

Inde i Hovedstaden havde han genfundet nogle af Familiens fordums Venner. Det var gamle, uformuende Folk, som havde overlevet sig selv og som boede i Faubourg Saint-Germain-Kvarterets aristokratiske og triste Gader; paa den Maade havde han dannet sig en Bekendtskabskreds.

Ligesom han stod de fremmede overfor Nutidens Liv; de havde søgt Ly for deres ydmyge Stolthed og fattige Fornemhed i de øvre Etager i kedelige, hovmodige Huse, som fra øverst til nederst var beboet af betitlede Lejere; men Pengene syntes lige sjældne, paa første Sal som paa sjette.

De evige Fordomme og den stadige Ængstelse for

at opretholde Rangen og ikke synke ned pinte uden Ophør de i tidligere Tid saa glimrende Hjem, der efterhaanden gennem Mændenes Uvirksomhed var blevne ruinerede. Det var i denne Verden, at Hector de Gribelin mødte en ung Pige, der var fattig og adelig som han selv, og tog hende til Ægte.

De fik to Børn i fire Aar.

I endnu fire Aar var deres eneste Adspredelse midt i den stadige Pengekval, Søndagens staaende Spadseretur i Champs-Elysées og i Vinterens Løb en eller to Theateraftener, som skyldtes Fribilletter fra en af Kollegerne.

Men saa henimod Foraaret fik han af sin Chef betroet et Extraarbejde, der indbragte et uventet Gratiale af tre hundrede Francs.

Da han kom hjem med Pengene, sagde han til sin Kone:

„Kære Henriette, nu skal vi tillade] os en Fornøjelse, for Eksempel et eller andet, der kan glæde Børnene."

Efter en længere Overvejelse blev det bestemt at tage ud paa Landet og spise Frokost . . .

„Men," udbrød Hector, „skal der være Gilde,

saa lad der være Gilde; vi tager en Char-à-banc til Dig, Børnene og Pigen, og jeg lejer mig en Hest. Det vil gøre mig godt."

Hele Ugen igennem blev der ikke talt om andet end den forestaaende Udflugt.

Hver Aften, naar han kom hjem fra Kontoret, tog Hector sin ældste Søn op paa sit Knæ, lod ham hoppe højt i Vejret og sagde:

„Se, saadan skal Fader galoppere næste Søndag paa Turen".

Og Drengen tilbragte hele Dagen overskrævs paa Stole, som han slæbte rundt med sig i Stuen, medens han raabte:

„Det er Fa'r paa den store Hyphest."

Selv Pigen saa med beundrende Blikke paa Herren, fordi han skulde ledsage Vognen til Hest; ved hvert eneste Maaltid hørte hun ham holde lange Foredrag om Ridekunsten og fortælle vidt og bredt om sine fordums Bedrifter hjemme hos Faderen. Man havde jo heldigvis gaaet en udmærket Skole igennem, og naar han først fik Dyret mellem Benene, saa var der intet, han var bange for, intet!

Han gentog for sin Kone, idet han gned sig i Hænderne:

„Hvis de vilde give mig en, der var lidt van-

skelig at styre, saa vilde jeg være henrykt. Du skal faa at se, hvor godt jeg rider. Hvis Du vil, kan vi lægge Tilbagevejen om ad Champs-Elysées, saa kunde vi maaske være saa heldige at møde en eller anden fra Ministeriet. Det vilde gøre sig, kan Du tro, der skal saamænd ikke mere til, for at Ens Overordnede faar Respekt for En."

Paa den fastsatte Dag stod Vognen og Hesten samtidig foran Porten. Han steg straks ned for at undersøge Dyret. Under Benklæderne havde han ladet sy Stropper, og han svippede med en Ridepisk, han havde købt Dagen i Forvejen.

Han løftede og befølte alle fire Ben, det ene efter det andet, lod det strække Knæhaserne, lod Haanden glide hen over Halsen, Siderne og Krydset, aabnede Munden, undersøgte Tænderne og fastslog dens Alder; og da hele Familien i Mellemtiden var kommet ned, gav han den et lille theoretisk og praktisk Kursus om Hesten i Almindelighed og det forhaandenværende Eksemplar i Særdeleshed, hvilket

sidste han iøvrigt maatte indrømme var dadelløst i alle Maader.

Da alle de andre var kommen til Rette i Vognen, prøvede han omhyggelig Saddelen og Buggjorden; saa satte han Foden i Stigbøjlen og svang sig op paa Hesten, der gav sig til at danse under hans Vægt og nær havde kastet sin Rytter af.

Hectors Sikkerhed vaklede, han forsøgte at berolige den:

„Naa, naa, smaa Slag, min Ven, smaa Slag."

Saa, da Hesten havde faaet sin Ro og Rytteren sin Selvtillid tilbage, spurgte han:

„Er I færdige?"

Med én Mund blev der svaret:

„Ja."

„Saa af Sted!" kommanderede han.

Og Toget satte sig i Bevægelse.

Hele Familiens Blikke var rettede mod ham. Han lod Hesten trave; hver Gang han var faldet ned paa Sadlen, blev han atter løftet i Vejret, som om han skulde flyve ud i Rummet. Ofte syntes han at være lige ved at kaste sig ned over Manken; og han stirrede stift frem for sig med fortrukket Ansigt og blege Kinder.

Hans Kone, der havde det ene Barn paa Skødet,

og Pigen, der bar det andet, gentog begge uden Ophør:

„Se paa Fa'r! se paa Fa'r!"

Og de to Børn, der blev overstadige af Bevægelsen, Glæden og den frie Luft, udstødte gennemtrængende Skrig. Hesten, som blev forskrækket ved deres Raab, endte med at sætte i Galop, og da dens Rytter gjorde Anstrængelse for at standse den, tabte han Hatten. Kusken maatte stige ned fra Bukken for at samle den op. Hector tog den og raabte paa Afstand til sin Kone:

„Faa dog Børnene til at tie stille med det Skraal. Du ender med at faa Hesten til at løbe løbsk!"

De spiste Frokost paa Græsset i Vésinet-Skoven, Maden havde de selv haft med i Vognen.

Skøndt Kusken havde faaet Ordre til at sørge for de tre Heste, rejste Hector sig alligevel hvert Øjeblik for at se, om hans ikke manglede noget; han klappede den kærtegnende paa Halsen og lod den spise Brød, Kager og Sukker.

Han erklærede:

„Det er en ordentlig Traver. Den var ikke fri for at ryste mig lidt igennem i de første Øjeblikke, men saa Du, hvor hurtig jeg fik Magten over den?

Den har mærket, at jeg er den stærkeste, kan Du tro, og nu tør den skam ikke mere røre sig."

Som de havde aftalt, gik Hjemvejen gennem Champs-Elysées.

Den mægtige Kørebane mylrede af Vogne. Og Fodgængerne inde paa Fortovene var saa talrige, at det saa ud, som om tre lange sorte Baand rullede sig op lige fra Triumfbuen til Concordepladsen. En Byge af Sol faldt ned over hele denne Vrimmel og fik Lakken paa Kalescherne, Staalet paa Seletøjerne og Haandtagene paa Vogndørene til at glinse.

En vild Trang til Bevægelse, en Beruselse ved at leve udstraalede fra alle de mange Mennesker, Ekvipager og Dyr. Og helt nede ved Enden skød Obelisken i Vejret i en Sky af Guldtaage.

Saasnart Hectors Hest var kommen forbi Triumfbuen, blev den pludselig greben af ny Iver, og i skarpt Trav satte den gennem Gaderne hjemad mod Stalden, uden at ænse Rytterens fortvivlede Forsøg paa at holde den igen.

Vognen var kommen langt, langt bagefter. Saa ud for Industripaladset fik Dyret Øje paa et tomt Rum til Siden, drejede af til højre og slog over i Galop.

En gammel Kone med Forklæde paa gik over Ga-

den med rolige Skridt; hun befandt sig lige foran Hector, der var i fuld Fart. Ude af Stand til at faa Herredømme over Dyret, gav han sig til at raabe af alle Kræfter:

„Hov, Halloj! Pas paa! Af Vejen!"

Hun var maaske døv, thi hun fortsatte roligt sin Vej, indtil Hesten, der kom farende som et Lokomotiv, gav hende et saadant Stød med Bringen, at hun med Skørterne i Vejret slog tre Kuldbøtter og rullede en halv Snes Skridt henad Gaden.

En hel Mængde Stemmer raabte:

„Stands ham, stands ham!"

Hector klamrede sig ude af sig selv til Manken og hylede:

„Hjælp! Hjælp!"

Et forfærdeligt Stød sendte ham som en Boldt ud over Hestens Hoved og lige i Armene paa en Politibetjent, der havde stillet sig i Vejen for ham.

I et Øjeblik voksede en rasende, gestikulerende og bandende Trængsel op omkring ham. En gammel Herre med en stor, rund Orden og hvidt Overskæg, syntes særlig oprørt. Han gentog uafladelig:

„Er man saa klodset, saa har man for Fanden at blive hjemme. Naar man ikke har Begreb

om at styre en Hest, rider man ikke ud paa Gaden og slaar Folk ihjel."

Fire Mænd, som bar den gamle Kone, dukkede frem. Hun syntes død med sit gule Ansigt og Kappen, der var graa af Støv og gledet skævt.

„Bær hende ind paa det nærmeste Apothek," kommanderede den gamle Herre, „og lad os komme hen paa Politistationen."

Hector begav sig paa Vej mellem to Betjente. En tredie Betjent tog sig af Hesten. Hele Mængden fulgte efter og pludselig viste Char-à-banc'en sig. Hans Kone styrtede ud af Vognen, Pigen tabte Hovedet og Børnene hvinede. Han forklarede, at han straks kom hjem, at han var kommen til at vælte et Menneske; men at det ingenting betød. Og Familien fjernede sig, halv forstyrret.

Hos Politiassistenten blev Sagen hurtig ordnet. Han opgav sit Navn, Hector de Gribelin, ansat i Marineministeriet; og man afventede nærmere Efterretninger om den Tilskadekomne. Betjenten, der var bleven sendt hen efter Oplysninger, kom tilbage. Hun var kommen til Bevidsthed, men hun led skrækkeligt indvendig, sagde hun. Det var en Rengøringskone paa fem og tredsindstyve Aar ved Navn Madam Simon.

Da Hector hørte, at hun ikke var død, begyndte

han at haabe, og lovede at paatage sig Omkostningerne ved hendes Helbredelse. Saa skyndte han sig hen paa Apotheket.

Der var Trængsel foran Døren; Konen sad sammensunken i en Lænestol, hun stønnede, Hænderne hang slapt ned og Ansigtet var sløvt. To Læger undersøgte hende endnu. Der var intetsomhelst brækket, men de frygtede en indre Beskadigelse.

Hector talte til hende:

„Lider De meget?"

„Ak ja."

„Hvor gør det ondt?"

„Det er lige akkurat, som om jeg havde Ild i Indvoldene."

Den ene af Lægerne kom hen til ham:

„Er det Dem, min Herre, der er Ophavsmanden til Ulykken?"

„Ja, desværre."

„Ja, Konen maa sendes paa en Klinik; jeg kender en, hvor de vil tage imod hende for 6 Francs om Dagen. Skal jeg paatage mig det fornødne?"

Hector takkede henrykt og gik lettet hjem. Hans Kone ventede paa ham opløst i Taarer; han beroligede hende:

„Det betyder intet. Hun har det allerede meget

bedre, og om tre Dage er det helt ovre; jeg har sendt hende hen paa en Klinik; det er slet ingen Ting."

Det er slet ingen Ting!

Da han næste Dag kom fra Kontoret, gik han hen for at se til Madam Simon; med tilfreds Mine sad hun og slubrede Bouillon i sig.

„Naa, hvorledes gaar det," spurgte han.

Hun svarede:

„Det er saamænd inte en Smule bedre, go'e Herre, inte en Smule. Jeg er ligesom helt fra det af."

Lægen erklærede, at han maatte se Tiden an, om der ikke stødte noget til.

Han ventede tre Dage, saa kom han igen. Konen havde faaet klar Teint og straalende Øjne; da hun fik Øje paa ham, gav hun sig til at klage:

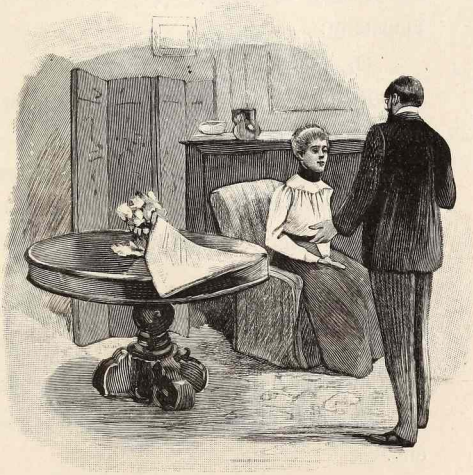
„Jeg kan slets inte røre mig, go'e Herre, inte saa meget som et Gran. Ak ja, ak ja, jeg er spoleret for Resten af mine Dage."

Det løb koldt ned ad Ryggen paa Hector. Han spurgte Lægen. Lægen trak paa Skuldrene:

„Ja, hvad skal jeg gøre? Jeg ved det virkelig ikke. Hun hyler, saa snart man prøver paa at løfte hende. Vi kan ikke engang flytte paa hendes Lænestol, uden at hun udstøder sønderrivende Skrig. Jeg maa jo tro paa, hvad hun siger til mig, da jeg ikke

kan lukke hende op og se ind i hende. Saa længe jeg endnu ikke har set hende gaa, har jeg ingen Grund til at forudsætte, at hun skulde lyve for os."

Konen hørte efter uden at røre sig, med et lumsk, skulende Blik.

Der gik otte Dage, der gik fjorten, der gik en hel Maaned. Madam Simon rejste sig ikke fra sin Lænestol. Hun spiste fra Morgen til Aften, passiarede muntert med de andre Patienter, og syntes at vænne sig til sin Ubevægelighed, som om det var den velfortjente Hvile efter i halvtredsindstyve Aar at have gaaet op og ned ad Trapper, vendt Madratser, baaret Kul fra Etage til Etage, fejet og skuret.

Hector var fortvivlet, han kom hver Dag, og hver Dag erklærede hun lige rolig og uanfægtet:

„Jeg kan slets inte røre mig, go'e Herre, jeg har prøvet, men jeg kan inte."

Hver Aften spurgte Fru de Gribelin skælvende og ængstelig:

„Og Madam Simon?"

Og hver Aften svarede han mere og mere haabløst nedslaaet:

„Der er ingen Forandring, slet ingen!"

Pigen blev sendt bort, hendes Løn tyngede for stærkt i Budgettet. Der blev sparet endnu mere, hele Gratialet gik med.

Da sammenkaldte Hector fire berømte Læger om Konen. Hun lod sig undersøge, vende, dreje og beføle, medens hun tilkastede dem lurende Blikke.

„Vi maa prøve at lade hende gaa," sagde den ene. —

Hun skreg op:

„Jeg kan inte, go'e Herrer, jeg kan det inte."

Saa tog de fat paa hende, løftede hende og slæbte hende nogle Skridt; men hun slap ud af deres Hænder, sank sammen paa Gulvet, og udstødte saa rædselsvækkende Klager, at de med den største Forsigtighed hjalp hende tilbage til Stolen.

De kunde ikke udtale noget bestemt, men erklærede dog, at hun var udygtig til alt Arbejde.

Da Hector kom hjem med den Nyhed til sin Kone, lod hun sig falde om paa en Stol og fremstammede:

„Saa maa vi hellere se at faa hende herhen, det bliver meget billigere."

Han fór op:

„Hvad for noget? Her hos os, i vort Hjem? Hvad tænker Du paa?"

Men med Taarer i Øjnene svarede hun resigneret:

„Ja, hvad skal vi gøre? min Ven, det er ikke min Skyld! . . ."

TO VENNER

To Venner

Paris var indesluttet, udhungret, dødsmærket. Spurvene blev sjældnere paa Tagene og Kloakerne tyndedes ud. De belejrede spiste, hvad de kunde faa fat paa.

En klar Junimorgen, da Hr. Morissot, som af Profession var Uhrmager, men som Forholdene havde indrulleret i den parisiske Borgervæbning, med Hænderne i Lommerne paa sine Uniformsbenklæder og slunken Mave sørgmodigt slentrede ned ad de ydre Boulevarder, stansede han pludselig foran en Kollega og Ven. Det var Hr. Sauvage, et Fiskeribekendtskab.

Hver eneste Søndag forinden Krigen havde Morissot, saasnart Dagen gryede, begivet sig af Sted med en Bambusstang i Haanden og en Blikkasse paa Ryggen. Han tog med Jærnbanen til Argenteuil, stod af ved

Colombes og fortsatte Vejen til Fods til Marante-Øen. Saa snart han var naaet til dette Sted, der var Maalet for alle hans Drømme, gav han sig til at fiske; og han blev ved at fiske, lige til det blev mørkt.

Hver Søndag mødte han der en lille fyldig og gemytlig Mand, Hr. Sauvage, der var Manufakturhandler, boede i Rue Notre-Dame-de-Lorette og ligeledes var fanatisk Fisker. De tilbragte ofte halve Dage sammen, Side om Side, med Fiskesnøren i Haanden og Benene hængende frit ud over Strømmen, og lidt efter lidt var de blevne Venner.

Mange Dage talte de slet ikke sammen. Undertiden passiarede de, men de behøvede ikke at sige noget for altid fuldkommen at forstaa hinanden, da deres Smag og Tilbøjeligheder var aldeles ens.

Om Foraaret, naar Klokken var henimod ti om Morgenen og den unge Sol ned over Floden sendte en let Guldtaage, som Strømmen førte bort med sig, og gød hele den nye Aarstids herlige Varme ud over de to ivrige Fiskeres Rygge, kunde Morissot til Tider sige til sin Sidemand: „Sikken Fred, hvad?“ og Hr. Sauvage svarede: „Jeg kender ikke noget bedre.“ . Det var alt, hvad der behøvedes, for at de gensidig kunde forstaa og skatte hinanden.

Om Efteraaret, naar Dagen begyndte at længes mod

Hvile, og Himlen, der var blodrød af den nedgaaende Sol, spejlede sine Skarlagenskyer i Floden og gjorde den purpurglødende, forvandlede Horisonten til et Flammehav, indhyllede de to Venner i rødt og kastede Guld over Træerne, som allerede stod gule og skælvende for Vinteren, saa Hr. Sauvage smilende paa Morissot og sagde: „Hvor er det smukt!“ Og Morissot svarede betaget, uden at løfte Øjnene fra sit Flaad: „Ja, det er noget andet end Boulevarden, ikke?“ — —

De trykkede kraftigt hinandens Hænder, ganske bevægede ved at mødes under saa forskellige Omstændigheder. Hr. Sauvage udstødte et Suk og mumlede: „Hvilke Begivenheder!“ — „Og hvilken Tid! Det er den første Dag, vi har godt Vejr i Aar,“ sukkede Morissot meget nedtrykt.

Himlen var høj og klar og ganske blaa.

De gav sig til at gaa Side om Side, drømmende og sørgmodige. Morissot talte igen: „Og Fisketurene, hvad? Det var herlige Dage!“

„Ja, naar kommer vi monstro ud at fiske igen?“ spurgte Hr. Sauvage.

De gik ind i en lille Kafé og drak en Absinth sammen; saa gav de sig atter til at drive ned ad Fortovet.

Pludselig standsede Morissot: „Skal det være en lille en til?“ Hr. Sauvage samtykkede: „Ja, lad gaa.“ Og de gik ind i en ny Kafé.

Da de kom ud igen, var de oprømte og fortumlede, som Folk bliver det, naar de er fastende og faar Maven fyldt med Alkohol. Det var mildt. En let Vind kærtegnede deres Ansigter.

Hr. Sauvage, som den lune Luft havde gjort helt beruset, standsede: „Hvis vi tog derud?“

„Hvor ud?“

„Ud at fiske, naturligvis.“

„Jamen, hvor?“

„Hvor? Paa vor Ø, selvfølgelig. De franske Forposter staar lige ved Colombes. Jeg kender Oberst Dumoulin, han vil nok lade os passere.“

Morissot skælvede af Lyst: „Det er en Aftale. Jeg er med.“ Og de skiltes for at gaa hjem og hente deres Redskaber.

En Time efter traskede de Side om Side ud ad Landevejen. De naaede Villaen, hvor Obersten havde opslaaet sit Kvarter. Han smilte over deres Anmodning og gav efter for deres Ønske. De satte sig atter i Bevægelse, forsynede med en Passér-Seddel.

Snart var de kommen paa den anden Side af Forposterne, gik igennem det forladte Colombes og be-

fandt sig ved Kanten af de smaa Vinmarker, der skraaner ned mod Seinen. Klokken var omtrent elleve.

Lige overfor laa Landsbyen Argenteuil, der syntes ganske død. Højderne ved Orgemont og Sannois beherskede hele Egnen. Den store Slette, som strækker sig lige til Nanterre, laa øde, ganske øde med sine Kirsebærtræer og sine graa Marker.

Hr. Sauvage pegede op mod Bakkerne og mumlede: „Prøjserne er der oppe!“ Og de to Venner følte sig lammede af Skræk ved Landets døde Tomhed.

Prøjserne! De havde ikke set dem, men i Maaneder havde de følt dem omkring sig, de var allevegne, omkring Paris, i hele Frankrig, de røvede, plyndrede, myrdede og udhungrede, usynlige og almægtige. Og en Slags overtroisk Rædsel havde føjet sig til det Had, de nærede mod dette ukendte og sejrende Folk.

Morissot stammede: „Tænk! hvis vi stødte paa dem!“

Hr. Sauvage svarede med det Pariserhumør, der altid er parat, hvad der saa end er i Vejen:

„Naa, hvad saa? Saa byder vi dem paa en Ret Fisk.“

Men de havde alligevel ikke rigtig Mod til at vove

sig frem, den Stilhed, der hvilede over Horisonten, skræmmede dem.

Til sidst bestemte Hr. Sauvage sig: „Naa, fremad! men forsigtigt!“ Og de listede sig ned over en Vinmark, helt sammenbøjede, krybende og dækkende sig bag alle Buske, med ængstelige Øjne og spændte Øren.

En Strimmel bar Jord skilte dem fra Floden. De satte i Løb over den, og saasnart de havde naaet Bredden, gemte de sig ned mellem de tørre Siv.

Morissot lagde sit Hoved mod Jorden for at lytte efter, om ingen gik i Nærheden. Men han hørte intet. De var alene, ganske alene.

Lige overfor dem laa Maranteøen, der skjulte dem for den anden Bred. Den lille Restaurant paa Øen stod lukket, den saa ud, som om den i Aarevis havde været forladt.

Hr. Sauvage fik den første Grundling, Morissot den anden; og hvert Øjeblik halede de Snøren ind med et lille sølvskinnende Dyr sprællende paa Krogen. Det var en sand Mirakelfangst.

De slap omhyggeligt Fiskene ned i et Net med ganske fine Masker, som de havde fastgjort til Bredden under deres Fødder. De følte sig gennemtrængt af den salige Glæde, som kun vækkes, naar man

atter kan dyrke en Yndlingsfornøjelse, der længe har været En berøvet.

Den rare Sol sendte dem sin Varme ned mellem Skuldrene. De hørte intet mere, tænkte ikke mere; hele den øvrige Verden var gaaet dem af Glemme; de fiskede.

Men pludselig lød et dumpt Knald, der syntes at bane sig Vej frem af Jorden. Det var Kanontordenen, der igen begyndte.

Morissot drejede Hovedet, og langt nede til Venstre fik han Øje paa Mont Valériens store Silhouet, der saa ud, som om den var smykket med en hvid Fjerbusk; det var den Krudtdamp, Fæstningen lige havde udspyet.

I det samme slyngedes en ny Røgsøjle i Vejret og nogle Øjeblikke efter bragede et nyt Knald.

Andre fulgte efter; med et Par Sekunders Mellemrum udsendte Fæstningen sin Dødsaande, udstødte en mælkeagtig Damp, der langsomt hævede sig op mod den rolige Himmel og forvandledes til Skyer.

Hr. Sauvage trak paa Skulderen. „Nu begynder de igen," sagde han.

Morissot, der ivrigt vogtede paa sin Snøre, følte sig pludselig grebet af den fredelige Mands Vrede mod de rasende Mennesker, der saaledes sloges, og han

brummede: „Man maa jo være Idiot, for saadan at skyde løs paa hinanden!“

Hr. Sauvage svarede: „De er værre end Dyr.“

Og Morissot, der lige havde halet en Skalle i Land, erklærede: „Og saa at tænke sig, at det aldrig vil blive anderledes, saa længe der er noget, der hedder Regeringer.“

Hr. Sauvage standsede ham: „Republikken vilde aldrig have erklæret Krigen . . .“

Morissot afbrød ham: „Har man Konger, er der Krig udenfor, har man Republik, er der Krig indenfor.“

Og de gav sig roligt til at diskutere og udrede de store politiske Problemer med den sunde Fornuft, der er egen for indskrænkede, grundskikkelige Mennesker; de endte med at blive enige om det ene Punkt, at man aldrig vilde faa fuld Frihed. Mont-Valérien tordnede uden Ophør, nedskød med sine Kugler franske Huse, tilintetgjorde Liv, knuste Væsener, dræbte mange Drømme, mange forventede Glæder og mange Haab om Lykke, og bragte Lidelser ind i unge Kvindesind og i Moderhjerter, langt borte, i andre Egne, Lidelser, der aldrig, aldrig vilde faa Ende.

„Det er Livet,“ erklærede Hr. Sauvage.

„Sig hellere, at det er Døden," svarede Morissot leende.

Men de fór opskræmmet sammen; de havde følt, at nogen gik bagved dem. De vendte sig om og fik Øje paa fire store, skæggede og bevæbnede Mænd, der, klædte i en Uniform, som lignede et Tjenerlivré, og med en flad Kasket paa Hovedet og Geværet mod Kinden stod og sigtede paa dem.

De to Stænger slap ud af deres Hænder og blev ført bort af Strømmen.

I nogle Sekunder blev de grebet, bastet og bundet, kastet ned i en Baad og ført over paa Øen.

Og bagved Huset, som de troede forladt, opdagede de en Snes tyske Soldater.

En Slags, ligeledes stærkt skægget Kæmpe, der sad overskrævs paa en Stol og røg af en stor Porcellænspibe, spurgte dem paa udmærket fransk: „Naa, mine Herrer, har De haft en god Fangst?"

En Soldat traadte frem med Nettet, som var fuldt af Fisk og som han havde sørget for at tage med, og lagde det ned for Officerens Fødder. Prøjseren smilte: „Se, se, det er jo slet ikke saa daarligt. Men det gælder noget andet. Hør godt efter og søg at blive rolige.

„Jeg betragter Dem som to Spioner, der er sendt ud for at udspejde mig. Jeg har grebet Dem og jeg lader Dem skyde. De lod, som om De fiskede, for bedre at skjule Deres Hensigter. De er falden i mine Hænder, saa meget værre for Dem; det er Krigens Gang.

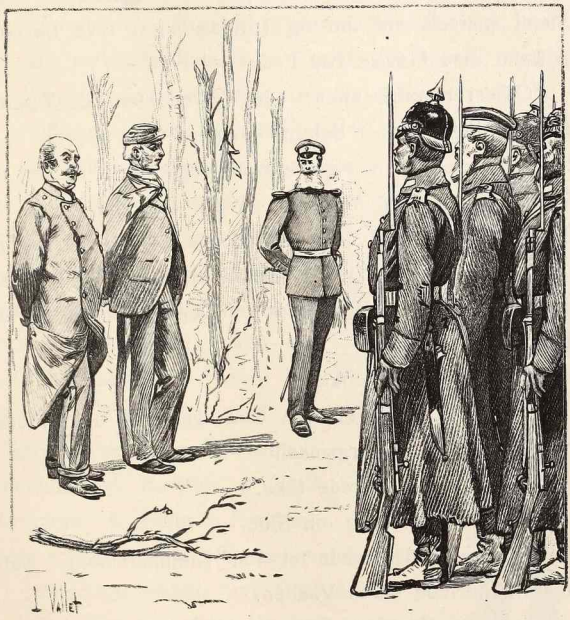
„Men eftersom De er sluppen ud gennem Forposterne, maa De sikkert have et Løsen for at kunne komme tilbage. Sig mig det, og jeg skænker Dem Livet."

De to Venner, der stod Side om Side, gustne og med krampagtig skælvende Hænder, tav.

Officeren tog atter Ordet: „Ingen skal nogen Sinde faa noget at vide. De gaar blot ganske fredeligt hjem og Hemmeligheden forsvinder med Dem. Men hvis De nægter det, er det Døden, og det straks. Vælg!"

De blev staaende ubevægelige, uden at aabne Munden.

Prøjseren, der var lige rolig, fortsatte, idet han strakte Haanden ud imod Floden: „Tænk vel paa, at

De om fem Minutter vil ligge paa Bunden af det Vand. Om fem Minutter. De maa jo dog have Slægtninge?“

Mont-Valérien tordnede stadig.

De to Fiskere stod lige tavse. Tyskeren udstedte en Befaling paa sit eget Sprog. Saa flyttede han sin

Stol for ikke at være for tæt ved Fangerne og tolv Mand marscherede op og stillede sig i tyve Skridts Afstand med Gevær ved Fod.

Officeren talte atter: „Jeg giver Dem et Minuts Betænkning, ikke et Sekund længere."

Saa rejste han sig pludselig, gik hen til de to Franskmænd, tog Morissots Arm, trak ham lidt til Side og sagde med dæmpet Stemme til ham: „Hurtig, giv mig Løsenet. Deres Kammerat skal ikke faa det at vide, jeg skal lade, som om jeg bliver rørt. Vil De saa?"

Morissot svarede ikke.

Saa trak Prøjseren Hr. Sauvage bort og stillede ham det samme Spørgsmaal.

Hr. Sauvage svarede ikke.

De stod igen Side om Side.

Officeren udslyngede et Par Kommandoord. Soldaterne hævede deres Vaaben.

Saa faldt Morissots Blik tilfældigvis paa Nettet med Grundlingerne, der var bleven liggende i Græsset nogle Skridt fra ham.

En Solstraale fik Fiskebunken, der endnu rørte sig, til at glimre. Han følte sig overvældet af et Øjebliks Modløshed. Til Trods for hans Anstrengelser fyldtes hans Øjne med Taarer.

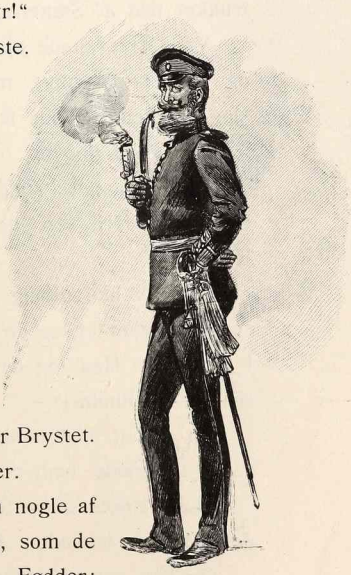
„Farvel, Hr. Sauvage," stammede han.

„Farvel, Hr. Morissot," svarede Hr. Sauvage.

De trykkede hinandens Haand, fra Hoved til Fod gennemrystede af en uovervindelig Skælven.

Officeren kommanderede: „Fyr!"

De tolv Skud lød som et eneste.

Hr. Sauvage styrtede øjeblikkelig forover, lige paa Næsen. Morissot, der var større og stærkere, vaklede frem og tilbage, drejede sig halvt om og faldt saa paa Tværs hen over sin Kammerat, med Ansigtet vendt op mod Himlen, medens en Straale af Blod sprøjtede ud gennem Frakken, som Kuglerne havde flænget over Brystet.

Tyskeren uddelte nye Ordrer.

Mændene spredtes, saa kom nogle af dem tilbage med Reb og Stene, som de bandt fast til de to Dødes Fødder; hvorpaa de bar dem ned til Flodbredden.

Mont-Valérien hørte ikke op med at brumme, nu hvilede et helt Bjærg af Røg over Fæstningen.

To Soldater tog Morissot ved Hovedet og Benene,

to andre greb fat paa Hr. Sauvage paa samme Maade. De to Legemer blev sat i en stærkt gyngende Bevægelse, saa blev de slynget langt ud, beskrev en Bue, plumpede i Floden og gik til Bunds i oprejst Stilling, trukket ned af Stenene, der var fastgjort til Fødderne.

Vandet sprøjtede op, brusede, glattedes ud i Ringe og blev atter roligt, medens ganske smaa Dønninger slog op mod Flodens Bredder.

Lidt Blod flød op.

Lige ophøjet rolig sagde Officeren med halv Stemme: „Nu er det Fiskenes Tur at besørge Resten."

Saa gik han tilbage op mod Huset.

Paa Vejen opdagede han Nettet med Grundlingerne i Græsset. Han tog det op, undersøgte det, smilte og raabte: „Wilhelm!"

En Soldat med hvidt Forklæde kom løbende. Prøjseren tilkastede ham de to Dødes Fangst og befalede:

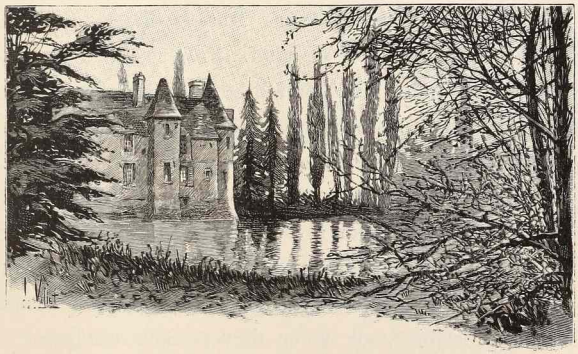
„Lad straks disse Smaadyr stege til mig, medens de endnu er levende. De skal smage . . ."

Og han gav sig atter til at ryge af sin Pibe.

ET JULEGILDE

Et Julegilde

Jeg ved ikke længere rigtig, hvad Aar det var. En hel Maaned igennem var jeg gaaet paa Jagt med al den Ivrighed, overstrømmende Glæde og glødende Begejstring, som en ny Passion afføder.

Det var i Normandiet. Jeg boede hos en ugift Slægtning, Jules de Banneville, paa hans gamle Familieslot, hvor der foruden ham og mig kun var Pigen, Tjeneren

og en Gaardskarl. Den mægtige, graalige Bygning laa omgiven af skælvende Graner, som et Midtpunkt for lange Egealleer, Blæsten fejede igennem. Den saa ud, som om den i Aarhundreder havde staaet forladt. Gammeldags Møbler var nu ene om at fylde de tillukkede Værelser, hvor de mange Slægtled, hvis Portrætter var ophængte i en Korridor, som var lige saa gennemblæst som Alleerne, i fordums Tider med omstændelige, høflige Lader tog imod de adelige Naboer, der kom paa Besøg.

Hvad os angaar, saa havde vi søgt Tilflugt i Køkkenet, det eneste beboelige Rum i hele det gamle Herresæde. Det var et uhyre Køkken, hvis fjernere Kroge forsvandt i et dybt Mørke, der kun for et Øjeblik spredtes, naar et nyt Risknippe blev kastet ind i den omfangsrige Kamin. Saa, hver Aften, efter en mild Døs foran Ilden, efter at vore gennemblødte Støvler havde udsendt al deres lugtende Damp og efter at Hønsehundene, der laa og sov omkring vore Ben, havde drømt færdig om Jagt og endnu i Søvne udstødt et Par Smaabjæf, gik vi op til vort Soveværelse.

Det var det eneste Værelse, der var bleven overgibset over det hele til Beskyttelse mod Rotterne. Men al videre Udsmykning var bleven betragtet som overflødig, og det var kun blevet overkalket; de Geværer, Hunde-

piske og Jagthorn, der var hængt op rundt omkring, fremhævede kun yderligere Væggenes hvide Nøgenhed. Rystende af Kulde gled vi ned i vore Senge, som var anbragte i to Hjørner af dette sibirisk kolde Bur.

I en Mils Vejs Afstand, lige ud for Slottet, faldt Klinten stejlt ned mod Vandet, og Havets mægtige Aandepust fik Dag og Nat de store, bøjede Træer til at sukke, Taget og Vejrhanerne til at hvine, og hele den ærværdige Bygning, der gennem Hullerne fra de løsrevne Tagsten, de afgrundsbrede Kaminskorstene og de sønderslaaede Vinduer fyldtes med Blæsten, til at hulke.

Den Dag havde det frosset ganske forskrækkeligt. Nu var det blevet Aften. Vi skulde til at sætte os til Bords foran det store Baal i den høje Kamin, hvor en Hare smaastegte, flankeret af to Agerhøns, der duftede herligt.

Min Fætter løftede Hovedet: „Det bliver ikke varmt at komme i Seng," sagde han.

Ligeglad svarede jeg: „Nej, men i Morgen bliver der Ænder i Dammen."

Pigen, som dækkede til os paa den ene Ende af Bordet og til Tjenestefolkene paa den anden, spurgte: „Ved Herrerne, at det er Fest i Aften?"

Naturligvis vidste vi det ikke, det faldt os ikke ofte ind at kigge efter i Kalenderen. Min Fætter svarede: „Ja, rigtig, det er jo i Aften, der er Midnatsmesse*). Det er altsaa derfor, Klokkerne har ringet hele Dagen!“

„Ja og Nej, Herre, det har ogsaa ringet, fordi Fa'r Fournel er død.“

Fa'r Fournel, der i sine yngre Dage havde været Hyrde, var en af Egnens Berømtheder. Han var bleven seks og halvfems og havde aldrig nogensinde været syg, før han for en Maaned siden havde faaet en Forkølelse paa Halsen ved i en mørk Nat at falde i et Vandhul. Den næste Dag havde han været nødt til at gaa til Sengs, og lige siden havde han ligget og stridt med Døden.

Min Fætter vendte sig om mod mig: „Hvis Du ikke har noget imod det, kunde vi maaske senere gaa hen og se til de stakkels Mennesker.“ Han mente den gamles Familie, hans Sønnesøn, der var halvtreds Aar gammel, og Sønnesønnens Kone, som var et Aar yngre. Det mellemliggende Slægtled var for længe

*) I Frankrig fejres Juleaften ved først at overvære Midnatsmessen og derefter afholde et Gilde, hvor der som Regel bliver baade spist og drukket tæt; særlig paa Landet skal Lystigheden helst være saa støjende som muligt. O. A.

siden bleven slettet ud. De boede i en elendig Rønne, ved Indgangen til Landsbyen til højre.

Jeg ved ikke, hvorledes det gik til, men denne Tanke om Julefest, der dukkede frem midt i vor Ensomhed, gav os Lyst til at passiare. Vi gav os begge til at fortælle Historier fra tidligere Julegilder med deres Daarskaber og galante Eventyr, og den paafølgende Opvaagnen næste Morgen, sommetider ved Siden af en anden, en Opvaagnen, der var svanger med Overraskelser og taagede Minder.

Paa denne Maade kom Middagen til at vare længe. Bag efter blev der røget adskillige Piber; vi følte os gennemstrømmede af den meddelende Munterhed, der pludselig kan opstaa mellem to fortrolige Venner; vi talte ustandseligt og gennemrodede vore Hjernekister for at finde Minder, som stod vore Hjerter nær og som vi kunde udøse for hinanden.

Pigen, der forlængst havde trukket sig tilbage, viste sig atter: „Saa gaar jeg til Messe, Herre."

„Allerede?"

„Klokken mangler kun et Kvarter i tolv."

„Hvad om vi ogsaa gik i Kirke?" foreslog Jules, „Midnatsmessen er højst ejendommelig paa Landet."

Jeg indvilligede, og vi gik afsted, indhyllede i vore Jagtpelse.

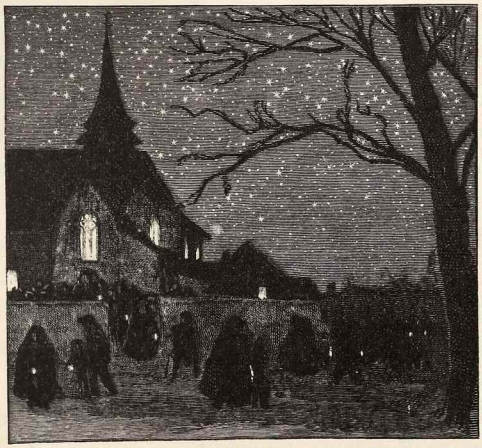

En skærende Kulde stak os i Ansigtet og fik vore Øjne til at løbe i Vand. Den skarpe Luft trængte ned i Lungerne og udtørrede Halsen. Den dybe Himmel var klar og haard, oversaaet med Stjerner, der syntes ligesom blegnede af Kulden; de glimtede ikke som Ildblus, men lyste som kolde Glimmerlegemer, som blinkende Iskrystaller. Fra det Fjerne gav Bøndernes tørre Træskoklapren Genlyd mod den malmfaste Jord; og langs hele Horisonten klemtede Landsbyernes Smaaklokker, der sendte deres spinkle, ogsaa ligesom frysende, Toner ud i den store, iskolde Nat.

Landet sov ikke. Narret af den natlige Larm gav Hanerne sig til at gale, og da vi gik forbi Staldene, hørte vi Dyrene, der var bleven vækket af det pludselige Liv omkring dem, røre paa sig.

Da vi var kommen i Nærheden af Landsbyen, huskede Jules paa Familien Fournel. „Her er deres Hytte," sagde han, „lad os gaa ind."

Han bankede længe forgæves. Saa fik en Naboerske, der kom ud af sit Hus for at gaa til Kirke,

endelig Øje paa os og sagde: „De er til Messe, Herre, de er gaaet hen for at opsende Bønner for den Døde."

„Naa, saa kan vi se ind paa Hjemvejen," svarede min Fætter.

Ved Horisontens Grænse tegnede Maanen sit Segl midt imellem den uendelige Sæd af lysende Korn,

der i Haandfuldevis var kastet ud i Rummet. Og rundt om i det sorte Land dukkede smaa, skælvende Blus frem og vandrede hen imod det spidse Klokketaarn, hvor Klokkerne ringede uden Frist. Inde mellem de træbeplantede Gaarde, midt ude paa de mørke Enge, alle Vegne skød Blussene sig frem og sneglede sig hen over Jorden. Det var Hornlygter, som Bønderne gik med for at lyse for deres Koner, der var smykkede med det hvide Hovedtøj og indhyllede i lange sorte Kaaber; bag efter Forældrene fulgte de halvsovende Unger, der med hinanden i Hænderne travede frem i Natten.

Igennem Kirkens aabne Dør saa man det oplyste Kor. En Guirlande af Skillingslys løb rundt om Skibet; paa Gulvet i et Kapel til venstre laa et bondetykt Jesusbarn paa veritabelt Straa midt imellem Grangrene og bredte sin rosenrøde, skabagtige Nøgenhed.

Gudstjenesten begyndte. Bønderne bøjede sig i Andagt og Kvinderne laa paa Knæ og bad. De stakkels Mennesker, der var staaet op igen midt i den kolde Nat, saa i inderlig Sjælsrørelse op imod det plumpt malede Alterbillede, og de foldede Hænderne i deres Enfold ligesaa overbeviste i deres Tro som fyldte med Ærefrygt af hele denne barnlige Fremstillings fattige Glans.

Det iskolde Lufttræk fik Lysene til at flimre. Jules sagde til mig: „Lad os gaa! Der er bedre udenfor.“

Og ude paa den øde Landevej gav vi os, medens de tilbedende Bønder andagtsfuldt rystede af Kulde, atter til at snakke om gamle Minder saa længe, at Gudstjenesten forlængst var forbi, da vi atter kom tilbage til Landsbyen.

En Lysstribe skinnede frem under Fournels Dør. „De vaager over den døde,“ sagde min Fætter. „Kom, lad os gaa indenfor hos de stakkels Mennesker, det vil glæde dem.“

I Kaminen ulmede nogle Gløder. Det mørke Værelse, der bogstavelig var oversværtet med Snavs, og hvis ormædte Loftsplanker Tiden havde gjort helt mørkebrune, var fyldt med en kvælende Stank af stegt Blodpølse. En mægtig Brødkiste tjente til Bord, under hele Pladens Længde svulmede dens Sider som en bugnende Mave. Paa Bordet stod et Lys i en Lysestage af drejet Jærn, den flossede Væge sendte en ram Os op under Loftet. — Og Familien Fournel, Manden og Konen, fejrede Julen sammen.

Træge, med Bøndernes tungsindige Mine og sløve Ansigtsudtryk sad de og spiste i dyb Alvor uden at mæle et Ord. En forpestet Damp steg i Vejret fra et stort Stykke Blodpølse, som laa paa Bordets eneste

Tallerken, der var stillet midt imellem dem. Fra Tid til anden skar de med Enden af deres Knive et Stykke af Pølsen og tværede det ud paa deres Brød, som de skar af i store Mundfulde og sindigt tyggede.

Naar Mandens Glas var tomt, tog Konen Kanden med Æblemost og fyldte det igen.

Da vi kom ind, rejste de sig, bød os sidde, og opfordrede os til at gøre lige som de selv. Vi afslog det, og de satte sig atter til at spise.

Efter nogle Minutters Taushed spurgte min Fætter: „Naa, Anthime, Jeres Bedstefader er død, hører jeg?"

„Ak ja, go'e Herre, han maatte jo te' 'et."

Stilheden begyndte igen. Af Høflighed pudsede Konen Lyset. Saa, for at sige noget, tilføjede jeg: „Han var nok meget gammel."

Hans Sønnesønskone paa de syv og halvtreds svarede: „Ja, hans Tid var omme, han havde ette mere no'et at gøre herneden."

Pludselig fik jeg Lyst til at se Liget af den hundredaarige gamle Mand, og jeg bad dem om at vise mig det.

De to Bønder, der indtil nu havde bevaret en stille Værdighed, blev paa en Gang urolige. De raadspurgte hinanden med Øjnene og svarede ikke.

Min Fætter, der saa deres Forvirring, trængte ind paa dem.

Saa spurgte Manden med en mistænksom og skulende Mine: „Hva' sku' det tjene te'?"

„Ikke til noget," sagde Jules, „men det er almindelig Skik og Brug. Hvorfor vil De ikke vise mig ham?"

Bonden trak paa Skuldrene: „Ded er inte for min Skyld, men nu paa denne Tid er 'et da saa møjet besværligt."

Tusinde Formodninger fløj gennem Hovedet paa os. Da den dødes Børnebørn stadig ikke gjorde Tegn til at røre sig, men blev siddende med sænkede Øjne og den utilfredse og utilnærmelige Mine, der tydeligt siger: „Gaa Jeres Vej," slog min Fætter ind i en myndigere Tone: „Hør nu, Anthime, rejs Dem saa op og vis os ind i hans Værelse."

Men Manden syntes at have taget sit Parti og svarede fortrædelig: „Ded er ette Umagen værd, han er der ette mere, Herre."

„Hvad skal det betyde? Hvor er han da?"

Konen afskar Manden Ordet.

„Nu ska' jeg sige Dem 'et. Vi har lagt ham ner i Brødkisten, barestens te' i Morgen, fordi jeg ette havde Plads te' ham."

Og idet hun satte Tallerkenen med Blodpølsen til Side, løftede hun Bordpladelaaget og bøjede sig med Lyset ind over Kisten for at oplyse dens Indre. Helt nede paa Bunden fik vi Øje paa noget graat, en Slags lang Pakke, fra hvis ene Ende et magert Hoved med uredte, hvide Haar stak frem, nede ved den anden skelnedes utydeligt to nøgne Fødder.

Det var den gamle, der ganske hentørret og med lukkede Øjne laa indsvøbt i sin Hyrdekappe og sov sin sidste Søvn midt imellem stenhaarde, sorte Brødskorper, der var ligesaa ældgamle som han selv.

Hans Børn havde holdt Julegilde oven paa ham!

Jules var opbragt og rystede af Vrede: „Hvorfor har I ikke ladet ham blive liggende i sin Seng, Udyr, som I er?“ skreg han.

Saa gav Konen sig til at tudbrøle og forklarede med rivende Tungefærdighed:

„Nu ska' jeg sige Dem 'et, som ded er, Herre; vi har kun den ene Seng i Huset. Vi la' altid sammen før, nærenstid vi kun var os tre. Men siden han blev saa syg, la' jeg paa Gulvet; og ded er haardt, rare Herre, paa denne herre Aarsenstid. Se, da han saa var kreperet, saa sa' jeg: nu døjer h a n ette mere, hva' ka' 'et saa gøre ham at gi' mig Sengen? saadan sa' jeg. Se i Morgen ka' vi saamænd godt ligge ham

i Brødkisten. Vi ka' jo dog ette ligge vos i Sengen med den Døde, vel, go'e Herre! — — —"

Ude af sig selv fór min Fætter ud af Hytten og knaldede Døren i efter sig, medens jeg fulgte bagefter, halvkvalt af Latter.

TYVEN

Tyven

„Men naar jeg nu siger Dem, at De ikke vil tro mig."

„Det er lige meget, fortæl alligevel."

„Ja, ja, lad gaa da. Men jeg maa virkelig først forsikre Dem, at Historien er sand paa alle Punkter, hvor usandsynlig den saa end kan lyde. Kun Malerne iblandt Dem vil ikke undre sig, især ikke de ældre, der har levet med i hele den velsignede, fandenivoldske Tid, da Lystighedens Aand huserede saa stærkt, at den endogsaa hjemsøgte os under de mest alvorlige Forhold."

Og den gamle Kunstner satte sig til Rette overskrævs paa en Stol.

Det var i Spisesalen i et Hotel i Barbizon, hvor vi alle var samlede.

Han begyndte: „Altsaa — vi havde den Dag spist til Middag hos den stakkels Sorieul, der nu er død, men som den Gang var den galeste af os allesammen. Vi var kun tre, Sorieul, jeg og Le Poittevin, tror jeg; men jeg er ikke helt sikker paa, at det var ham. Jeg taler naturligvis om Marinemaleren Eugène Le Poittevin, der ogsaa er død, og ikke om Landskabsmaleren, som er spillevende og sprudler af Talent.

Naar jeg siger, at vi havde spist til Middag hos Sorieul, vil det sige det samme, som om jeg vilde sige, at vi var fulde. Kun Le Poittevin havde endnu beholdt lidt af sin Fornuft; den var ganske vist slemt fugtig, men dog nogenlunde klar. Vi var unge den Gang. Vi laa, ligesaa lange vi var, paa Tæppet i det lille Værelse, der stødte op til Atelieret, og snakkede op om løst og fast. Sorieul laa med Ryggen paa Gulvet og Benene op paa en Stol og talte om Krig. Meget veltalende holdt han et længere Foredrag om Kejserdømmets Uniformer; pludselig rejste han sig, gik hen til sit store Rekvisitskab og fremtog en fuldstændig Husarmundering, som han iførte sig. Derpaa

tvang han Le Poittevin til at forklæde sig som Grenader, og da Manden gjorde Modstand, tog vi fat paa ham, klædte ham af med Magt og puttede ham ned i en uhyre Uniform, hvori han blev helt borte.

Jeg selv forvandlede mig til Kyradser. Og Sorieul lod os udføre nogle meget indviklede Militærøvelser. Saa udbrød han: „Da vi nu i Aften er bleven til Soldater, saa maa vi ogsaa drikke som Soldater.“

En Punschebolle blev tændt an og tømt, og endnu en Gang skød Flammerne sig i Vejret fra den romfyldte Bolle. Og af fuld Hals sang vi gamle Viser, Viser, der i fordums Tider udbrøltes af den store Armées prøvede Hugafer.

Pludselig gav Le Poittevin, der trods alt endnu stadig var nogenlunde Herre over sig selv, os Tegn til at tie; saa, efter nogle Sekunders Taushed, sagde han

med halv Stemme: „Jeg er vis paa, at jeg hørte nogen gaa inde i Atelieret.“

Sorieul rejste sig, saa godt han kunde og udbrød: „En Tyv! Hvilket Svineheld!“ Saa gav han sig til at skraale *Marseillaisen:*

Aux armes, citoyens! . . . . . .

Og han styrtede hen til en af Væggenes Vaabendekorationer og udrustede os i Overensstemmelse med vore Uniformer. Jeg fik en Slags Luntebøsse og en Sabel, Le Poittevin et kæmpestort Bajonetgevær, og Sorieul, der ikke kunde finde, hvad der passede til ham, bemægtigede sig en Saddelpistol, som han lod glide ned i sit Bælte og en Entrings-Økse, som han svingede i Luften. Saa lukkede han forsigtigt Døren op til Atelieret, og Arméen rykkede ind paa det mistænkelige Territorium.

Da vi var komne midt ind i det mægtige Rum, der var overfyldt med uhyre Lærreder, Møbler og de mest besynderlige og overraskende Genstande, sagde Sorieul til os: „Jeg udnævner mig til General. Nu maa vi holde et Krigsraad. Du, Kyradsererne, maa afskære Fjenden Tilbagetoget, det vil sige, Du maa dreje Nøglen om i Døren. Du, Grenadererne, maa danne min Eskorte.“

Jeg udførte den befalede Bevægelse, derpaa søgte jeg atter at forene mig med Hovedstyrken, der havde iværksat en Recognoscering.

Ligesom jeg skulde støde til den bagved et stort Skærmbrædt lød der en rasende Larm. Jeg styrtede frem stadig med det Lys, der ved Felttogets Begyndelse var bleven betroet mig, i Haanden. Le Poittevin havde med et Bajonetstød gennemboret Brystet paa en udstoppet Modelfigur, hvis Hoved Sorieul var i fuld Gang med at hugge i Smadder med sin Økse. Da Fejltagelsen var konstateret, befalede Generalen: „Forsigtighed" og Operationerne begyndte forfra.

Efter at vi over tyve Minutter uden Held havde gennemrodet alle Atelierets Kroge og Hjørner, fik Le Poittevin den Ide at aabne et vældigt Væggeskab. Det var mørkt og dybt, jeg stak den Haand, hvori jeg havde Lyset, ind i det, og fór forbløffet tilbage; en Mand stod inde i Skabet, en levende Mand, som havde set paa mig.

Øjeblikkelig slog jeg Skabsdøren i og drejede Nøglen to Gange rundt; og der blev atter holdt Raad.

Meningerne var meget delte. Sorieul vilde ryge Tyven ud, Le Poittevin snakkede om at tvinge ham til Overgivelse ved at udsulte ham. Jeg foreslog at sprænge hele Skabet i Luften med Krudt.

Le Poittevins Mening gik af med Sejren; og medens han blev stillet paa Vagt med sit store Gevær, gik vi andre ind og hentede Resten af Punschen og vore Piber; saa arrangerede vi os malerisk foran den laasede Skabsdør og drak Fangens Skaal.

Efter en halv Times Forløb sagde Sorieul: „Det er lige meget, men jeg kunde nu nok lide at se lidt nærmere paa ham. Hvad om vi bemægtigede os ham med Magt?"

Jeg raabte: „Bravo!" Vi kastede os over vore Vaaben, Skabsdøren blev aabnet, og bevæbnet med sin Pistol, der ikke var ladt, styrtede Sorieul først ind.

Hylende fulgte vi efter ham. Inde i Mørket blev det til et skrækkeligt Virvar; og efter fem Minutters rædselsvækkende Kamp, bragte vi en gammel, snavset, pjaltet og hvidhaaret Bandit frem for Lyset.

Hans Hænder og Fødder blev bundne og han blev bragt til Sæde i en Lænestol. Han mælede ikke et Ord.

Saa vendte Sorieul, hvis Rus var slaaet over i det højtidelige, sig om imod os:

„Vi vil nu skride til at dømme denne Elendige."

Le Poittevin blev beskikket til Defensor og jeg fik det Hverv at støtte Anklagen.

Han blev dømt til Døden med overvejende Flertal, alle Stemmer imod én, hans Defensors.

„Hvorefter Dommen vil blive eksekveret," kundgjorde Sorieul. Men en Skrupel dukkede op i ham. „Denne Mand bør ikke dø uden først at have modtaget Religionens Trøst. Lad os faa en Præst hentet." Jeg indvendte, at det var et temmelig fremrykket Tidspunkt af Døgnet. Saa foreslog Sorieul mig at overtage Præstens Embede; og han opfordrede Forbryderen til at skrifte i mit Skød.

I de sidste fem Minutter var Mandens Øjne begyndte at rulle forfærdet om i hans Hoved, uden Tvivl spurgte han sig selv, hvad det var for en Slags Væsener, han havde faaet at gøre med. Saa fremstødte han med hæs Brændevinsstemme: „Det er vel bare de Herrers Spøg." Men Sorieul tvang ham til at falde paa Knæ, og af Frygt for, at hans Forældre skulde have undladt at døbe ham, hældte han et Glas Rom ud over hans Isse.

Derpaa formanede han:

„Skrift nu for den Herre, thi din sidste Time er slaaet."

Ude af sig selv af Angst gav den gamle Slyngel sig til at raabe:

„Hjælp, hjælp!" med en saadan Kraft, at vi blev

nødt til at kneble ham for ikke at vække alle Naboerne. Saa rullede han sig om paa Gulvet, sparkende og vridende sig, væltende alle de Møbler og flængende alle de Lærreder, der var i Nærheden af ham. Til sidst tabte Sorieul Taalmodigheden og skreg: „Lad os nu faa en Ende paa det.“ Og han sigtede paa Fyren, der laa udstrakt paa Gulvet og trykkede sin Pistol af. Hanen slog ned med et kort, tørt Knæk. Jeg blev revet med af hans Eksempel og skød ligeledes. Mit Gevær, som var af Sten, udslyngede en Gnist, som i høj Grad overraskede mig.

Men da udtalte Le Poittevin alvorlig disse Ord:

„Har vi nu ogsaa Ret til at dræbe denne Mand?“

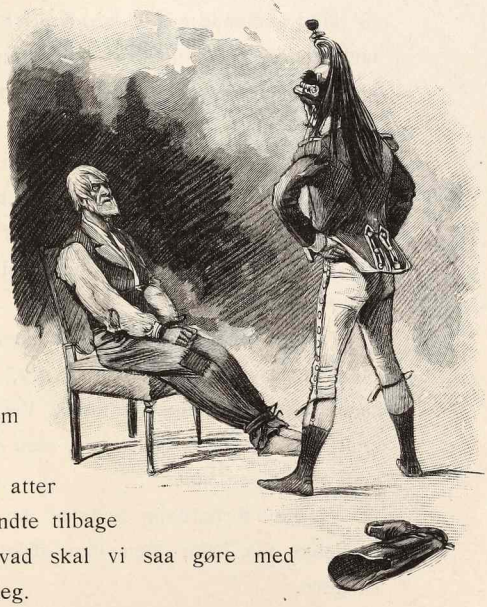
Sorieul svarede forbløffet: „Hvorfor ikke? Vi har jo dømt ham til Døden.“

Men Le Poittevin erklærede højtideligt: „Civile har ingen Ret til at blive skudte; han bør udleveres til Bøddelen. Vi maa bringe ham til Vagten.“

Dette Argument forekom os slaaende. Vi samlede Manden op, og da han ikke kunde staa paa Benene, blev han lagt paa en af Pladerne til Modelbordet og bundet forsvarligt fast. Le Poittevin og jeg løftede den improviserede Baare op og marscherede i Spidsen, medens Sorieul, bevæbnet til Tænderne, sluttede Toget.

Da vi naaede Vagten, blev vi standset af en Skild-

vagt. Vi forlangte at tale med den Øverstkommanderende, der kendte os godt, eftersom han hver Dag var Vidne til vore gale Streger og sindssvage Paafund; han nøjedes med at trække paa Smilebaandet og afslaa at modtage Fangen.

Sorieul trængte ind paa ham; saa opfordrede han os strængt til at begive os hjem uden at gøre Støj.

Toget satte sig atter i Bevægelse og vendte tilbage til Atelieret. „Hvad skal vi saa gøre med Fyren?“ spurgte jeg.

Le Poittevin blev rørt, han erklærede, at den stakkels Mand maatte føle sig meget træt. Han saa i Sandhed ogsaa ud som en Halvdød, som han laa der paa Planken, bastet, bundet og kneblet.

Ogsaa jeg blev greben af overstrømmende Med-

lidenhed, den ægte Fuldskabs-Medlidenhed; jeg tog Kneblen ud af Munden paa ham og spurgte: „Naa, stakkels, gamle Fyr, hvorledes gaar det?“

Han stønnede: „Jeg har Kraft knuse mig faaet mer end nok!“ Saa blev Sorieul faderlig. Han befriede ham for alle hans Baand, fik ham til at sætte sig, sagde Du til ham, og for at styrke ham gav vi os alle tre i Huj og Hast til at lave en ny Bolle Punsch. Fyren blev rolig siddende i sin Lænestol og saa paa os. Da Drikken var færdig, rakte vi ham det første Glas; vi havde saamænd gerne alle tre støttet hans Hoved, og vi klinkede.

Fangen drak ligesaa meget som et helt Regiment. Men, da Dagen begyndte at gry, rejste han sig og sagde med den roligste Mine af Verden: „Det gør mig ondt, at jeg maa forlade Dem, men jeg bliver desværre nødt til at gaa hjem.“

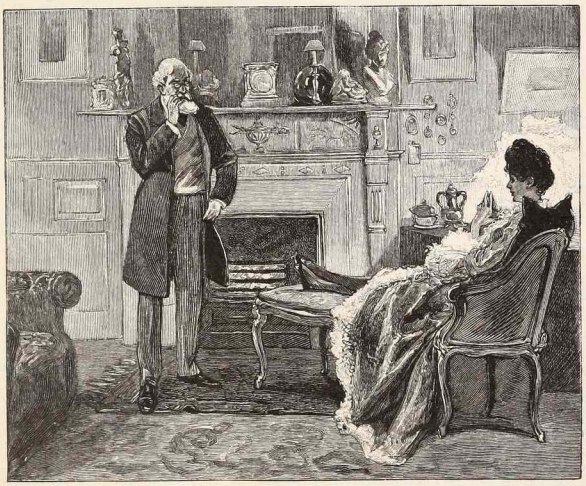
Vi blev forfærdelig kede af det, og gjorde alt for at holde paa ham, men han afslog bestemt at blive længere.

Saa trykkede vi hinandens Hænder og Sorieul lyste ham ud i Forstuen —: „Pas paa, der er et Trin i Porten,“ raabte han efter ham.

Der blev leet af Hjertens Lyst omkring Fortælleren. Han rejste sig, tændte sin Pibe og tilføjede, idet han stillede sig i Positur foran os:

„Ja, men det allermorsomste ved Historien, det er, at den er sand fra Ende til anden.“

EN LIST

En List

Den gamle Læge og den unge Patient sladrede sammen foran Kaminen. Hun følte sig noget utilpas, hvad der er ret almindeligt hos kønne Damer; lidt Blodmangel, lidt Nervøsitet, og en Smule af den Mathed, der undertiden efter den første Maaneds Samliv overfalder unge Ægtefolk, som har giftet sig af Kærlighed.

Hun laa udstrakt paa sin Chaiselongue og passiarede: „Nej, Doktor, jeg vil aldrig komme til at forstaa, at en Hustru kan bedrage sin Mand. Jeg kan til Nød begribe, at hun ikke kan elske ham, og at hun kan sætte sig ud over sine Løfter og Eder! Men hvordan tør hun vove at give sig hen til en anden Mand? Hvorledes bærer hun sig ad med at skjule det for alles Blikke? Hvorledes kan en Kærlighed, der bunder i Løgn og Forræderi, være mulig?"

Lægen smilede.

„Aah, hvad det angaar, da er det ikke saa vanskeligt. Jeg forsikrer Dem, at naar man først har faaet Lysten til at begaa et saadant Fejltrin, falder det én aldeles ikke ind at plage sig med den Slags fintfølende Skrupler. Jeg er endogsaa vis paa, at en Kvinde først er moden til at føle den sande Kærlighed, naar hun har gennemlevet alle de Skyggesider og prøvet al den kvalme Lede, der affødes af Ægteskabet, som efter en berømt Mands Sigende ikke er andet end en gensidig Udvekslen af daarligt Humør om Dagen og daarlig Lugt om Natten. Det er fuldstændig sandt. En Kvinde kan ikke elske lidenskabeligt uden først at have været gift. Hvis jeg turde drage en Sammenligning med et Hus, saa vilde jeg sige, at man ikke bør fæste Bo

hos en Kvinde, før en Ægtemand har besørget den sidste Kalkpudsning.

„Hvad endelig Hykleriet angaar, saa har enhver Kvinde af Naturen et rigeligt Forraad, som hun altid er rede til at give ud af. Selv de mest enfoldige bliver til Genier, naar det gælder om at trække sig ud af en af den Slags vanskelige Situationer."

Men den unge Frue syntes lige vantro — — —

„Nej, Doktor, det er altid først længe bagefter, at det gaar op for en, hvad man skulde have gjort i det eller det farlige Tilfælde; og De kan være sikker paa, at Kvinderne er meget mer tilbøjelige til at tabe Hovedet end Mændene."

Lægen løftede Armene mod Himlen.

„Længe bagefter, siger De? Vi andre, vi skulde være i Besiddelse af den øjeblikkelige Aandsnærværelse — men I! — — — Hør engang, jeg vil fortælle Dem en lille Historie, der er hændt en af mine Patienter, en Kvinde, som jeg med tilbundne Øjne vilde have gaaet i Borgen for, som man siger.

„Det foregik i en Provindsby.

„En Aften, da jeg laa dybt hensunken i den tunge, første Søvn, som det er saa vanskeligt at rive sig ud

af, syntes jeg midt i en forvirret Drøm, at Byens Klokker begyndte at klemte til Ildløs.

„Pludselig vaagnede jeg, det var min Gadedørsklokke, der blev kimet paa af alle Kræfter. Da min Tjener ikke lod til at ville finde for godt at svare, maatte jeg til at trække i Klokkestrængen over min Seng, og et Øjeblik efter hørte jeg Dørene smække og Skridt, som brød det sovende Hus' Stilhed. Saa viste Jean sig med et Brev i Haanden: „Fru Lelièvre beder indstændigt Doktor Siméon om straks at komme hen til hende."

„Jeg overvejede nogle Sekunder; jeg tænkte: nervøst Anfald, Hovedpine, tralala, jeg er altfor træt. Og jeg svarede: „Da Doktor Siméon ikke er rigtig rask, beder han Fru Lelièvre om at tilkalde hans Kollega, Doktor Bonnet."

„Jeg lagde Billetten i en Konvolut og gav den til Jean, vendte mig om paa den anden Side og sov videre.

„Omtrent en halv Time senere ringede det igen paa Gadedøren, og Jean kom og sagde til mig: „Der er nogen derude, en Mand eller en Kvinde (jeg ved det ikke bestemt, for Skikkelsen skjuler sig op mod Muren), som vil tale med Herren nu lige med det samme. Det gælder to Liv, bliver der sagt."

„Jeg rejste mig: „Luk saa op da.“

„Jeg blev siddende op i Sengen og ventede.

„Et Væsen, der lignede et sort Spøgelse, aabenbarede sig; og saasnart Jean var gaaet, blottede Spøgelset sit Ansigt. Det var Fru Berthe Lelièvre, en ganske ung Frue, der kun i tre Aar havde været gift med Byens rigeste Handelsmand, som gik for at have ægtet den smukkeste unge Pige i hele Egnen.

„Hun var forfærdelig bleg, hendes Ansigt var krampagtigt fortrukket som hos Folk, der er ude af sig selv, hendes Hænder rystede; to Gange forsøgte hun at tale, uden at det var hende muligt at faa en Lyd frem. Endelig fik hun fremstødt: „Hurtig,

hurtig . . . hurtig . . . Doktor . . . Kom. Min . . . min Elsker er død i mit Værelse . . .“

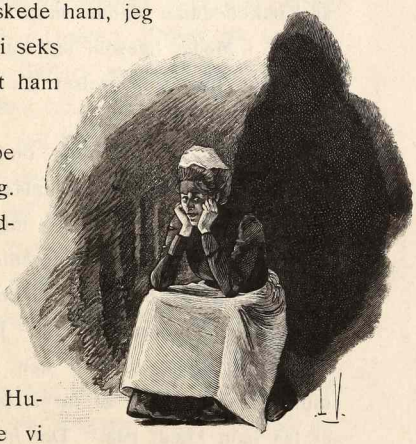
„Hun holdt inde for at snappe efter Vejret, saa fortsatte hun: „Jeg . . . jeg venter min Mand hjem . . . fra Klubben . . .“

„Jeg sprang ud af Sengen uden at tænke paa, at jeg var i bar Skjorte, og paa et Par Sekunder var jeg klædt paa. Saa spurgte jeg: „Var det Dem selv, der var her for lidt siden?“ Hun stod som en Statue, helt forstenet af Angst, hun mumlede: „Nej, . . . det var Stuepigen . . . hun ved alt . . .“ Saa efter en kort Tavshed: „Jeg, . . . jeg blev hos ham!“ Og et skrækkeligt Smertensskrig banede sig Vej over hendes Læber; et Øjeblik vaklede hun og var lige ved at kvæles, saa gav hun sig til at græde vildt, fortvivlet et Minut eller to; pludselig standsede hendes Taarer, som om de blev tørret ud af en indvendig Ild, og hun blev igen tragisk rolig: „Lad os skynde os!“ sagde hun.

„Jeg var parat, men en Tanke faldt mig ind: „Saa for Pokker, jeg har glemt at sige til om at spænde for!“ Hun svarede: „Jeg har en Vogn, jeg har hans, som ventede paa ham.“ Hun hyllede sig ind til helt op over Hovedet. Vi kørte afsted.

Da hun sad ved Siden af mig i Vognens Mørke,

greb hun pludselig min Haand og trykkede den, som om hun vilde knuse den mellem sine fine Fingre, og hun fremstammede med en Stemme, der afbrødes af Skælven, en Skælven, der kom fra hendes stakkels sønderrevne Hjerte: „Oh, hvis De vidste, hvis De vidste, hvor jeg lider! Jeg elskede ham, jeg elskede ham til Afsind; i seks Maaneder har jeg tilbedt ham som en Vanvittig."

„Er der nogen oppe hos Dem?" spurgte jeg. „Nej, de sover alle undtagen Rose, som ved alt."

„Vi standsede foran hendes Gadedør; der var ganske stille i hele Huset; uden Støj lukkede vi os ind ved en Hovednøgle og listede os paa Taaspidserne op paa første Sal. Den forfærdede Pige sad paa Hug paa Gulvet lige ovenfor Trappen, ved Siden af sig havde hun et tændt Lys; hun havde ikke turdet blive hos den Døde.

„Jeg gik ind i Sovekammeret. Der var vendt op og ned paa Alting som efter en Kamp. Tæppet var

slaaet til Side fra den uordentlige, forkrøllede Seng; et af Lagenerne var trukket ned paa Gulvet; vaade Haandklæder, der havde været svøbt om den unge Mands Pande, laa og flød paa Gulvtæppet ved Siden af et Vandfad og et Glas. Og en ejendommelig Lugt af Køkkeneddike blandet med Toiletvand slog mig kvalmende i Møde, ligesom jeg traadte ind ad Døren.

„Lige midt i Værelset laa den Døde udstrakt paa Ryggen.

„Jeg gik hen til ham, undersøgte ham og befølte ham; jeg løftede hans Øjenlaag op, og bankede ham i Hænderne, saa vendte jeg mig om til de to Kvinder, der skælvede som i Kuldegysninger, og sagde til dem: „Hjælp mig at bære ham hen paa Sengen." Og vi lagde ham varsomt til Rette. Jeg lyttede efter Hjerteslaget og holdt et Spejl hen foran hans Mund; saa mumlede jeg: „Det er forbi; lad os hurtigst muligt se at faa ham klædt paa." Det blev skrækkeligt at se.

Et for et tog jeg ligesom paa en kæmpemæssig Dukke de stive Lemmer og stak dem ind i Klædningsstykkerne, som Kvinderne rakte mig. Saaledes fik vi Strømperne, Underbenklæderne, Benklæderne og Vesten trukket paa, saa kom Kjolen, som vi havde det største Besvær med at faa Armene ind i.

„Da vi skulde knappe Støvlerne, maatte de to Kvin-

der lægge sig paa Knæ, medens jeg lyste for dem; men da Fødderne var noget opsvulmede, var det forfærdelig vanskeligt. Da de ikke havde kunnet finde Støvleknapperen, hjalp de sig med deres Haarnaale.

„Saasnart den uhyggelige Paaklædning var fuldført, mønstrede jeg vort Værk og sagde: „Vi maa ogsaa faa hans Haar bragt lidt i Orden." Pigen gik hen og tog sin Frues Kam og Børste, men da hun rystede stærkt og i ufrivillige Ryk kom til at flaa nogle af de lange, uredte Haar ud, rev Fru Lelièvre heftigt Kammen fra hende og gav sig til at kæmme ham saa let og blidt, som om det var et Kærtegn. Hun ordnede hans Skilning, børstede hans Skæg og snoede langsomt hans Overskæg op om sine Fingre, saaledes som hun formodentlig mange Gange havde gjort i deres fortrolige Elskovstimer.

„Men pludselig slap hun alt, hvad hun stod med Hænderne, greb om sin Elskers livløse Hoved og stirrede længe og fortvivlet ind i det døde Ansigt, som ikke mere smilede til hende; saa kastede hun sig over ham, omslyngede ham vildt og kyssede ham med Raseri. Ligesom Slag faldt hendes Kys ned over den lukkede Mund og de udslukte Øjne, over Tindingerne og over Panden. Saa nærmede hun sine Læber til hans Øre, som om han endnu havde kunnet høre, som for at

fremstamme de Ord, der gør et Favntag end mere glødende, og en halv Snes Gange i Træk gentog hun med sønderrivende Stemme: „Farvel, Elskede."

„Men Uhret paa Kaminen slog tolv.

„Jeg fo'r op: „Saa for Pokker, tolv! Det er paa det Klokkeslet, de lukker i Klubben. Skynd Dem, Frue, nu maa De prøve paa at være stærk!"

„Hun rejste sig og jeg befalede: „Vi maa have ham ind i Dagligstuen." Vi bar alle tre paa ham, og da vi var kommen derind, fik jeg ham anbragt i en Sofa og tændte alle Kandelabrerne.

„Gadedøren blev aabnet og lukket tungt. Det var ham allerede. Jeg raabte: „Hurtig, hurtig, Rose, bring mig Vandfadet og Haandklæderne herind og faa Sovekammeret i Stand; skynd Dem for Himlens Skyld! Det er Herren, der kommer hjem."

„Jeg hørte Skridt, som steg op ad Trappen og kom nærmere, og Lyden af Hænder, der i Mørket famlede sig frem langs Væggen. Saa kaldte jeg: „Kom lidt herind, kære Ven, vi har et lille Uheld."

„Han blev forbløffet staaende paa Dørtærskelen med Cigaren i Munden. „Hvad? Hvad er der i Vejen? Er her sket noget?"

„Jeg gik hen til ham: „Ja, vi er, som De ser,

kommen i en meget ubehagelig Forlegenhed. Jeg var bleven siddende lidt sent for at passiare med Deres Frue sammen med vor fælles Ven, der havde kørt mig herhen i sin Vogn. Saa synker han aldeles pludselig sammen, og nu har vi tumlet med ham i næsten to Timer, uden at det er lykkedes os at faa ham til Bevidsthed. Jeg har ikke villet kalde Fremmede til Hjælp. Hjælp De mig nu at faa ham ned ad Trappen; jeg vil meget bedre kunne behandle ham hjemme hos ham selv."

„Ægtemanden blev overrasket, men det faldt ham ikke ind at nære nogensomhelst Mistanke; han tog sin Hat af, greb sin for Fremtiden ufarlige Rival under Armene og løftede ham op. Jeg spændte mig for mellem hans Ben, som en Hest mellem to Vognstænger, og vi steg forsigtigt ned ad Trappen; den unge Frue lyste for os.

„Da vi var kommen ned til Gadedøren, løftede jeg den Døde op i oprejst Stilling og talte opmuntrende til ham for at lede Kusken paa Vildspor. — „Naa, gamle Ven, det betyder slet ingen Ting; det gaar jo allerede bedre, ikke sandt? Tag nu bare lidt Mod til Dem og gør en lille Kraftanstrængelse, saa skal De se, saa er det hele overstaaet."

„Da jeg mærkede, at han gled ud mellem Hænderne paa mig og var lige ved at falde, gav jeg ham et ordentlig Stød mellem Skuldrene, som fik ham til at tumle forover ind i Vognen, saa steg jeg op bagefter ham.

„Lelièvre, der var bleven meget ængstelig, spurgte: „Tror De, at det er noget alvorligt? Jeg svarede smilende: „Nej, vist ikke nej" og saa paa hans Frue. Hun havde stukket sin Arm ind under sin retmæssige Ægtefælles og stod og stirrede med et stift Blik ind i Vognens Mørke.

„Jeg trykkede begges Hænder og gav Kusken Befaling til at køre. Hele Vejen igennem faldt den Døde stadig over mod mit højre Øre.

„Da vi havde naaet hans Hjem, fortalte jeg, at han undervejs havde mistet Bevidstheden. Jeg hjalp med til at faa ham bragt op i hans Værelse og der konstaterede jeg saa, at Døden var indtraadt; kort sagt, jeg spillede en hel ny Komedie for hans forfærdede Familie. Da jeg langt om længe atter laa i min gode Seng, kan jeg ikke nægte, at jeg i Tankerne bandede alle elskende."

Doktoren tav, stadig smilende.

Den unge Kone spurgte gysende:

„Hvorfor har De egentlig fortalt mig hele den frygtelige Historie?“

Han bukkede galant for hende:

„For at tilbyde Dem min Tjeneste, hvis De ved Lejlighed skulde faa Brug for den.“

JULENAT

Julenat

„Julefest! Julefest! Nej, I kan tage Gift paa, at jeg ikke vil være med til at lave Julefest!"

Den tykke Henri Templier sagde dette med et saa rasende Tonefald, som om der var bleven foreslaaet ham at begaa en eller anden nedværdigende Handling.

De andre gav sig til at le og spurgte: „Hvorfor bliver Du dog saa vred?"

„Fordi den forbandede Juleskik en Gang har spillet mig en afskyelig Streg, der for bestandig har indpodet mig en uovervindelig Rædsel for den dumme Nat med al dens larmende Munterhed."

„Hvorledes det?"

„Hvorledes? Bryder I Jer om at faa det at vide. Naa, ja, saa hør efter da:

„Jeg ved ikke, om I husker, hvor det var koldt for to Aar siden paa denne Tid? Det var saa koldt, at de stakkels Fattige faldt stivfrosne om i Gaderne. Seinen

var lagt til, Fortovsfliserne isnede Fødderne op gennem Støvlesaalerne; alle Mennesker havde mest Lyst til at lægge sig hen og dø.

„Jeg var netop i Gang med et stort Arbejde og derfor afslog jeg alle Indbydelser om at tage Del i Julegilder, da jeg foretrak at tilbringe Natten ved mit Skrivebord. Jeg spiste til Middag alene og saa satte jeg mig til Værket. Men da Klokken var bleven henimod ti, blev jeg alligevel trods alle gode Forsætter bragt i Stemning ved Tanken om den Munterhed, som nu herskede over hele Paris, ved Støjen, der naaede op til mig nede fra Gaden, og ved mine Naboers travle Forberedelser, som jeg kunde høre ind gennem Væggen. Jeg vidste ikke længere, hvad jeg gjorde; jeg skrev den ene Dumhed efter den anden, indtil det til sidst gik op for mig, at jeg maatte give Afkald paa den Nat at frembringe noget ordentligt.

„Jeg gav mig til at gaa op og ned i mit Værelse. Jeg satte mig og rejste mig igen. Kort sagt, jeg formaaede ikke at frigøre mig for Indflydelsen af den Glæde, der omgav mig allevegne, og jeg endte med at give efter for den.

„Jeg ringede paa min Pige og sagde til hende: „Angèle, gaa ned og køb Aftensmad til to: Østers, lidt kold Agerhøne, Krebs, Skinke og Kager. Sæt to

Flasker Champagne frem, dæk Bordet, og saa kan De godt gaa i Seng."

Hun adlød, en Smule overrasket. Da alt var parat, trak jeg min Overfrakke paa og gik ud.

Der var nemlig et Spørgsmaal at løse: hvem skulde jeg holde Julegilde med? Alle mine smaa Veninder var andre Steder. Hvis jeg havde ønsket en af dem til at holde mig med Selskab, maatte jeg have indbudt hende i Forvejen. Men den Tanke var falden mig ind paa samme Tid at gøre en god Gerning. Jeg sagde til mig selv: „Paris vrimler af kønne og hjemløse Pigebørn, som ikke ejer to Skilling til Aftensmad og i Nat gaar paa Jagt efter et eller andet ædelmodigt Mandfolk. Jeg vil spille Jule-Forsyn for en af disse Stakler. Jeg vil vandre lidt omkring, give mig god Tid, se mig for og vælge den, jeg synes bedst om.

Og jeg gav mig til at strejfe rundt i Byen. Ganske rigtig mødte jeg mange stakkels, smaa Piger, som gik paa Eventyr, men de var alle enten saa grimme som en Ulykke eller ogsaa saa magre, at de vilde være frosset fast til Brostenene, hvis de havde staaet stille.

I ved nok, at jeg har en lille Svaghed; jeg holder meget af velnærede Kvinder. Jo mere Kød, de har

paa Kroppen, des bedre synes jeg om dem. En Kolos faar mig til at gaa fra Sans og Samling.

Pludselig ligeoverfor Varietétheatret fik jeg Øje paa en Silhouet, der var aldeles efter min Smag. Et Hoved, saa en herligt svulmende Barm og derefter et Underparti, der førte Tanken hen paa en godt fedet Gaas. Jeg skælvede af Glæde og mumlede: „Det var et Pokkers dejligt Pigebarn!" Der var kun en Ting tilbage at undersøge: Ansigtet.

Jeg fremskyndede mine Skridt, saa jeg kom forbi hende, derpaa vendte jeg pludselig om.

Hun var bedaarende, ganske ung, mørk og med store, sorte Øjne

Jeg kom frem med mit Forslag, som hun tog imod uden et Øjebliks Tøven.

Et Kvarter senere sad vi til Bords hjemme hos mig.

Idet hun kom ind, sagde hun: „Aah, hvor her er rart at være."

Og hun saa sig omkring med synlig Tilfredsstillelse over at have fundet et Bord og et Ly i den iskolde Nat. Hun var pragtfuld, saa smuk, at hun forbausede mig og saa buttet, at hun kunde være i Stand til at fange mit Hjerte for bestandig.

Hun tog sin Hat og Kaabe af, satte sig og begyndte at spise; men hun syntes ikke at være rigtig i Stemning; flere Gange skælvede hendes lidt blege Ansigt, som om hun led under en eller anden skjult Sorg.

„Har Du Bekymringer?" spurgte jeg.

„Pyt! lad os glemme alt," svarede hun.

Og hun gav sig til at drikke. I et Drag tømte hun sit Champagneglas, fyldte det og tømte det igen uden Ophør.

Snart steg lidt Rødme op i hendes Kinder og hun begyndte at le.

Jeg tilbad hende allerede. Jeg havde forlængst opdaget, at hun hverken var dum, simpel eller raa, som Gadens andre løse Kvinder. Jeg spurgte hende ud om hendes Liv, men hun svarede mig: „Det kommer ikke Dig ved, lille Ven!"

Ak! en Time senere . . .

Endelig var vi bleven færdig med at spise, og jeg gav mig til at tage af Bordet, som var bleven dækket foran Kamin-Ilden.

Mine Naboer gjorde et skrækkelig Spektakkel, de lo og sang, som om de var gale; og jeg sagde til mig selv: „Jeg har minsandten gjort klogt i at faa fat i saadan en smuk Pige; jeg havde aldrig kunnet arbejde noget i Nat."

En dyb Stønnen fik mig til at vende mig om. „Hvad er der i Vejen?" spurgte jeg. Hun svarede ikke. Hun havde revet sine Klæder op og smidt sig om paa min Seng. Hun vedblev at udstøde smertefyldte Suk, som om hun led forfærdeligt.

Jeg spurgte igen: „Er Du bleven daarlig?"

Men pludselig udstødte hun et Skrig, et sønderrivende Skrig. Jeg styrtede til med et Lys i Haanden.

Hendes Ansigt var fordrejet af Smerte og hun vred sine Hænder. Ud gennem hendes Strube trængte sig en dump Klagen, der havde saa stor Lighed med en Dødsrallen, at den fik mit Hjerte til at stivne.

Ude af mig selv spurgte jeg: „Men hvad er der i Vejen? Svar mig dog, hvad fejler Du?"

Hun svarede ikke, men gav sig til at hyle.

Inde hos mine Naboer var der pludselig bleven

stille; de hørte aabenbart efter, hvad der foregik inde hos mig.

Jeg gentog: „Hvor gør det ondt, sig mig det da, hvor gør det ondt?“

Hun stammede: „Aah! Jeg lider! Jeg lider!“

Jeg bøjede mig ned over hende og med et Slag forstod jeg det hele . . .

Hun var ifærd med at føde, mine Venner.

Saa tabte jeg fuldstændig Hovedet; jeg styrtede hen til Væggen og slog af alle Kræfter løs paa den med mine knyttede Næver, idet jeg skraalede: „Hjælp, Hjælp!“

Min Dør blev revet op; en Mængde Mennesker brasede ind til mig, kjoleklædte Herrer, nedringede Damer, Pjerroter, Tyrkere, Musketerer. Denne Indtrængen gjorde mig saa forvildet, at jeg ikke engang kunde faa forklaret, hvad der var i Vejen.

De havde øjensynlig troet, at der var sket en Ulykke, eller maaske bleven begaaet en Forbrydelse, og de forstod ikke et Ord af det hele.

Endelig fik jeg hakket frem: „Det er . . . det er den Kvinde, som, som — — —“

Saa gav de sig alle til at undersøge hende og give gode Raad. Der var især en Kapucinermunk, som

paastod, at det var en Ting, han forstod sig paa, og absolut vilde hjælpe Naturen!

De var allesammen fulde som Alliker. Jeg troede, at de vilde tage Livet af hende, og barhovedet styrtede jeg ned ad Trappen for at hente en gammel Læge, som boede i en nærliggende Gade.

Da jeg kom tilbage sammen med Doktoren, var hele Huset i Oprør; Gassen var atter bleven tændt paa Trappen; samtlige Husets Beboere var installerede i min Lejlighed; fire Maskeradefigurer havde sat sig til Bords og satte med Sindsro Resten af mine Krebs og min Champagne til Livs.

Ved Synet af mig brød et vældigt Skrig løs fra alle Munde, og en Hyrdinde præsenterede mig indsvøbt i en Serviet, en gyselig lille rynket, rødt, klynkende og mjavende Klump Kød og sagde: „Det er en Pige."

Lægen undersøgte Moderen og erklærede hendes Tilstand for temmelig kritisk, da Begivenheden havde fundet Sted umiddelbart ovenpaa et Maaltid. Han gik med den Besked, at han øjeblikkelig vilde sende mig en Sygeplejerske og en Amme.

De to Kvinder ankom en Time efter, medførende en Pakke Medikamenter.

Jeg tilbragte Natten i en Lænestol, altfor forstyrret til at kunne tænke over Følgerne af det skete.

Tidlig om Morgenen kom Lægen igen. Han fandt den Syge meget daarlig.

„Deres Frue . . .“ sagde han til mig.

Jeg afbrød ham: „Det er ikke min Hustru.“

„Naa, saa Deres Elskerinde,“ svarede han, „det kommer ud paa et.“ Og han opremsede alt, hvad der skulde gøres, og den Medicin og den Pleje, som maatte til.

Hvad skulde jeg gøre? Sende den Ulykkelige paa et Hospital? I hele Huset, ja, i hele Kvarteret vilde jeg blive betragtet som en hjerteløs Slyngel.

Jeg beholdt hende. I seks Uger blev hun liggende i min Seng.

Og Barnet? Det sendte jeg i Pleje hos nogle Bønder i Poissy. Det koster mig endnu halvtreds Francs om Maaneden. Da jeg har betalt for det til at begynde med, maa jeg blive ved at betale lige til min Død.

Og senere, naar det vokser til, vil det tro, at jeg er dets Fader.

Men for at sætte Kronen paa Ulykken — da Kvindemennesket var bleven helbredet, var hun kommen til

at elske mig . . . hun elskede mig . . . vanvittigt, det Asen!

Ja, hvad saa?

Hvad saa, hun var bleven saa mager som en Tagrende; jeg smed hende naturligvis ud, og nu passer hun mig op allevegne, skjuler sig for at se mig gaa forbi, staar paa Vagt paa Hjørnerne for at standse mig om Aftenen og komme til at kysse min Haand, kort sagt, hun plager mig, saa jeg er lige ved at blive gal.

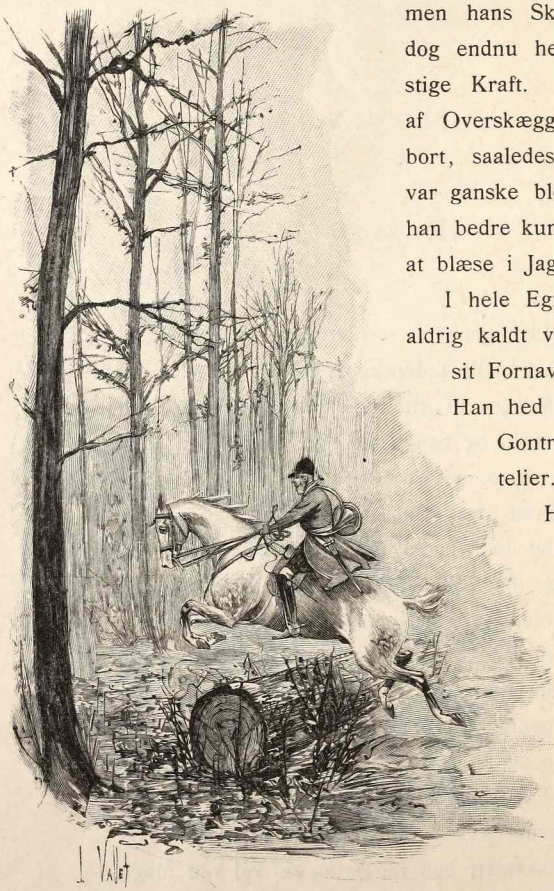
Se, det er Grunden til, at jeg aldrig mere vil gaa med til at holde Julefest."

RUST

Rust

Hele sit Liv igennem havde han kun haft en eneste umættelig Lidenskab: Jagten. Han jagede hver Dag fra Morgen til Aften med rasende Iver. Han jagede om Vinteren og han jagede om Sommeren; han jagede ved Foraar som ved Efteraar; i Moserne, naar Loven lyste Fred over Skov og Slette; han brugte Skydevaaben og han lagde Snarer, han jagede med Hønsehund og med Støver, han foer afsted i den vildeste Parforcejagt og han laa taalmodig paa Lur, medens Fritten var sluppen løs i Kaninernes dunkle Gange. Han talte kun om Jagt og drømte kun om Jagt, og bestandig gentog han: „Hvor de Mennesker, der ikke bryder sig om at jage, dog maa være ulykkelige!"

Han var nu fyldt halvtreds, glædede sig ved et godt Helbred og havde bevaret sin Ungdommelighed, skøndt han var noget skaldet; han var ogsaa ret vel ved Magt,

men hans Skikkelse ejede dog endnu hele sin spænstige Kraft. Det nederste af Overskægget var raget bort, saaledes at Læberne var ganske blottede, for at han bedre kunde komme til at blæse i Jagthornet.

I hele Egnen blev han aldrig kaldt ved andet end sit Fornavn Hr. Hector. Han hed Baron Hector Gontran de Coutelier.

Han boede midt inde i Skoven paa et lille Gods, som han havde arvet; men skøndt han kendte hele Amtets

Adel og ved alle Jagtstævnerne kom sammen med dens mandlige Repræsentanter, omgikkes han dog kun til Stadighed med en eneste Familie: Courvilles, hans elskværdige Naboer, der tillige Aarhundreder igennem ofte var traadt i Slægtskabsforbindelse med hans Race.

I dette Hus blev han hygget om og kælet for og sat saa stor Pris paa, at han jævnlig erklærede: „Hvis jeg ikke var Jæger, vilde jeg aldrig forlade Jer.“ De Courville var hans Barndomsven og Kammerat. Han holdt paa sin Adel, dyrkede sin Jord og levede forresten rolig og tilfreds sammen med sin Datter og sin Svigersøn, de Darnetot, der under Paaskud af at gøre historiske Studier ingenting bestilte.

Baron de Coutelier kom ofte til Middag hos sine Venner, især for at fortælle dem om sine Jagtbedrifter. Han havde lange Historier om Hunde og Frittere, som han omtalte, som om det kunde være fremragende Personligheder, han stod paa en fortrolig Fod med. Han afslørede deres inderste Tanker og Hensigter, analyserede dem og forklarede dem: „Da Médor indsaa, at Hønen bare gik ud paa at løbe ham træt, sagde han til sig selv: „Ja, vent Du bare, min Ven, den ler bedst, som ler tilsidst.“ Saa gav han mig med Hovedet et lille Tegn til, at jeg skulde stille mig paa Post i det ene Hjørne af Kløvermarken, og gav sig til at

spore paa Skraa, idet han rodede op i Kløverne med vældigt Spektakkel for at faa Vildtet stængt ind i Hjørnet, hvor det ikke kunde undslippe. Det gik aldeles, som han havde tænkt sig det; pludselig saa Hønen sig trængt hen til Markens Udkant. Videre kunde den ikke komme uden at blotte sig. „Fanden staa i det, nu er jeg den," sagde den til sig selv og dukkede sig. Saa gav Médor sig til at staa, idet han saa afventende paa mig; jeg gør Tegn til ham, han jager frem — Brrru — Hønen flyver op — Geværet mod Skulderen — paf! — den falder til Jorden; og da Médor kommer med den i Flaben, logrer han med Halen, som for at sige til mig: „Det var godt regnet ud, hvad, Hr. Hector?"

Courville, Darnetot og de to Kvinder lo af fuld Hals over disse maleriske Beretninger, som Baronen gengav med hele sin Sjæl. Han blev ivrig, svingede med Armene og gestikulerede med hele Kroppen; og naar han kom til Vildtets Død, brød han ud i en mægtig Latter og endte ufravigelig med at spørge: „Hvad synes De om den Historie? Var den ikke god?"

Saasnart der blev talt om andre Ting, hørte han ikke længere efter, men satte sig alene hen i en Krog og forsøgte paa at nynne Hornsignaler. Naar der saa indtraadte en Pause mellem to Sætninger, et af de

Øjeblikke, hvor en brat Stilhed bryder Ordenes Larm, hørte man paa en Gang en eller anden Jagtmelodi: „Tra tara ra tra, tra," som Baronen fremstødte med et Par Kinder, der var ligesaa udspilede, som om han af al Kraft blæste i sit Horn.

Han havde aldrig haft andet end Jagten at leve for, og lidt efter lidt blev han ældre uden at mærke det. Ganske uventet blev han angrebet af et Gigtanfald og maatte holde Sengen i to Maaneder. Han var lige ved at dø af Sorg og Kedsomhed. Da han ikke havde nogen Pige, men lod al sin Mad lave af en gammel Tjener, fik han ingen varme Omslag, ingen ordentlig Pleje eller noget af al den kærlige Omsorg, lidende Mennesker trænger saa haardt til. Hans Rideknægt, der var hans Sygeplejer, kedede sig mindst lige saa meget som sin Herre, og sov Dag og Nat i en Lænestol, medens Baronen bandede og svor mellem sine Lagener.

Damerne i Courvilles Familie kom af og til og saa til ham, og deres Besøg var ham en Lindring og et Velvære. De lavede Hyldethe til ham, sørgede for, at Ilden blussede op, og anrettede fikst og nydeligt hans Frokost for ham paa Sengekanten. Naar de gik, mumlede han: „I skulde meget hellere komme her over og bo." Og de morede sig kostelig over ham.

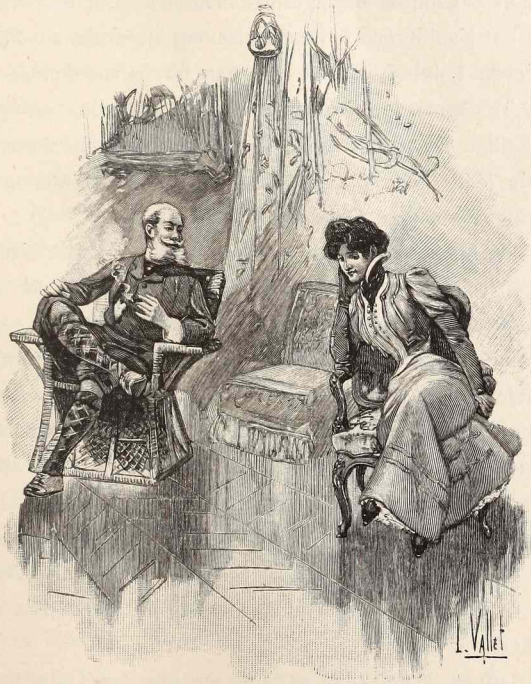
Da han var kommen sig nogenlunde og igen var begyndt at gaa paa Jagt i Moserne, kom han en Dag som sædvanlig over for at spise til Middag hos sine Venner; men hans gamle Liv og Munterhed var borte. Der var en Tanke, som bestandig pinte ham, Frygten for igen at blive angrebet af de gamle Smerter, nu da den bedste Jagttid nærmede sig. Da han skulde gaa om Aftenen, svøbte Damerne ham ind i et Shawl og bandt et Silketørklæde om Halsen paa ham; for første Gang i sit Liv fandt han sig i det altsammen og mumlede i en bedrøvet Tone: „Hvis det kommer tilbage, saa er det ude med mig."

Da han var kommen afsted, sagde Fru Darnetot til sin Moder: „Vi maa se at faa Baronen gift."

De løftede allesammen Armene mod Himmelen. Hvorfor i Alverden havde de aldrig tænkt paa det før? Hele Resten af Aftenen gik med at gennemgaa alle de Enker, de kendte; omsider faldt Valget paa en Dame paa en fyrre og tyve Aar, Fru Berthe Vilers, der endnu

var ganske køn, ret velhavende, med et blomstrende Helbred og god Sindsligevægt.

Hun blev indbudt til at tilbringe en Maaned paa Slottet. Hun kedede sig og modtog Indbydelsen. Hun

kom. Hun var livlig og munter; Hr. de Coutelier behagede hende straks. Hun morede sig over ham som over et Legetøj og tilbragte hele Timer med at udspørge ham om Kaninernes indre Følelser og Harernes snedige Intriger. I dyb Alvor udredte han for hende den særlige Tænkemaade, der gjorde sig gældende hos de forskellige Dyr, og tillagde dem Planer og fint beregnende Manøvrer, som om det kunde have været nogle af hans personlige Bekendte.

Den Opmærksomhed, hvormed hun hørte paa ham, begejstrede ham; og en Aften bad han hende, for at vise hende sin Agtelse, om at gaa paa Jagt med sig, en Anmodning, han endnu aldrig havde rettet til nogen Kvinde. Hans Indbydelse forekom hende saa pudsig, at hun tog imod den. Det blev en hel Fest at faa hende udrustet. De vilde allesammen hjælpe med; alle kom de med noget til hende. Resultatet blev, at hun aabenbarede sig i en Slags Ridedragt, med lange Støvler, Mandsbenklæder, en kort Nederdel, en Fløjelsjakke, der var altfor snæver over Brystet og en Hundepasserkasket.

Baronen syntes ligesaa bevæget, som den Gang han skulde skyde sit første Skud. Han forklarede hende samvittighedsfuldt Vindretningen, Hundenes forskellige Maader at staa paa, og hvorledes man skulde sigte

paa Vildtet; saa lod han hende gaa foran sig ind i en Mark, idet han fulgte bag efter hende, Skridt for Skridt med samme paapassende Omhyggelighed som en Amme, der ser sit Plejebarn gaa første Gang.

Médor snøftede, gav sig til at spore og blev staaende og løftede Poten. Baronen skælvede som et Espeløv bag ved sin Elev. Han stammede: „Pas paa, forsigtig, Ager . . . Agerhøner . . .“

Han havde ikke faaet talt ud, før et stærkt Sus af Vingeslag steg op fra Jorden, — brr, brr, brr — og et Regiment store Fugle fløj op mod Himlen.

Aldeles forvirret lukkede Fru Vilers Øjnene, affyrede paa Lykke og Fromme to Skud og tumlede ved Geværets Stød et Skridt tilbage; da hun atter fik sin Koldblodighed igen, saa hun Baronen danse om som en Gal og Médor komme anstigende med to Agerhøns i Flaben.

Fra den Dag at regne var de Coutelier forelsket i hende.

„Hvilken Kvinde!“ sagde han og løftede Øjnene mod Himlen. Og nu kom han hver Aften over for at passiare om Jagt. En Aften spurgte de Courville ham pludselig, da han fulgte ham til Dørs efter at have hørt paa hans begejstrede Lovtaler over hans nye Veninde: „Hvorfor gifter De Dem ikke med hende?“ Ba-

ronen blev staaende aldeles forbløffet: „Jeg? Jeg? gifte mig med hende! . . . Ja . . . i Grunden . . .“ Han tav, trykkede ilfærdigt sin Vens Haand, mumlede: „Farvel og Tak for iaften,“ og med lange Skridt forsvandt han i Natten.

Der gik tre Dage, før han kom igen. Da han atter viste sig, var han bleg af lange Overvejelser og alvorligere end sædvanlig. Han tog de Courville afsides: „Hør, det var en storartet Ide, De der fik. Forsøg paa at forberede hende lidt. For Satan, en Kvinde som hun, man skulde tro, at hun var skabt til mig. Vi vil gaa paa Jagt sammen hele Aaret igennem.“

De Courville, som var sikker paa, at hans Ven ikke vilde faa et Nej, svarede: „Fri hellere straks, Kære. Skal jeg gøre det i Deres Navn?“ Men Baronen blev pludselig forvirret og stammede: „Nej . . . nej . . . jeg maa først foretage en lille Rejse . . . en lille Rejse . . . til Paris. Saa snart jeg kommer tilbage, skal jeg give Dem mit endelige Svar.“ Det var umuligt at faa mere at vide, og næste Dag tog han afsted.

Rejsen varede længe. En Uge, to Uger, tre Uger gik hen, de Coutelier viste sig ikke. Courvilles blev forbausede, urolige og vidste ikke, hvad de skulde sige

til deres Veninde, som de havde underrettet om Baronens Hensigt. Hveranden Dag blev der sendt Bud over hos ham for at faa noget at vide, men Tyendet havde ikke hørt det mindste fra ham.

Saa en Aften, da Fru Vilers sang, idet hun akkompagnerede sig selv paa Klaveret, kom en af Pigerne ind og hviskede paa en yderst hemmelighedsfuld Maade til de Courville, at der stod en Herre nedenunder, som gerne vilde tale med ham. Det var Baronen, rejseklædt, ældet og forandret. Saasnart han saa sin gamle Ven, greb han begge hans Hænder og sagde med en lidt træt Stemme: „Jeg er lige i dette Øjeblik kommen

tilbage, og jeg skyndte mig straks hen til Dem; jeg kan ikke mere." Han standsede øjensynlig forlegen, saa tilføjede han tøvende: „Jeg vilde sige Dem ligestraks . . . at . . . at den . . . den Ting, De ved . . . er umulig."

De Courville stirrede uforstaaende paa ham: „Hvad for noget? Umulig? Men hvorfor?" — „Aah, spørg mig ikke, jeg beder Dem; det vilde være altfor pinligt for mig at sige det, men vær forvisset om, at jeg handler som . . . som en hæderlig Mand. Jeg kan ikke . . . Jeg har ikke Ret, hører De, jeg har ikke Ret til at ægte den Dame. Jeg vil vente med at komme hos Dem, til hun er rejst. Jeg vilde ikke kunne taale at se hende igen. Farvel."

Og han skyndte sig bort.

Hele Familien overvejede, diskuterede og fremsatte tusinde Formodninger, indtil den blev staaende ved den Antagelse, at der maatte være en Hemmelighed i Baronens Liv, at han maaske havde nogle uægte Børn, eller ikke kunde frigøre sig fra en tidligere Forbindelse. Kort sagt, Sagen syntes at være alvorlig, og for at der ikke skulde affødes yderligere Forviklinger, blev Fru Vilers paa en fin Maade underrettet om det forefaldne, hvorpaa hun rejste hjem, Enke, som hun var kommen.

Tre Maaneder til gik hen. En Aften, efter at han havde spist godt til Middag og Benene ikke var ganske sikre under ham, sagde de Coutelier, da han sad i Rygeværelset sammen med de Courville: „Hvis De vidste, hvor ofte jeg tænker paa Deres Veninde, vilde De have Medlidenhed med mig."

Vennen, som følte sig lidt saaret over Baronens Optræden ved denne Lejlighed, kunde ikke nægte sig Fornøjelsen af at sige ham sin Mening lige ud: „Hør nu, min Kære, naar man har Hemmeligheder i sit Liv, saa vover man sig for Fanden ikke saa langt frem, som De gjorde; for De skal ikke fortælle mig, at De ikke havde kunnet forudse Grunden til Deres Tilbagetog."

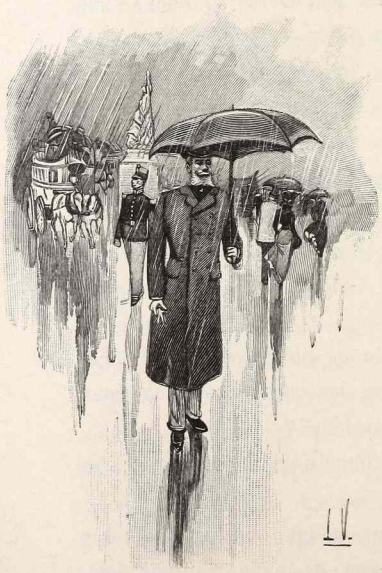
Baronen blev forfjamsket og holdt op med at ryge: „Ja og nej. Det vil sige, jeg vilde ikke have troet, at det skulde være gaaet saaledes."

De Courville blev utaalmodig og erklærede: „Alt bør forudses."

De Coutelier rejste sig og gik hen og saa ud i Mørket for at være sikker paa, at ingen belurede dem, saa sagde han med sagte Stemme:

„Jeg ser nok, at jeg har krænket Dem, og for at De kan forstaa og undskylde, vil jeg hellere fortælle Dem det hele. De ved, kære Ven, at jeg i de sidste

tyve Aar kun har levet for at gaa paa Jagt. Der er intet andet, jeg bryder mig om, og det opsluger al min Tid. Derfor da jeg stod i Begreb med at paatage mig Pligter overfor en Dame, fik jeg Samvittighedsskrupler.

Der er noget, som hedder at komme ud af Vane, og tænk Dem, at det nøjagtig er seksten Aar siden, at . . . at jeg sidste Gang . . . De forstaar. Jeg holder meget mere af at bruge mit Gevær. Som sagt, da jeg tænkte paa, at jeg overfor Borgmesteren og Præsten skulde forpligte mig til . . . til . . . det, De ved nok, blev jeg bange. Hvis, sagde jeg til mig selv, hvis Du nu ikke skulde kunne opfylde de hellige Forpligtelser, Du overtager overfor denne Kvinde? Det maa ikke finde Sted, en hæderlig Mand skal opfylde sine Pligter. Altsaa besluttede jeg for at berolige min Samvittighed at tilbringe otte Dage i Paris.

Efter otte Dages Forløb — intet, absolut intet. Og det var ikke, fordi jeg ikke forsøgte, tværtimod, jeg gjorde, hvad jeg kunde. Saa ventede jeg fjorten Dage, tre Uger og haabede stadig — samme Resultat.

De forstaar, at jeg under disse Forhold og overfor denne Opdagelse kun havde ét at gøre . . . at trække mig tilbage; og det gjorde jeg."

De Courville maatte knibe sig selv i Armen for ikke at komme til at le. Han trykkede med dyb Alvor Baronens Haand og sagde til ham: „Jeg beklager Dem," og fulgte ham over Halvvejen hjem. Saa, da han blev alene med sin Hustru, sagde han hende det altsammen, halv kvalt af Latter. Men Fru de Coutelier lo ikke; hun hørte meget opmærksomt efter, og da hendes Mand havde fortalt færdig, svarede hun meget alvorlig: „Kære Ven, Baronen er en Dumrian; han var bange, det er det hele. Jeg vil skrive til Berthe og bede hende hurtigst muligt komme tilbage."

Og da de Courville som Indvending fremhævede Baronens mange og unyttige Forsøg, svarede hun: — „Aah pyt, naar man virkelig elsker sin Kone, forstaar Du, saa . . . saa kommer den Ting altid igen."

Hr. de Courville havde ikke mere at sige, han var selv en Smule flov.

SENGEN

Sengen

Det var en lummerhed Eftermiddag forrige Sommer; den mægtige Auktionsbygning*) syntes at være falden i Søvn, og Tilslagene blev gjort med døende Stemme. I en Sal helt nede ved Enden af Korridoren i første Etage laa i en Krog en hel Del gamle Præsteklæder af Silke.

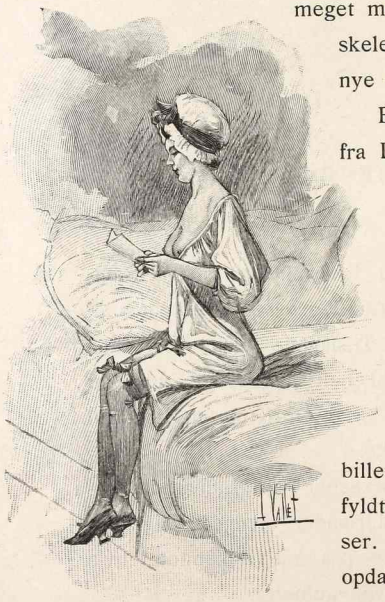
Der var højtidelige Korkaaber og gratiøse Messehagler, hvor broderede Guirlander slyngede sig omkring symbolske Bogstaver paa en Silkebund, hvis fordums Hvidhed Tiden havde gulnet.

Nogle Marskandisere sad og ventede, to eller tre Mandfolk med snavset Skæg og et tykmavet Fruen-

*) I Paris foregaar alle offentlige Auktioner i en særlig i dette Øjemed opført Bygning: Hôtel des Ventes.

O. A.

timmer af den Slags, der optræder som Raadgivere og Beskyttere for al lovløs Kærlighed og sjakrer ligesaa meget med gamle og unge Menneskelegemer som med gamle og nye Klude.

En henrivende Messehagel fra Ludvig den femtendes Tid, indtagende som en Marquisekjole, blev raabt op; den var fuldstændig velbevaret, et Væld af Liljekonvaller slyngede sig omkring Korset, lange blaa Iris snoede sig helt op til det hellige Sindbilledes Fod og Hjørnerne udfyldtes af Kranse af unge Roser. Da jeg havde købt den, opdagede jeg, at den endnu var svagt duftende, ligesom gennemtrængt af en Rest af Røgelse eller snarere som om den gemte paa en af de lette og milde Dufte, der kun kendtes i gamle Dage, Dufte, som synes at være Minder om Parfumer, Sjælen af bortflygtede Essentser.

Da jeg havde faaet den hjem, vilde jeg benytte den

til at betrække en lille Stol fra samme yndefulde Tidsperiode; men idet jeg tog fat paa den for at tage Maal, følte jeg, at noget Papir krøllede sig sammen under mine Fingre. Jeg sprættede Foret løs, og nogle Breve faldt ned for mine Fødder. De var ganske gule, og det halvt udslettede Blæk lignede Rust. Paa en af Ydersiderne af Papiret, som var foldet sammen paa gammeldags Manér, var med en fin Damehaand skrevet: „Til velædle Hr. Abbed d'Argencé."

I de tre første Breve fastsattes bare Stævnemøder. Men her er det fjerde:

„Min Ven, jeg er syg og lidende og tør ikke forlade min Seng. Regnen slaar mod mine Ruder og jeg ligger lunt og blødt, drømmende gemt ned mellem mine Dyners Varme. Jeg har en Bog, en Bog, som jeg elsker, og som synes mig skrevet med lidt af mig selv. Skal jeg sige Dem hvilken? Nej. De vilde skænde paa mig. Saa, efter at jeg har læst, har jeg givet mig til at tænke, og jeg vil sige Dem paa hvad.

„Der er bleven lagt Puder bag min Ryg, saa at jeg kan sidde op, og jeg skriver til Dem paa den kære lille Pult, som De har givet mig.

„Eftersom jeg har tilbragt tre Dage i min Seng, saa er det den, jeg tænker paa, og Tanken om den forfølger mig endogsaa helt ind i min Søvn.

„Sengen, min Ven, det er hele vort Liv. Det er der, vi fødes, det er der, vi elsker, og det er der, vi dør."

„Hvis jeg havde Hr. de Crébillons Pen, vilde jeg skrive Historien om en Seng. Og det vilde blive Skildringer, som var sindsrystende og forfærdelige, men der vilde ogsaa blive andre, som var yndefulde og rørende.

„De kender min Seng, min Ven. Men De kan aldrig forestille Dem, hvor meget nyt jeg i disse tre Dage har opdaget i den, og hvor meget mere jeg er kommen til at holde af den. Den forekommer mig at være levende, at være beboet af en Mængde Mennesker, om hvem jeg intet ved, men som har ladet noget af dem selv blive tilbage paa dette Leje.

„Jeg forstaar ikke, at nogen køber nye Senge, Senge uden Minder. Min, vor, der er saa gammel, saa slidt og saa rummelig, har maattet indeholde mange Tilværelser, fra Fødslen til Graven. Tænk over det, min Ven, tænk paa alt, paa de Liv, der er gledet hen mellem de fire Søjler og paa alt det, som Himlen med de vævede Figurer over vore Hoveder har været Vidne til. Hvad har den ikke set i de tre Aarhundreder, den har hvælvet sig over denne Seng!

„Se, en ung Kvinde ligger udstrakt. Fra Tid til anden udstøder hun et Suk, saa vaander hun sig i

Smerte; alle Familiens ældste omgiver hende, og et lille rynket, fortrukket Væsen, der klynker som en Kat, baner sig Vej ud fra hendes Skød. Det er et Menneske, som begynder. Hun, den unge Moder, aander ud i smertefyldt Glæde; hun kvæles af Lykke ved dette første Skrig og hulkende strækker hun Armene frem, medens alle omkring hende græder af Fryd; thi dette lille Stykke levende Skabning, som har skilt sig ud fra hende, det er Slægtens Fremtid, som sikres, det er alle de omstaaende rystende Gamle, der fortsættes, det er deres Blod, deres Hjerte, deres Sjæl, som skal leve videre.

„Og nu er det to Elskende, som for første Gang ligger Side om Side i dette Livets Allerhelligste. De skælver i Bevidstheden om at være hinanden ganske nær, og lidt efter lidt nærmer deres Munde sig hinanden. Og det guddommelige Kys forener dem, det Kys, som er Døren ind til den jordiske Himmel, det Kys, der synger om den største menneskelige Fryd, der som en Herold, belæsset med evige Løfter, forkynder, at nu er Timen kommen. Og det er som om Sengen faar Liv under dem, den bølger, hvisker og mumler i Glæde, thi Kærlighedens store Mysterium fuldbyrdes paa den. Er der vel noget i denne Verden, som er vidunderligere og mere fuldkomment end dette Favntag, som gør to

Væsener til ét, og skænker hver af dem i samme Øjeblik den samme Tanke, den samme Forventning og det samme Overmaal af Glæde, der sænker sig ned over dem, som en altopslugende himmelsk Ild?

„Og tænk paa Døden, min Ven, paa alle dem, som fra denne Seng har sendt deres sidste Aandepust op mod Gud. Thi den er ogsaa de afsluttede Forhaabningers Grav, Døren, som lukker i, efter at den har været Døren, som lukkede op ind til Livet. Tænk paa Skrig, paa Dødsfrygt, paa Lidelse og grænseløs Fortvivlelse, paa Dødskampes Stønnen, paa Arme, der rækkes ud mod det, der er svunden, paa den sidste Kalden mod en Lykke, der er forbi for bestandig, paa Krampe og Rallen, paa forvredne Munde og brustne Øjne — alt det har den Seng, hvori jeg skriver til Dem, set og hørt i de tre Aarhundreder, den har skænket Menneskene sit Ly!

„Sengen, tænk paa det, det er Livets Symbol; det har jeg forstaaet i disse tre Dage.

„Sengen er det mest fuldkomne i Livet. Skænker Søvnen os ikke vore bedste Øjeblikke?

„Men det er ogsaa der, vi lider! Den er de Syges Tilflugt, et Smertenssted for det udmattede Legeme.

„Sengen, det er Mennesket.

„Endnu mange andre Ting er faldet mig ind, men

jeg har ikke Tid til at fortælle Dem dem, og desuden, vilde jeg kunne huske dem alle? Og saa er jeg ogsaa saa træt, saa træt, at jeg vil trække mine Puder bort og strække mig helt ud for at sove lidt.

„Besøg mig i Morgen Klokken tre, maaske er jeg saa bedre og vil kunne bevise Dem det.

„Farvel min Ven; jeg giver Dem mine Hænder, for at De kan kysse dem, og jeg rækker Dem ogsaa mine Læber.

GAL?

Gal?

Er jeg gal, eller er jeg blot skinsyg? Jeg ved det ikke, men jeg har lidt forfærdeligt. Jeg har begaaet en Handling, som er præget af det mest rasende Vanvid, det er sandt, men min jagende Skinsyge, min glødende, dødsdømte og forraadte Kærlighed, min rædselsfulde Smerte, er det ikke tilstrækkeligt til at faa et Menneske til at begaa Galskaber og Forbrydelser uden i Virkeligheden at være Forbryder, hverken i sin Hjerne eller i sit Hjerte?

Oh! jeg har lidt, lidt, lidt, længe, skærende, grusomt. Jeg elskede den Kvinde grænseløst, afsindigt . . . Og alligevel, er det sandt? Har jeg elsket hende? Nej, nej, nej. Hun har hersket over mit Legeme og over min Sjæl, hun havde bundet mig til sig, hun besad mig. Jeg var og jeg er hendes Ting, hendes Legetøj. Jeg tilhører hendes Smil, hendes Mund, hendes Blik, hendes Legemes Linier og hendes Ansigts Form;

jeg bøjer mig aandeløs under det Herredømme, hendes Skikkelse udøver; men hende selv, Kvinden i alt det, det Væsen, som lever i hendes Legeme, hende hader, foragter og forbander jeg, og jeg har altid hadet, foragtet og forbandet hende; thi hun er troløs og dum, lav og uren; hun er den Kvinde, der bærer Fortabelsen i sig, hun er falsk og sanselig, hun er Menneskedyret, hos hvem der ikke findes Sjæl, og hos hvem der aldrig fødes en fri og levende Tanke; hun er mindre endnu, hun er kun et Skød, et Vidunder af rund Blødhed, hvor Skamløsheden har fæstet Bo.

Vort Forholds første Tid var mærkelig og daarende dejlig. I hendes altid aabne Favntag udtømte jeg mit rasende, umættelige Begær. Hendes Øjne fyldte mig med flammende Tørst. Om Dagen var de graa; naar Mørket sænkede sig, blev de grønne, og ved den opstaaende Sol var de blaa. Jeg er ikke gal; jeg sværger, at de havde disse tre Farver.

I Elskovstimerne var de blaa, ligesom døende, med store nervøse Pupiller. Undertiden banede den vaade rosenrøde Tungespids sig Vej over de skælvende Læber og spillede som et Krybdyrs, og hendes tunge Øjenlaag hævede sig langsomt og blottede det brændende og opgivende Blik, som gjorde mig vanvittig.

Og idet jeg slyngede mine Arme om hende, saa

jeg ind i hendes Øjne og skælvede, ligesaa gennemrystet af Trangen til at dræbe hende, som af Nødvendigheden af at besidde hende uden Ophør.

Naar hun gik igennem min Stue, fik Lyden af hendes Skridt mit Hjerte til at banke af Sindsbevægelse, og naar hun begyndte at klæde sig af, lod sin Kjole falde og ublufærdig og straalende traadte ud af sit Linned, der faldt sammen omkring hende, følte jeg langs ned ad mine Lemmer, langs med mine Ben og Arme og i mit gispende Bryst en fejg og uendelig Svaghed.

En Dag opdagede jeg, at hun var træt af mig. Jeg saa det i hendes Øjne, da hun vaagnede. Hver Morgen vogtede jeg, bøjet over hende, paa hendes første Blik. Jeg vogtede paa det opfyldt af Raseri, af Had, af Foragt for dette sovende Hundyr, hvis Slave jeg var. Men naar hendes Øjestene, der havde Vandets blege fugtigblaa Farve, afsløredes, og jeg saa dem endnu trætte, matte og hendøende efter vore sidste Kærtegn, var det som om en lynsnar Flamme fór igennem mig og tændte min Lidenskab i Brand. Men da hun den Dag løftede sine Øjenlaage, saa jeg et sløvt og ligegyldigt Blik, som intet mere ønskede.

Aah, jeg saa det, jeg vidste det, jeg følte og forstod

det lige straks. Det var forbi, forbi for bestandig. Og hver Time, hvert Sekund fik jeg Beviset for det.

Naar jeg rakte mine Arme og Læber frem mod hende, vendte hun sig ærgerlig bort og mumlede: „Lad mig dog være," eller: „Du er mig modbydelig!" eller ogsaa: „Kan jeg da aldrig faa Lov til at være i Fred?"

Saa var det, at jeg blev skinsyg, skinsyg som en Tiger; jeg blev mistroisk, udpønsede Snarer og gik rundt i stadig Forstillelse. Jeg vidste, at hun snart maatte begynde forfra, at en anden vilde komme og atter opildne hendes trætte Sanser.

Jeg blev vanvittig skinsyg, men jeg er ikke gal; nej og atter nej, gal er jeg ikke.

Jeg ventede; aah! Jeg udspionerede hende; det

vilde have været hende umuligt at narre mig; men hun blev ved at være kold og utilgængelig. Sommetider sagde hun: „Jeg er led ved Mændene.“ Og det var sandt.

Saa blev jeg skinsyg paa hende selv; skinsyg paa hendes Ligegyldighed, skinsyg paa hendes ensomme Nætter, skinsyg paa hendes Bevægelser, paa hendes Tanke, som jeg vidste altid var født af Skændsel, skinsyg paa alt det, jeg gættede. Og naar hun undertiden om Morgenen havde det samme slørede Blik, der tidligere plejede at følge efter vore glødende Nætter, et Blik, som syntes at fortælle om en Attraa, der havde gennembævet hendes Sjæl og hidset hendes Begær, var jeg lige ved at kvæles af Vrede, af skælvende Harme, af Kriblen efter at myrde hende, at tvinge hende mod Gulvet under mit Knæ og klemme hende om Struben, indtil hun tilstod alle de skamløse Hemmeligheder, hun bar i sit Hjerte.

Er jeg gal? Nej.

Da skete det; en Aften følte jeg, at hun var lykkelig. Jeg følte, at en ny Lidenskab skælvede i hende. Jeg var sikker paa det, usvigelig sikker. Hun dirrede som efter mine Favntag; hendes Øjne flammede, hendes Hænder var varme og hele hendes skælvende Skikkelse

udsendte den samme Elskovshede, som havde brag mig fra Sans og Samling.

Jeg lod, som om jeg intet havde mærket, men min Paapassenhed lukkede sig over hende som et Net.

Alligevel opdagede jeg intet.

Jeg ventede en Uge, en Maaned, flere Maaneder. Hun straalede i en ufattelig Lidenskabs Blomstring; hun hvilede ud i Lykken fra et ugribeligt Kærtegn.

Men pludselig gættede jeg! Jeg er ikke gal. Jeg tør sværge, at jeg ikke er gal!

Hvorledes skal jeg sige det? Hvorledes skal jeg forklare det? Hvorledes skal jeg udtrykke dette uforstaaelige?

Det gik op for mig paa følgende Maade:

En Aften, da hun kom hjem fra en lang Ridetur, lod hun sig falde ned paa en lav Stol ligeoverfor mig; hendes Kinder var stærkt røde, hendes Hjerte bankede, Benene svigtede under hende, og hendes Øjne var mørkrandede. Saaledes havde jeg før set hende. Hun elskede! Jeg kunde ikke tage fejl!

Jeg turde ikke længere se paa hende, jeg følte at jeg var i Begreb med at miste alt Herredømme over mig selv, jeg vendte mig om imod Vinduet og fik Øje paa en Tjener, som ved Tømmen trak hendes stejlende Hest hen imod Stalden.

Ogsaa hun fulgte med Øjet det fyrige springende Dyr. Saa, da det var forsvundet, sov hun øjeblikkelig ind.

Jeg tænkte over det hele Natten, og det syntes mig, at jeg trængte ned i Mysterier, hvis Tilværelse jeg aldrig havde anet. Hvem vil nogensinde kunne naa til Bunden af Kvindernes Lidenskab? Hvem vil forstaa deres ubegribelige Luner og deres besynderlige Tilfredsstillelse af deres mest besynderlige sanselige Forvildelser?

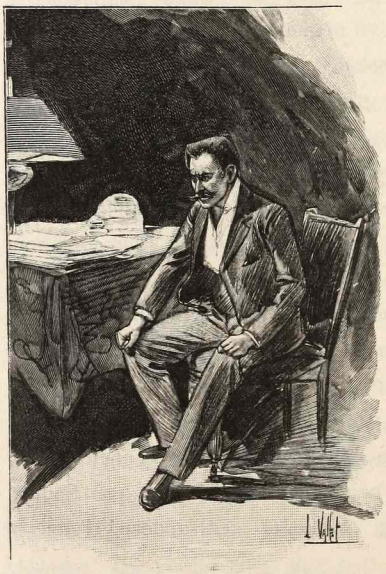
Hver Morgen, saa snart det gryede ad Dag, galopperede hun af Sted over Marker og gennem Skove, og hver Gang kom hun tilbage ligesaa udmattet som efter Timer tilbragt i Elskovsvanvid.

Jeg havde forstaaet! Og jeg var skinsyg paa det spænstige, galopperende Dyr; skinsyg paa Vinden, som under det vilde Ridt kærtegnede hendes Ansigt; skinsyg paa Bladene, som kyssede hendes Øren, naar hun fór forbi; paa Solstænkene, der gennem Løvet dryssede ned over hendes Pande, skinsyg paa Sadlen, som bar hende og trykkedes ned under Vægten af hendes Legeme.

Det var alt det, der gjorde hende lykkelig, hidsede hende, tilfredsstillede hende, udmattede hende, og gav mig hende tilbage ufølsom og næsten i Afmagt.

Jeg besluttede at hævne mig. Jeg var elskværdig og yderst opmærksom imod hende. Jeg rakte hende

Haanden, naar hun skulde springe af Hesten efter sit afsindige Ridt. Det rasende Dyr sparkede ud imod mig; hun lod sin Haand glide kærtegnende hen over dets bøjede Hals og kyssede dets skælvende Mule uden bagefter at tørre sine Læber; og Duften fra hendes Legeme, der var gennemhedet som efter Sengevarmen, blandede sig under mine Næsebor med den ramme og skarpe Lugt fra Hesten.

Jeg ventede rolig til min Dag og min Time var kommen. Hver Morgen red hun hen ad den samme Sti, som gennem en lille Birkelund førte ind i Skovens Tykning.

Jeg gik ud før Daggry, i Haanden havde jeg en

Snor, og mine Pistoler var skjulte paa mit Bryst, som om jeg skulde duellere.

Jeg løb hen mod den Vej, hun holdt af; jeg spændte Snoren mellem to Træer ud over Vejen; saa skjulte jeg mig i Græsset.

Jeg havde lagt Øret mod Jorden og langt borte fra hørte jeg hende komme galopperende; saa fik jeg Øje paa hende; som under en Hvælving kom hun ridende i fuld Fart under Træernes Løv. Aah, jeg havde ikke taget fejl, det var, som jeg havde gættet! Hun syntes at juble af Fryd, hendes Kinder glødede som Ild, hendes Øjne lyste i Vildskab, og Ridtets hastige Bevægelse fik hendes Nerver til at skælve i voldsom Nydelse.

Dyret stødte lige mod min Snare og styrtede med brækkede Forben. Jeg greb hende i mine Arme; jeg var saa stærk, at jeg kunde bære en Okse. Saa, da jeg havde sat hende ned paa Jorden, gik jeg hen til Hesten, der saa paa os; den forsøgte paa at bide mig, men jeg satte Pistolen ind i dens Øre . . . og jeg dræbte den . . . som om det havde været en Mand.

Men jeg faldt selv om med Ansigtetsønder flænget af to Slag af Ridepisken; og da hun atter kastede sig over mig, sendte jeg hende den anden Kugle i Livet.

Sig mig, er jeg gal?

EN OPVAAGNEN

En Opvaagnen

I de tre Aar, hun havde været gift, havde hun ikke en eneste Gang været uden for Ciré-Dalen, hvor hendes Mand ejede to Spinderier. Hun førte en rolig, barnløs og lykkelig Tilværelse i sit velhavende Hus, som laa gemt under Træerne og som Arbejderne kaldte for „Slottet".

Hr. Vasseur, der var meget ældre end sin Hustru, var en god Mand. Hun holdt af ham, og aldrig var en brødefuld Tanke naaet ind i hendes Hjerte. Hendes Moder tilbragte Sommeren i Ciré; saasnart Bladene begyndte at falde, vendte hun tilbage til Paris for at indrette sig for Vinteren.

Hvert Efteraar hostede Jeanne lidt. Ved den Tid fyldtes den snævre Dal, som Floden snoede sig igennem, med en Taage, der varede i fem Maaneder. Først var det lette, spredte Slør, der lejrede sig over Græsgangene og fik alle Sænkninger til at ligne en stor

Dam, hvorfra Husenes Tage dukkede op. Saa bredte den hvide Sky sig ligesom et Hav ved Flodtid og indhyllede alt, forvandlede Dalen til et Gengangerrige, hvor Mennesker gled omkring som Skygger uden at kunne kende hinanden i ti Skridts Afstand. Klædt i Damp skød Træerne i Vejret, skimlede af Fugtigheden.

Men Folk, som passerede de omliggende Højder og stirrede ned i det hvide Dalhul, kunde se de to kæmpemæssige Skorstene paa Vasseurs Fabrikker rage op over den sammenhobede Taagemasse, der naaede helt op til de øverste Bakkelinier; og Dag og Nat udspyede Skorstenene to vældige Søjler af sort Røg.

Det var det eneste, som røbede, at Mennesker færdedes i den store Hulning, som syntes at være fyldt ud med en hvid Bomuldssky.

Da Oktober begyndte det Aar, raadede Lægen den

unge Frue til at tilbringe Vinteren hos hendes Moder i Paris; Luften i Dalen begyndte at blive farlig for hendes Bryst.

Hun tog af Sted.

De første Maaneder tænkte hun bestandig paa Hjemmet, hvor alle hendes Vaner havde fæstet Rod, og hvis stille Ro og kendte Møbler hun havde levet sig sammen med. Saa vænnede hun sig til det nye Liv og fik Smag for Fester, Middage, Aftenselskaber og Dans.

Hidtil havde hun bevaret sit Ungpige-Væsen; der var noget ubestemt og indslumret over hende; hendes Gang var en Smule slæbende og hendes Smil lidt træt. Nu blev hun livlig, munter, og var altid rede til at tage Del i Fornøjelser. Mændene gjorde Kur til hende. Hun morede sig over deres Passiar og spøgte over deres Galanterier, vis paa at kunne staa imod, fordi hun gennem sit Ægteskab var bleven en Smule led ved Kærligheden.

Tanken om at finde sig i disse skæggede Væseners plumpe Kærtegn fik hende til at smile i Ynk og gyse af Ubehag. Hun spurgte forundret sig selv, hvorledes Kvinder kunde samtykke i at taale den Slags nedværdigende Berøringer af Fremmede, naar de allerede var tvungen til at finde sig i dem fra deres retmæssige Ægtefæller. Hun vilde have holdt mere inderligt af

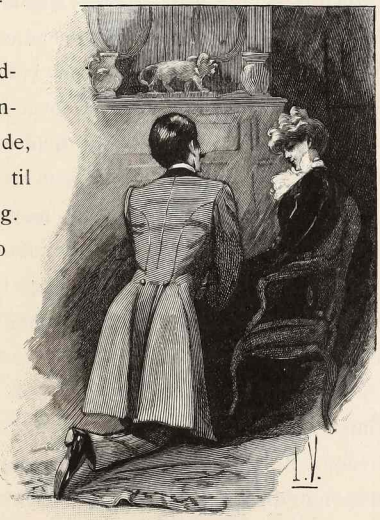
sin Mand, hvis de havde levet sammen som to Venner og han havde indskrænket sig til de kyske Kys, der er Sjælenes Kærtegn.

Men hun morede sig over at høre de Komplimenter, som blev rettet til hende, over at se et Begær, hun ikke delte, lyse op i Mændenes Øjne; og hun frydede sig over de mere direkte Angreb, Ømhedserklæringerne, som blev hvisket hende i Øret, naar man efter Middag gik ind i den anden Stue, Ord, der blev fremstammet saa sagte, at de næsten maatte gættes, Ord, der ikke varmede hendes Kinder eller fik hendes Hjerte til at banke hurtigere, men som dog kildrede hendes ubevidste Koketteri og inderst inde i hende tændte en lille Tilfredshedsflamme; saa aandede hun i dybere Drag, hendes Blik straalede og hendes Sjæl skælvede; Kvinden i hende havde faaet den Tilbedelse, som skyldtes hende.

Hun holdt af de smaa Tête-à-tête'r foran Kaminen, naar Mørket falder paa og han bliver indtrængende, stammer, skælver og falder paa Knæ. Det var hende en ny og salig Glæde at føle sig omgivet af en Lidenskab, som ikke naaede ind til hende selv, at ryste paa Hovedet og sige Nej, at trække sine Hænder til sig, rejse sig og med koldt Blod ringe paa Tjeneren for at forlange Lys, og saa at se den, der skælvede ved hendes

Fødder, rejse sig flov og rasende, naar han hørte Tjeneren komme.

Hun havde en egen tør Latter, som isnede de brændende Forsikringer, og hun kendte haarde Ord, der ramte de glødende Erklæringer som en kold Vandstraale, og Betoninger, som kunde faa de, der tilbad hende, til at tage Livet af sig.

Der var især to unge Mennesker, som haardnakket forfulgte hende. De lignede aldeles ikke hinanden.

Den ene, Paul Péronel, var Verdensmand fra Top til Taa, elegant, dristig og vant til at være Helten i galante Eventyr; derfor forstod han at vente og vælge sin Tid.

Den anden hed d'Avancelle; han rystede, naar han nærmede sig hende, og vovede næppe at lade hende

gætte sin Kærlighed, men han fulgte hende som hendes Skygge og tolkede hende ved sin stadige Nærværelse og sine lidenskabelige Blikke sin fortvivlede Elskov.

Hun kaldte den første „Kaptajn Bulder" og den anden „det tro Lam"; hun endte med at gøre den sidste til en Slags Slave, som var knyttet til hendes Person, og som hun raadede over som en Tjener.

Hun vilde have let højt, hvis nogen havde sagt til hende, at hun skulde komme til at elske ham.

Og dog elskede hun ham, men paa en besynderlig Maade. Da hun bestandig saa ham om sig, havde hun vænnet sig til hans Stemme, hans Bevægelser, til hele hans Skikkelse, saaledes som man vænner sig til de Mennesker, man til Stadighed lever iblandt.

Ofte dukkede hans Ansigt frem i hendes Drømme; hun saa ham for sig, saaledes som han var i Virkeligheden, blid, fintfølende og ydmyg i sin Lidenskab; naar hun da vaagnede under Indtrykket af sine Drømme, troede hun, at hun endnu hørte ham og syntes, at hun følte ham ved Siden af sig. Saa en Nat (maaske havde hun Feber) drømte hun, at hun var alene med ham i en lille Skov, hvor de begge to sad i Græsset.

Han sagde smukke Ting til hende, trykkede hendes Hænder og kyssede dem. Hun følte Varmen fra hans

Hud, hans Aandedræt bølgede over mod hende, og hun kærtegnede hans Haar, som om det var noget ganske naturligt.

I Drømme er man en helt anden end i vaagen Tilstand. Hun følte sig opfyldt af Ømhed for ham, en rolig og dyb Ømhed, hun var lykkelig ved at røre ved hans Pande og mærke ham saa tæt imod sig.

Lidt efter lidt vovede han sig til at lægge Armene om hendes Liv, han kyssede hendes Hænder og hendes Læber uden at hun gjorde det mindste for at gøre sig fri, og deres Læber mødtes. Hun gav sig hen.

Det blev et Øjeblik, hvis Salighed Virkeligheden aldrig vilde kunne naa, et Øjeblik af overmenneskelig, dirrende, ideel og legemlig, vanvittig og uforglemmelig Lykke.

Hun vaagnede skælvende og ganske ude af sig selv; og det var hende ikke muligt at falde i Søvn igen, saa behersket følte hun sig af ham.

Da hun saa ham igen, rødmede hun, skøndt han intet vidste om den salige Forvirring, han havde fremkaldt hos hende; og medens han frygtsomt talte til hende om sin Kærlighed, mindedes hun hele Tiden, uden at det var hende muligt at skyde Tanken fra sig, sin daarende, dejlige Drøm.

Hun elskede ham, elskede ham med en besynderlig

overspændt og lidenskabelig Kærlighed, der især var et Udslag af Erindringen om hin Drøm, men alligevel frygtede hun for Opfyldelsen af det Ønske, som var opstaaet i hendes Sjæl.

Omsider mærkede han det. Og hun sagde ham alt, lige til den Angst, hun havde for hans Kys. Hun fik ham til at sværge, at han vilde respektere hende.

Han holdt sin Ed. De gennemlevede lange begejstrede Elskovstimer, hvor kun deres Sjæle favnede hinanden. Og naar de skiltes var de udmattede, svimle og brændte som i Feber.

Undertiden mødtes deres Læber, de lukkede Øjnene og nød det lange og dog kyske Kærtegn.

Hun forstod, at hun ikke længe vilde kunne blive ved at staa imod, og da hun ikke vilde begaa en Brøde, skrev hun til sin Mand, at hun længtes efter at komme hjem til ham og genoptage sit tidligere, rolige og ensomme Liv.

Han sendte hende til Svar et kærligt Brev, hvori han bestemt fraraadede hende at komme tilbage nu lige midt i Vinteren og udsætte sig for den pludselige Omskiftelse og Dalens iskolde Taage.

Hun blev lamslaaet og harmfuld mod Manden, som kunde være saa tillidsfuld, at han ikke forstod og ikke gættede den Kamp, der udkæmpedes i hendes Hjerte.

Februar blev lys og mild, og skøndt hun nu gjorde alt for at undgaa at blive for længe alene med „det tro Lam“, sagde hun dog sommetider ja til at køre ud sammen med ham, som oftest en Tur rundt om Søen i Boulogneskoven, naar Tusmørket begyndte at falde paa.

En Aften var det, som om al Foraarets Grøde var bleven vakt til Live af de lune Vinde. Vognen kørte i Skridt; det var næsten bleven helt mørkt, og de sad ganske tæt sammen med hinanden i Hænderne. Hun følte i sig et voksende Begær, en bydende Længsel efter det inderlige Favntag, hun mindedes fra sin Drøm, og hun sagde til sig selv: „Det er forbi, det er forbi, jeg er fortabt.“ Uafbrudt søgte deres Munde hinanden, forenede sig og veg angst tilbage for i næste Øjeblik atter at mødes.

Han turde ikke følge hende op og forlod hende nedenfor hendes Dør. Hun var ude af sig selv og nær ved at besvime.

Paul Péronel ventede paa hende i den lille Dagligstue; der var endnu ikke tændt Lys.

Da han rørte ved hendes Haand, mærkede han, at den brændte som i Feber. Han gav sig til at tale med dæmpet Stemme, han blev øm og varm og dyssede hendes trætte Sjæl til Ro med sine Elskovsords Trylleri.

Hun hørte paa ham uden at svare, hun tænkte paa den anden, troede at høre den anden og endnu som i en Hallucination at føle ham ind mod sig. Hun saa kun ham, hun huskede ikke mere, at der kunde eksistere en anden Mand i Verden; og naar hendes Øre skælvede ved de tre Ord: „Jeg elsker Dig", saa var det ham, den anden, som sagde dem, det var ham, der kyssede hendes Fingerspidser, ham, som trykkede hende til sit Bryst lige som for lidt siden i Vognen, det var ham, der kyssede hendes Læber med altbesejrende Kys, det var ham, som tog hende i sine Arme og som hun favnede, ham, hele hendes Væsen og hele hendes Legemes glødende Lidenskab længtes imod.

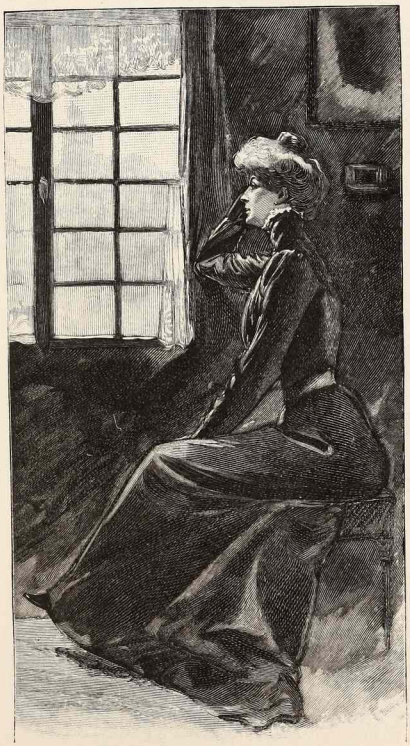
Da hun vaagnede af sin Drøm, udstødte hun et forfærdet Skrig.

„Kaptajn Bulder" laa paa Knæ foran hende og takkede hende lidenskabeligt, medens han bedækkede hendes opløste Haar med sine Kys. Hun raabte: „Gaa Deres Vej, gaa Deres Vej!"

Og da han ikke forstod hende, men atter gjorde Forsøg paa at omslynge hendes Liv, stødte hun ham krampagtig fra sig og stammede: „De er nederdrægtig, De har overlistet mig, gaa, gaa Deres Vej!"

Han rejste sig forfjamsket, greb sin Hat og gik.

Den næste Dag vendte hun tilbage til Ciré-Dalen. Hendes Mand, som blev overrasket ved at se hende, bebrejdede hende hendes Ubetænksomhed. — „Jeg kunde ikke længere holde ud at leve saa langt borte fra Dig“, svarede hun.

Han syntes, at hun havde forandret sig; hun var bleven mere tungsindig end tidligere, men naar han spurgte hende: „Hvad er der dog i Vejen med Dig? Du synes at være ulykkelig. Er der noget, Du ønsker

Dig?" svarede hun: „Nej, ingenting. Det er kun Drømmene, som er noget værd her i Livet."

Den paafølgende Sommer kom „det tro Lam" og besøgte hende.

Hun modtog ham uden Forvirring og uden Fortrydelse, hun forstod pludselig, at hendes Kærlighed til ham kun havde været en Drøm, hvoraf Péronel brutalt havde vækket hende.

Men den unge Mand, som bestandig tilbad hende, tænkte, da han rejste hjem igen: „Hvor Kvinderne dog er nogle besynderlige, indviklede og uforklarlige Væsener."

ET PARISEREVENTYR

Et Parisereventyr

Gives der en Følelse som gaar dybere over i Blodet end den kvindelige Nysgerrighed? Hvad vilde en Kvinde ikke gøre for at faa Besked, for at komme til at lære at kende og røre ved det, hun har drømt om! Naar en Kvindes utaalmodige Nysgerrighed først er vaagnet, er hun i Stand til at begaa enhver Daarskab, enhver Uforsigtighed; intet vil mere forekomme hende for dristigt, og der er intet, hun vil gyse tilbage for. Jeg taler om de Kvinder, som er fuldt ud Kvinder, Væsener, der er i Besiddelse af en trebundet Sjæl, som nok paa Overfladen er kølig og forstandig, men hvis tre hemmelige Rum er fyldt med: den altid levende kvindelige Hang til Forandring i det første; i det andet Snedighed, farvet med sandfærdig Oprigtighed, den samme frygtelige og spidsfindige Snedighed, der er uadskillelig fra alle Hyklere; og i det sidste endelig, uimodstaaelig Lavhed, allerkæreste Forræderi, bedaarende

Troløshed og alle de fordærvelige Egenskaber, som driver naivt godtroende Tilbedere til Selvmord og henrykker alle andre.

Den Kvinde, hvis Eventyr jeg nu vil fortælle, var en lille Provinsdame, der indtil da havde været jævn og hæderlig. Hendes Liv, som tilsyneladende var roligt og ligefremt, var henrunden indenfor hendes Husdøre mellem en stærkt optaget Mand og to Børn, som hun opdrog som en dadelfri Moder. Men inderst i hendes Hjerte dirrede en utilfredsstillet Nysgerrighed, en kriblende Længsel mod det ukendte. Bestandig drømte hun om Paris og slugte graadigt alle de Aviser, som beskæftigede sig med den moderne Verden. Skildringer af Fester, Toiletter og Fornøjelser bragte hendes Ønsker op paa Kogepunktet; men især følte hun sig hemmelighedsfuldt forvirret, naar hun stødte paa Sætninger, som øjensynlig vrimlede af Underforstaaelser eller forsigtige Vendinger, hvori en Slørflig blev løftet op og lod Læseren skimte en Verden af brødefulde og ødelæggende Nydelser.

Nede i hendes Provins stod Paris for hende i en Apotheose af pragtfuld og fordærvet Luksus.

Og medens hun i de lange Nætter blev vugget ind i sine Drømme af den regelmæssige Snorken fra sin Mand, som laa paa Ryggen ved Siden af hende

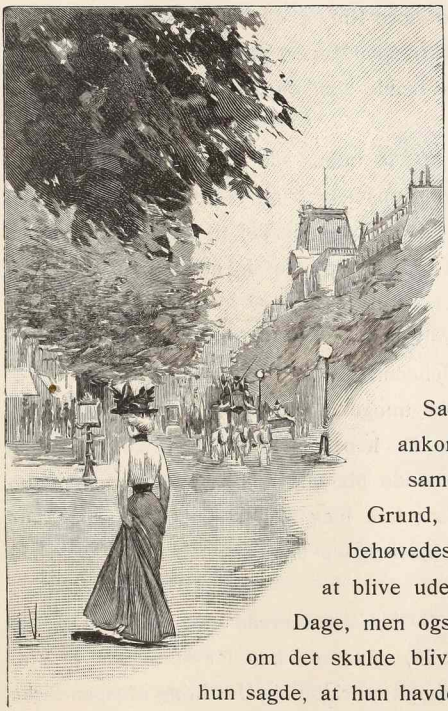

med et Silketørklæde bundet omkring Hovedet, tænkte hun paa de kendte Mænd, hvis Navne straalede paa Avisernes Forside som store Stjerner paa en sort Himmel; hun søgte at forestille sig deres hidsende, forjagede Liv, der maatte være sammensat af Orgier, som i deres rædselsvækkende Vellyst ikke gav Oldtidens noget efter, og af Sansepirringer, saa raffinerede, at hun slet ikke kunde tænke sig til dem.

Boulevarderne forekom hende som et Svælg, hvori alle menneskelige Lidenskaber brusede, medens der i hvert eneste af deres Huse sikkert dulgte sig de vidunderligste Elskovsmysterier.

Nu mærkede hun, at hun begyndte at blive ældre. Hun vilde blive gammel uden nogensinde at have kendt andet af Livet end de regelrette, ensformige og flove Beskæftigelser, som, efter hvad man siger, udgør Hjemmets Lykke. Hun var endnu smuk, den rolige Tilværelse havde holdt hende lige saa vel bevaret som Vinterfrugter, der ligger stille gemt i et lukket Skab. Hun spurgte sig selv, om hun virkelig skulde dø uden at have kendt den berusende Synd, uden blot en eneste Gang at have dykket ned i Paris' store Vellyst-Hav.

Med lang og sejg Udholdenhed fik hun forberedt en Rejse til Paris, opfandt et Paaskud, lod sig indbyde

af nogle Slægtninge og rejste endelig afsted alene, da hendes Mand ikke kunde faa Tid til at ledsage hende.

Saasnart hun var ankommen, fik hun sammendigtet en Grund, der, hvis de behøvedes, tillod hende at blive ude, ikke blot to Dage, men ogsaa to Nætter, om det skulde blive nødvendigt; hun sagde, at hun havde truffet nogle gamle Venner, der boede paa Landet e Sted i Nærheden af Byen.

Saa gav hun sig til at søge. Hun gik i timevis op og ned ad Boulevarderne uden at opdage andet end den vandrende og nummererede Last. Hun spejdede

langt ind i de store Kafeer og læste opmærksomt „Figaros“ Smaakorrespondancer, som hver Morgen aabenbarede sig for hende som en Stormklokke, der kalder til Elskov.

Men hun fandt intet, som kunde hjælpe hende paa Spor efter Kunstnernes og Kunstnerindernes vilde Orgier, intet, der viste hende Vej til de Udsvævelsernes Templer, som hun forestillede sig maatte aabne sig ved et Trylleord ligesom *Tusind og én Nat*'s Huler eller Roms Katakomber, hvor en forfulgt Religion dyrkede sine Hemmeligheder.

Hendes Slægtninge var skikkelige Borgerfolk, som ikke kunde skaffe hende Bekendtskab med en eneste af de fremtrædende Mænd, hvis Navne summede om i hendes Hoved; hun blev fortvivlet og tænkte allerede paa at rejse hjem igen, da Tilfældet kom hende til Hjælp.

En Dag, da hun spadserede ned ad Rue de la Chaussée-d'Antin, standsede hun for at se paa et Vindue, som indeholdt en righoldig Udstilling af japanesiske Nips, saa mangefarvede, at det var den rene Øjenlyst. Hun fordybede sig i Beskuelsen af smaa, bizarre, udskaarne Elfenbensgenstande, store Krukker i flammende Emaljer og sære Bronzevaser, da hun inde fra Butiken hørte dens Indehaver med mange ærbødige Gestus

forsikre en lille, tyk, skaldet Mand med graat Hageskæg, at en uhyre bemavet Porcellænsfigur, som han havde taget ned for at vise ham, var et enestaaende Stykke.

Fra hver af den Handlendes Sætninger rungede Navnet paa den Lysthavende, et berømt Navn, som en Trompetfanfare. De andre Kunder, nogle unge Damer og elegante Herrer sendte hyppige, hurtige, velopdragne og ærefrygtsfulde Øjekast henimod den berømte Forfatter, som begejstret betragtede Porcellænsfiguren. De var begge lige hæslige, man kunde godt have troet, at det var to Brødre, som havde hvilet i samme Skød.

Den Handlende sagde: „Siden det er Dem, Hr. Jean Varin, saa skal De faa den for tusend Francs; det er akkurat, hvad den har kostet mig selv. Af alle andre tager jeg femten hundrede Francs, men jeg sætter stor Pris paa at have Kunstnere til Kunder, og derfor faar de altid Rabat. De kommer ogsaa allesammen hos mig, Hr. Jean Varin. Igaar købte Busnach

en gammeldags Skaal. Forleden solgte jeg to Kandelabre, Mage til disse her (er de ikke pragtfulde, hvad?) til Alexander Dumas. Og nu den Ting, De der staar med i Haanden, hvis Zola saa den, saa vilde den straks være solgt, Hr. Jean Varin."

Forfatteren vidste øjensynligt ikke, hvad han skulde gøre. Genstanden tiltalte ham, men han overvejede Prisen og brød sig ikke mere om alle de Blikke, som tilkastedes ham, end om han havde været alene i en Ørken.

Rystende var hun traadt ind i Butiken, ugenert stirrende paa ham, hun spurgte ikke engang sig selv, om han var smuk, elegant eller ung. Det var Jean Varin selv, Jean Varin!

Efter en lang indre Kamp satte han uvilligt Figuren fra sig paa Bordet: „Nej, det er for dyrt," sagde han.

Den Handlende fordoblede sin Veltalenhed: „Aah, Hr. Jean Varin, for dyrt? Den er mindst sine to Tusinde værd."

Forfatteren svarede bedrøvet og stadig med Blikket fæstet paa Figuren med Emaljeøjnene: „Det benægter jeg ikke, men det er for dyrt for mig."

Hun gik hen til dem, drevet af en uvilkaarlig Dristighed:

„Hvor meget skal jeg give for den?" spurgte hun.

Overrasket svarede den Handlende:

„Femten hundrede Francs, Frue."

„Saa tager jeg den."

Forfatteren, som indtil nu slet ikke havde lagt Mærke til hende, vendte sig brat om og undersøgte hende roligt iagttagende fra Hoved til Fod, med Øjet næsten lukket, som en Kender.

Hun var yderst indtagende; den Flamme, som hidtil havde været dæmpet ned og nu pludselig fik Lov til at lyse op, gød Liv over hendes Skikkelse. Og desuden er en Kvinde, som køber en Nipsting til femten hundrede Francs ikke den første den bedste.

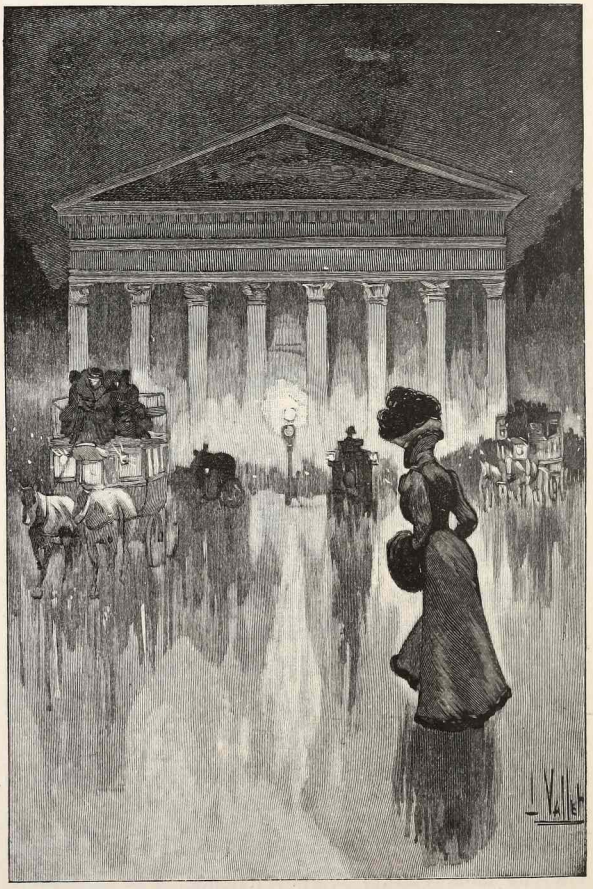
Saa i et Udslag af elskværdig Finfølelse vendte hun sig om mod ham og sagde med skælvende Stemme: „Undskyld, min Herre, De havde maaske endnu ikke sagt Deres sidste Ord."

Han bukkede: „Jo, Frue, det havde jeg."

Men ganske bevæget fortsatte hun: „Det er kun for at sige Dem, at hvis De i Dag eller senere skulde skifte Mening, saa er Figuren Deres. Jeg har blot købt den, fordi De syntes om den."

Han smilte øjensynlig smigret: „Hvorledes — De kender mig altsaa?"

Saa fortalte hun ham om sin Beundring for ham, citerede hans Værker, blev veltalende.

L. Valet

For bedre at passiare støttede han sig med Albuen til et Møbel, og han gennemborede hende med sit skarpe Blik for at forsøge paa at gætte, hvad der boede i hende.

Af og til, naar der kom nye Købere ind, raabte den Handlende, som var henrykt over denne levende Reklame, nede fra den anden Ende af Butiken: „Se engang paa dette her, Hr. Jean Varin, er det ikke smukt?“ Saa løftedes alle Hoveder, og hun dirrede af Glæde over at blive set saa fortroligt passiarende med en Berømthed.

Mere og mere beruset samlede hun til sidst hele sin Styrke, ligesom en General, der skal levere et Hovedangreb, og sagde: „Min Herre, vil De gøre mig en stor, meget stor Fornøjelse? Tillad mig at tilbyde Dem denne Porcellænsting som et Minde om en Kvinde, der beundrer Dem lidenskabeligt, og som De har set i ti Minutter.“

Han afslog det. Hun trængte ind paa ham. Han gjorde Modstand, han morede sig kongeligt og lo af Hjertens Lyst.

Hun holdt fast ved sin Hensigt og sagde: „Naa, saa vil jeg selv bringe den hen til Dem, nu med det samme; hvor bor De?“

Han nægtede at opgive sin Adresse, men hun fik

den at vide hos den Handlende og efter at have betalt sit Indkøb, skyndte hun sig ud til en Droske. Forfatteren løb efter hende for at indhente hende, da han ikke vilde udsætte sig for, at Gaven skulde blive modtaget i hans Hjem, naar han ikke vidste, hvem han kunde bringe den tilbage til. Han naaede hende, ligesom hun hoppede op i Vognen; han sprang efter hende og faldt næsten ovenpaa hende, da Drosken i det samme gav sig til at køre; saa satte han sig yderst ærgerlig ved Siden af hende.

Men alt, hvad han sagde og bad, hjalp ikke, hun vilde ikke opgive sin Beslutning. Først da de holdt foran hans Dør, fremsatte hun sine Betingelser: „Jeg vil samtykke i ikke at give Dem Figuren," sagde hun, „hvis De i Dag vil gøre alt, hvad jeg vil."

Dette Forslag forekom ham saa pudsigt, at han gik ind paa det.

„Hvad plejer De sædvanligvis at foretage Dem paa denne Tid?" spurgte hun.

Efter et Øjebliks Tøven svarede han: „Jeg spadserer eller jeg kører en Tur."

„Til Boulogneskoven", befalede hun Kusken med resolut Stemme.

Undervejs maatte han vise hende alle de kendte Damer, de kørte forbi, især de mere letlevende, og

fortælle hende intime Enkeltheder, om deres Liv, deres Vaner, deres Bolig og deres Udsvævelser.

Da de kom tilbage til Paris, begyndte Mørket at falde paa: „Hvad foretager De Dem til daglig Brug paa denne Tid?“ spurgte hun.

Han svarede leende: „Saa drikker jeg min Absinth“.

Yderst alvorlig svarede hun: „Godt, min Herre, saa drikker vi en Absinth.“

De gik ind i en af de store Boulevardkafeer, hvor han var Stamgæst, og hvor han mødte en Del af sine Kolleger. Han forestillede dem allesammen for hende. Hun var halvt afsindig af Glæde. Og uden Ophør lød stadig det samme Ord i hendes Hoved: „Endelig! Endelig!“

Tiden gik, og hun spurgte: „Plejer De nu at spise til Middag?“

Han svarede: „Ja, Frue.“

„Saa, min Herre, saa gaar vi hen og spiser til Middag.“

Da de kom ud fra Kafé Bignon, sagde hun: „Om Aftenen, hvad gør De saa?“

Han saa stift paa hende: „Det er forskelligt, sommetider gaar jeg i Theatret.“

„Nu vel, saa lad os gaa i Theatret.“

De gik ind i Vaudevilletheatret paa Fribillet, takket

være ham, og, hvad der satte Kronen paa hendes Begejstring, hele Salen saa hende sidde ved Siden af ham paa første Række i Balkonen.

Da Forestillingen var forbi, kyssede han galant hendes Haand: „Nu har jeg kun, Frue, at takke Dem for den herlige Dag, som . . .“ Hun afbrød ham: „Hvad foretager De Dem paa denne Tid, om Natten?“

„Jeg . . . jeg . . . jeg gaar hjem hos mig selv.“

Hun gav sig til at le med en skælvende, stødvis Latter.

„Naa, godt, saa gaar vi hjem . . . hjem til Dem.“

Og de talte ikke mere sammen. Hvert Øjeblik blev hun fra Hoved til Fod gennemrystet af en voldsom Skælven, og hun havde paa én Gang Lyst til at flygte og til at blive, men helt nede paa Bunden af hendes Hjerte laa der dog en urokkelig Beslutning om at gaa lige til Enden.

Paa Trappen maatte hun klamre sig fast til Rækværket for ikke at falde om, saa voldsom var hendes Sindsbevægelse; han gik op foran hende, forpustet og med en Vokstændstik i Haanden.

Saasnart hun var kommen ind i hans Værelse, klædte hun sig hurtig af og gemte sig ned i Sengen uden at sige et Ord; hun trykkede sig tæt ind til Væggen og ventede.

Men hun var saaledes, som en Provinsnotars retmæssige Ægtefælle bør være, og han var mere fordringsfuld end en tyrkisk Pascha. De forstod aldeles ikke hinanden.

Saa faldt han i Søvn. Natten svandt hen under Uhrets ensformige Tik-Tak; hun sad halvt oprejst, tænkte paa sit Hjem og stirrede fortvivlet ned paa den lille runde Mand, der laa ved Siden af hende i det gule Skær fra en kinesisk Lygte; hans kugleformede Mave tegnede sig under Tæppet som en Ballon fyldt med Gas. Han snorkede som et helt Orgelværk med langvarig Prusten og komisk Snøften. Hans Snes Haar benyttede sig af hans Hvile til at stritte op i Vejret, trætte af den lange, tvungne Stilling hen over den nøgne Isse, hvis Tomhed de skulde dække. Og en Stribe Savl løb ud fra den ene Side af den aabne Mund.

Endelig gled det første gryende Dagslys ind gennem de lukkede Gardiner. Hun stod op, klædte sig paa uden at gøre Støj og havde allerede faaet Døren lukket halvt op, da hun kom til at knirke med Laasen, saa at han vaagnede og gned sine Øjne.

Det varede nogle Sekunder, inden hans Bevidsthed var helt klar; saa, da han huskede Eventyret, spurgte han: „Hvad for noget, gaar De?“

Hun blev forvirret staaende. „Ja, jeg gør," fremstammede hun, „nu er det jo Morgen."

Han rejste sig op i Sengen: „Hør," sagde han, „nu har jeg paa min Side ogsaa noget at spørge Dem om."

Hun svarede ikke og han fortsatte: „Lige siden jeg traf Dem igaar, har De minsandten forstaaet at sætte mig i Forbauselse. Vær oprigtig og sig mig, hvorfor De har gjort alt det, thi jeg forstaar det ærlig talt slet ikke."

Hun gik langsomt hen til ham, rødmende som en ung Pige: „Jeg vilde kende . . . naa ja, jeg vilde kende Lasten. . . . Nu kender jeg den . . . det er ikke lystigt."

Og hun flygtede, skyndte sig ned ad Trappen og styrtede ud paa Gaden.

Gadefejerne var i fuld Virksomhed. De fejede Fortovene, Kørebanen, og skubbede al Skarnet ned i Rendestenen. Med samme regelmæssige Bevægelse som hos Høstkarle, der mejer Korn paa Marken, skød de Snavset afsted i en Halvkreds foran sig, og Gade efter Gade mødte hun dem, som Marionetter, der er sat automatisk i Gang med nøjagtig samme Slags Fjeder.

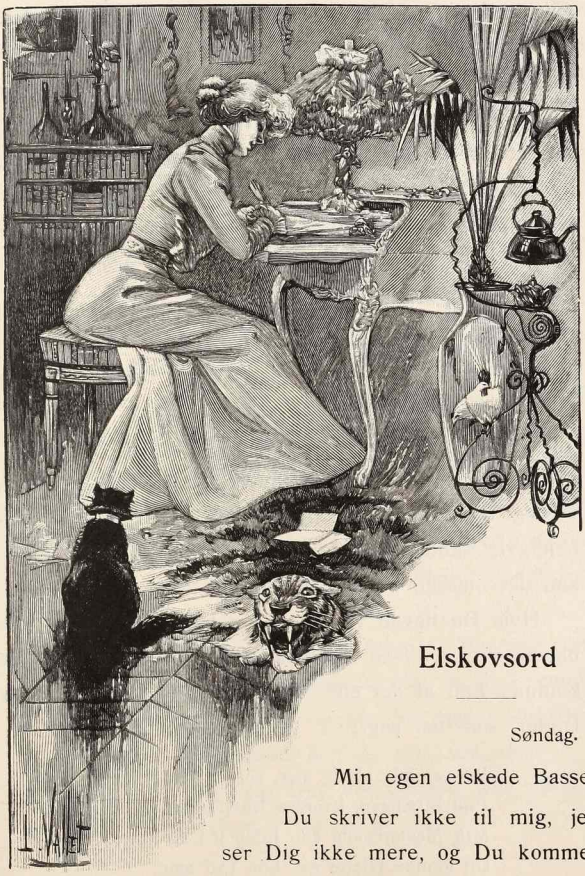
Og det forekom hende, som om ogsaa hun havde

fejet noget ud, skubbet alle sine overspændte Drømme ned i Rendestenen, i Kloaken.

Hun kom hjem stakaandet og gennemisnet, uden anden Forestilling i sit Hoved end den regelmæssige Bevægelse af Kosten, som om Morgenen fejer Paris ren.

Og saa snart hun var kommen ind i sit Værelse, gav hun sig til at hulke.

ELSKOVSORD

Elskovsord

Søndag.

Min egen elskede Basse!

Du skriver ikke til mig, jeg ser Dig ikke mere, og Du kommer

aldrig. Har Du da rent hørt op at elske mig? Hvorfor? Hvad har jeg gjort? Sig mig det, jeg beder Dig, min lille Kærlighed! Jeg elsker Dig saa højt, saa højt, saa højt! Jeg vilde ønske, at jeg altid havde Dig hos mig, saa at jeg kunde kysse Dig hele Dagen igennem og give Dig, mit Hjerte, mit elskede Lam, alle de ømme Navne, jeg kunde finde paa. Jeg tilbeder Dig, jeg tilbeder Dig, jeg tilbeder Dig, mit dejlige, elskede lille Fæ.

Din Putte

SOPHIE.

Mandag.

Kære Veninde!

Du vil absolut intet kunne forstaa af det, jeg nu vil sige Dig. Det gør ligemeget. Hvis mit Brev tilfældigvis skulde komme for en anden Kvindes Øjne, kan det maaske komme hende til Nytte.

Hvis Du havde været døv og stum, var jeg sikkert bleven ved at elske Dig længe, længe. Hele Ulykken kommer kun af det ene: at Du kan tale. Der er en Digter, som har sagt:

Du var mig aldrig mer, selv i de bedste Dage,
End Strængen, hvorpaa Buen glider hen.
Min Mesterhaand den juble lod og klage,
Dit tomme Hjerte gav kun Lyd igen.

Naar man elsker, ser Du, hører man altid sine Drømme synge; men for at de kan synge, maa de ikke afbrydes. Hvis man derfor taler mellem to Kys, afbryder man altid Sjælenes berusende Drøm, med mindre man siger dejlige Ord, og dejlige Ord gemmes nu engang ikke i Jer smukke Pigers smaa Hjernekister.

Du forstaar mig aldeles ikke, vel? Saa meget desto bedre. Jeg fortsætter. Du er visselig en af de mest henrivende, en af de mest tilbedelsesværdige Kvinder, jeg nogensinde har set.

Findes der paa Jorden et Par Øjne, der indeholder mere *Drøm* end dine, flere ukendte Løfter eller en større Uendelighed af Elskov? Det tror jeg ikke. Og naar Du smiler med dine to runde Læber, der blotter dine lysende Tænder, saa venter man, at der fra denne vidunderlige Mund maa udgaa en uforglemmelig Musik, noget overnaturligt lifligt, noget saa blødt, at det faar En til at hulke.

Saa kalder Du mig ganske roligt: „Min store tilbedte Abekat." Og det forekommer mig, at jeg i samme Nu staar inde i dit Hoved og ser din Sjæl i Virksomhed. Din lille Kvindesjæl, som er sød, sød, men . . . og det generer mig, ser Du, det generer mig meget. Jeg vilde hellere være fri for at se den.

Du bliver ved ikke at forstaa mig, ikke sandt? Det tænkte jeg mig nok.

Kan Du huske første Gang, Du kom til mig? Du kom hurtig ind, ved hver Bevægelse steg et Brus af Violduft op fra din Kjole; længe saa vi hinanden ind i Øjnene uden at sige et Ord, saa kyssede vi hinanden som to vanvittige . . . saa . . . saa, lige til næste Morgen talte vi slet ikke.

Men da vi skiltes, skælvede vore Hænder og vore Blikke sagde hinanden meget, meget . . . som ikke kan udtrykkes i nogetsomhelst Sprog. Det troede jeg i det mindste. Og da Du gik fra mig, hviskede Du: „Vi ses snart!“ Det var alt, hvad Du sagde, og Du vil aldrig kunne forestille Dig, hvilken Drøm Du lod tilbage efter Dig, alt det, jeg saa i Dig, og alt det, jeg troede at gætte i dine Tanker.

Ser Du, stakkels Barn, for de Mænd, som ikke er dumme, men lidt forfinede og lidt overlegne, er Kærligheden et saa indviklet og skrøbeligt Instrument, at den mindste Smule kan ødelægge det. Naar I Kvinder elsker, fatter I derimod aldrig det latterlige i visse Ting eller det groteske i de Udtryk, som undslipper Jer.

Hvorfor kan et Ord lyde smukt fra en lille brunet Kvinde, medens i en høj, blond Kvindes Mund klinger

uhjælpeligt falskt og komisk? Hvorfor vil en kælen Bevægelse hos En være grim hos en anden? Hvorfor er der Kærtegn, som henrykker En hos den ene, medens de hos den anden bliver generende? Hvorfor? Fordi der i alt, men fremfor alt i Kærlighed, maa være en fuldkommen Harmoni, en absolut Samklang mellem Stemmen, Ordene, Ømhedsgraden og den talendes i Alder, Vækst, Haarfarve og Fysiognomi.

En Kvinde, som er blevet fem og tredive Aar, de store og voldsomme Lidenskabers Alder, og som vilde bevare blot Skyggen af sin første tyve Aars Kærligheds kærtegnende Skælmeri, som ikke kunde forstaa, at hun maatte udtrykke sig anderledes, se anderledes, kysse anderledes, at hun skal være en Dido og ikke længere en Julie, den Kvinde vilde ufejlbarlig kvalme ni Elskere af ti, selv om de maaske slet ikke kunde gøre sig Regnskab for Grundene til, at de følte sig frastødt.

Forstaar Du? — Nej. — Det ventede jeg.

Fra den Dag, Du lukkede Hanen op for dine Ømhedsstrømme, var det forbi for mig, min Ven.

Undertiden kunde vi kysse hinanden fem Minutter i Træk, i et eneste uendeligt, vanvittigt Kys, et af de Kys, hvorunder man lukker Øjnene, som om det kunde flygte bort gennem Blikket, som for at gemme det

mere fuldkomment i Sjælens mørke Dybder. Saa, naar vore Læber skiltes, sagde Du til mig, idet Du lo med en høj, klar Latter: „Det var godt, ikke, min tykke Vovvov?“ Jeg kunde have banket Dig.

Du har efterhaanden tildelt mig alle de Dyre- og Plantenavne, som Du formodentlig har fundet i *„Den borgerlige Husholdning“*, *„Havens Pleje“* og *„Lettere Naturhistorie for de lavere Klasser“*. Men det er endnu intet.

Kærlighedens Kærtegn er brutale, plumpe og mere til, naar man tænker over dem. Musset har sagt:

> Jeg mindes endnu disse Favntag vilde,
> Mund imod Mund og Bryst imod Bryst,
> Sansernes Orgie, Nervernes Gilde,
> Himmelens Salighed, Helvedes Lyst — *)

eller den rene Groteskhed! . . . Aah, stakkels Barn, hvilken drillende Djævel, hvilken ond Aand kunde dog indgive Dig dine Ord . . . bagefter?

Jeg har samlet dem, men af Kærlighed til Dig vil jeg ikke vise Dig dem.

Og saa mangler Du i en sørgelig Grad Sansen for

*) Versene er oversat af F. Bauditz.

O. A.

L. VALET

at passe det rette Øjeblik, og Du kunde komme med et begejstret „Jeg elsker Dig!“ paa saa meningsløse Steder, at jeg har haft den største Besvær med ikke at briste ud i Latter. Der gives Tider, hvor disse Ord: „Jeg elsker Dig!“ er saa lidt paa sin Plads, at de ligefrem bliver ubehagelige. Mærk Dig det.

Men Du forstaar mig ikke.

Der er ogsaa mange andre Kvinder, som heller ikke vil forstaa mig, men finde, at jeg er halvtosset. Det er mig forøvrigt ganske ligegyldigt. De, som er udsultede, sluger alt, men de mere forfinede Ganer er kræsne, og der skal kun lidt til at indgyde dem en uovervindelig Modbydelighed. Det gaar med Kærlighed, som det gaar med Mad.

Jeg forstaar bare ikke, at visse Kvinder, der saa godt kender den uimodstaaelige Tillokkelse ved en fin og broderet Silkestrømpe, Farvernes daarende Trolddom og Fristelsen ved kostbare Kniplinger gemt i Toilettets dybeste Intimitet, hele den forvirrende Betagelse ved den kvindelige Elegances forfinede Luksus, aldrig lærer at forstaa den Lede, som enkelte Ord, der enten ikke er paa deres Plads eller ogsaa er for pjattet ømme, er i Stand til at indgyde os.

Et brutalt Udtryk kan undertiden gøre Vidundere, hidse Sanserne og faa Hjertet til at banke. Der er

intet, som støder, naar det bliver sagt paa det rette Tidspunkt. Men det gælder om ogsaa at forstaa at tie og i visse Øjeblikke undgaa Vendinger à la Paul de Kock.

Jeg kysser Dig lidenskabeligt paa den Betingelse, at Du ingenting siger.

RENÉ.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Frk. Fifi	1
Fru Baptiste	33
Brændestykket	49
Relikvien	63
Til Hest	77
To Venner	95
Et Julegilde	111
Tyven	127
En List	141
Julenat	157
Rust	169
Sengen	187
Gal?	197
En Opvaagnen	209
Et Pariserevenlyr	223
Elskovsord	243

GUY DE MAUPASSANTS

SAMLEDE VÆRKER

PAA DANSK VED LOULOU MARCUSSEN

Romaner:

»Et Liv« (Illustr. af *A. Leroux*).
»Smukke Ven« (Illustrationer af *F. Bac*).
»Ved Badestedet Mont Oriol« (Illustr. af *F. Bac*).
»Stærk som Døden« (Illustr. af *André Brouillet*).
»Vort Hjærte« (Illustr af *René Lelong*).
»Pierre og Jean«.
»En Pariserborgers Søndage« (Illustr. af *Geo-Dupuis*).

Fortællinger:

»Frøken Fifi« (Illustrationer af *L. Vallet*).
»Bollen« (Illustr. af *Jeanniol*).
»Huset Tellier« (Illustr. af *René Lelong*).
»Jagt-Historier« (Illustr. af *Lucien Barbut*).
»Miss Harriet« (Illustr. af *Ch. Morel*).
»I Maaneskin« (Illustr. af *Lucien Métivet*).
»Horla« (Illustr. af *Julian-Damazy*).
»Den venstre Haand«.
»Fa'r Milon«.
»Hr. Parent« (Illustr. af *Julian-Damazy*).
»Søstrene Rondoli«.
»Paa Vandet«.
»Yvette« (Illustr. af *Carlazzo*).
»Den smaa Roque«.
»Kolportøren«.
»Den unyttige Skønhed«.
»Vandreliv«.
»Fortællinger om Dag og Nat«.
»Toine«.
»Fru Hudsons Rosentræ« (Ill. af *V. Rottembourg*).
»I Solen« (Ill. af *A. Suréda*).

A. CHRISTIANSENS FORLAG ❖❖❖ KØBENHAVN

AV RODES EFTR.
J. SKRÆM
BRUKSGJENSTANDER